

OP Ryhmän tilinpäätöstiedote
1.1.–31.12.2022

OP Ryhmän tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2022:

Tulos ennen veroja oli 1 265 miljoonaa euroa – tuotot kasvoivat 2 prosenttia ja kulut pysyivät edellisen vuoden tasolla

Tulos ennen veroja 1–12/2022	Korkokate 1–12/2022	VakuutusKate 1–12/2022	Kulut yhteensä 1–12/2022	CET1- vakavaraisuus 31.12.2022
1 265 milj. €	+15 %	+20 %	-1 %	17,4 %

- Tulos ennen veroja oli 1 265 miljoonaa euroa (1 127).
- Asiakasliiketoiminnan tuotot kasvoivat yhteensä 10 % 3 512 miljoonaan euroon (3 186). Korkokate kasvoi 15 % 1 618 miljoonaan euroon (1 409) ja vakuutusKate 20 % 889 miljoonaan euroon (743). Nettopalkkiotuotot laskivat 3 % 1 005 miljoonaan euroon (1 034).
- Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat -149 miljoonaan euroon (376). Väliaikainen poikkeusmenettely kasvatti sijoitustoiminnan tuottoja 143 miljoonaa euroa (-118). Väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien tuotot sijoitustoiminnasta laskivat yhteensä -5 miljoonaan euroon (257).
- Yhteensä tuotot laskivat 5 % 3 426 miljoonaan euroon (3 616). Väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien tuotot kasvoivat 2 % 3 570 miljoonaan euroon (3 497).
- Kulut laskivat 1 % 1 981 miljoonaan euroon (2 007).
- Tuloslaskelman saamisten arvonalentumiset laskivat 43 miljoonaa euroa 115 miljoonaan euroon (158). Saamisten arvonalentumiset olivat 0,11 % (0,16) luotto- ja takaukskannasta.
- OP Ryhmän luottokanta kasvoi 2 % 99 miljardiin euroon (97) ja talletukset 2 % 77 miljardiin euroon (76).
- CET1-vakavaraisuus oli 17,4 % (18,2), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 5,5 prosenttiyksiköllä. OP Ryhmä otti toisella vuosineljänneksellä käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiataso, joka siirtymähetkellä laskee CET1-vakavaraisuutta yhden prosenttiyksikön.
- Vähittäispankin tulos ennen veroja kasvoi 502 miljoonaan euroon (304). Korkokate kasvoi 25 % 1 194 miljoonaa euroon (959) ja nettopalkkiotuotot kasvoivat 3 % 773 miljoonaan euroon (753). Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 12 miljoonaa euroa 96 miljoonaan euroon (84). Luottokanta laskee 0,3 % ja talletukset kasvoivat 3 %.
- Yritys pankin tulos ennen veroja laskee 416 miljoonaan euroon (474). Korkokate kasvoi 10 % 457 miljoonaan euroon (414), nettopalkkiotuotot laskivat 19 % 166 miljoonaan euroon (204) ja sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 21 % 136 miljoonaan euroon (171). Saamisten arvonalentumiset laskivat 56 miljoonaa euroa 18 miljoonaan euroon (74).
- Vakuutuksen tulos ennen veroja laskee 433 miljoonaan euroon (504). VakuutusKate kasvoi 20 % 901 miljoonaan euroon (754) erityisesti diskonttokoron noston vaikutuksesta. Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 257 miljoonaa euroa -87 miljoonaan euroon (170). Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 90,5 % (85,5).
- Ryhmätoimintojen tulos ennen veroja oli -91 miljoonaa euroa (-109).
- Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset olivat 215 miljoonaa euroa (210). OP Ryhmä haluaa käyttää osan parantuneesta kannattavuudestaan omistaja-asiakkaidensa tukemiseen ja korottaa vuodelta 2023 kertyviä OP-bonuksia 30 prosentilla, mikä tarkoittaa arviolta yli 60 miljoonan euron lisäbonusta.
- Omistaja-asiakkaiden Tuotto-osuuksille vuodelta 2022 maksettavan koron arvioidaan olevan yhteensä 144 miljoonaa euroa (96).
- OP Ryhmä jätti 30.9.2022 hakemuksen Euroopan keskuspankille standardimenetelmän käyttämiseksi vakavaraisuuslaskennassa sisäisten mallien (IRBA) ja käytössä olevan standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiataso sijaan. Standardimenetelmään siirtymisellä ei arvioida olevan olennaista vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen ja riskiasemaan.
- OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laskee siirtymäajankohtana 52 miljoonaa euroa. Samalla väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen lakkasi.
- Vuoden 2023 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan suuremmaksi kuin vuoden 2022 tulos. Näkymistä kerrotaan tarkemmin kohdassa "Vuoden 2023 näkymät".

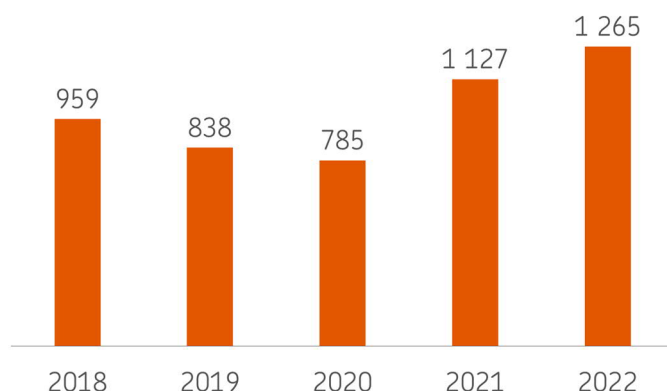
OP Ryhmän avainlukuja

	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Tulos ennen veroja, milj. €	1 265	1 127	12,2
Vähittäispankki	502	304	65,2
Yritys pankki	416	474	-12,2
Vakuutus	433	504	-14,1
Ryhmätoiminnot	-91	-109	-
Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset, milj. €	215	210	2,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,2	6,6	0,6*
Oman pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	8,3	7,8	0,5*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,59	0,54	0,05*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,68	0,64	0,04*
	31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
CET1-vakavaraisuus, %	17,4	18,2	-0,8*
Luottokanta, mrd. €	98,5	96,9	1,6
Talletukset, mrd. €	77,1	75,6	2,0
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	2,3	2,4	-0,1*
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,11	0,16	-0,04*
Omistaja-asiakkaat (1 000)	2 066	2 049	1,0

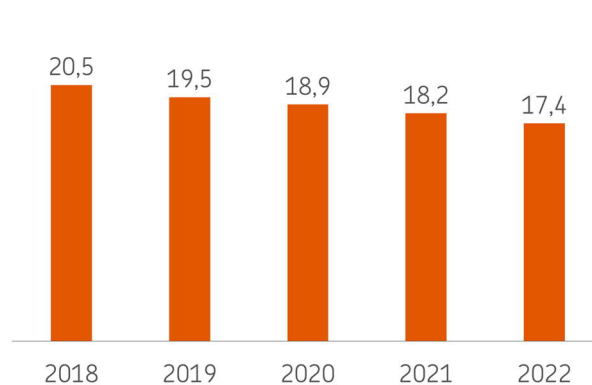
Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 vastaavien jaksoiden lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

*Suhdeluvun muutos

Tulos ennen veroja, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1), %

Päajohtaja Timo Ritakallion kommentit

Vuoden 2022 aikana finanssialan toimintaympäristöä leimasi poikkeuksellinen epävarmuus. Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota, voimakkaasti kiihtynyt inflaatio ja sen myötä tuntuvasti nousseet markkinakorot yhdessä talouden näkyvien heikkenemisen kanssa vaikuttivat erityisesti vuoden loppua kohden niin asuntoluottojen kuin yritysluottojen kysyntään. Osakekurssit laskivat vuoden aikana kaikilla keskeisillä markkinoilla, mikä puolestaan vähensi sijoituspalveluiden kysyntää.

Epävarmasta toimintaympäristöstä huolimatta OP Ryhmän vuoden 2022 tulos parani 12 prosenttia nousten erittäin hyvälle tasolle 1 265 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 15 prosenttia 1 618 miljoonaan euroon ja vakuutuskatte 20 prosenttia 889 miljoonaan euroon. Sen sijaan nettopalkkiotuotot olivat kolme prosenttia edellisvuotta pienemmät, 1 005 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat tuntuvasti edellisestä vuodesta. Kulut pysyivät hyvin hallinnassa ja olivat prosentin pienemmät kuin vuotta aikaisemmin.

Kaikkien kolmen liiketoiminta-alueemme tulokset olivat hyvällä tasolla. Erityisen voimakkaasti parani Vähittäispankin tulos. Vakuutusliiketoiminnassa korvausmeno palautui koronavuosia edeltävälle tasolle.

Sekä talletusten että luottojen kasvuvauhti oli selvästi aiempia vuosia hitaampaa ollen parin prosentin luokkaa. Yleisen taloustilanteen heikkenemisestä huolimatta sekä henkilöasiakkaiden että yritysasiakkaiden lainanhoitokyky säilyi koko vuoden hyvänä eikä järjestämättömien saamisten määrä kasvanut. Myös arvonalentumisten kokonaismäärä pysyi edelleen matalalla tasolla. Viime vuosina asuntolaina-asiakkaille aktiivisesti tarjotut korkosuojat ovat osoittaneet hyödyllisyytensä markkinakorkojen noustessa nopeasti. Noin joka kolmannella asuntolaina-asiakkaallamme on käytössään korkosuoja ja vuoden lopulla yhä useampi asuntolaina-asiakkaistamme hyötyi korkosuojasta sen pienentäessä heidän lainahoitokustannuksiaan.

OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus oli edelleen erittäin vahvalla tasolla ollen 17,4 prosenttia. Tämä ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 5,5 prosenttiyksiköllä. OP Ryhmä kuuluu Euroopan vakavaraisimpien pankkien joukkoon.

Strategian tavoitteen mukaisesti tuottojen kasvun painopiste oli asiakasliiketoiminnan tuotoissa, ja ne kasvoivatkin vuoden aikana kymmenen prosenttia. OP Ryhmä on viime vuosina strategiansa mukaisesti keskittynyt ydinliiketoimintaansa eli pankki- ja vakuutusliiketoimintaan. Samaan aikaan kun OP Ryhmän asiakasliiketoiminnan tuotot ovat kasvaneet tuntuvasti, kulut on kyetty pitämään samalla tasolla usean vuoden ajan. Myös neljä vuotta sitten uusittu jatkuva strategiaprozessi on viime vuosien yllätyksellisessä ja epävarmassa toimintaympäristössä osoittautunut erittäin hyvin toimivaksi. Olemme viime vuosien aikana tehneet myös kulttuurimuutosta organisaatiossamme mataloittamalla organisaatiorakenteita ja omaksumalla moniosaajatiimeihin perustuvaa ketterää toimintatapaa. Tämä uusi tapa työskennellä on edistänyt asiakaskokemuksen,

työntekijäkokemuksen ja toiminnan tehokkuuden parantamista.

Asiakkaamme käyttävät yhä enemmän digitaalisia kanavia pankki- ja vakuutusasioidensa hoitamisessa. Digitaalisten palveluiden kehittämisen painopiste oli edelleen mobiilikanavassa. OP-mobiiliin aktiivisten käyttäjien määrä nousi vuoden lopulla jo yli 1,4 miljoonaan, mikä on lähes 600 000 aktiivista käyttäjää enemmän kuin reilut kolme vuotta sitten.

Huolimatta haastavasta sijoitusympäristöstä asiakkaamme ovat kuitenkin tehneet kestäviä ja pitkäkantoisia ratkaisuja omaan tulevaisuuteensa ja jatkaaneet säännöllistä sijoittamista. OP Ryhmän sijoitusrahastoihin tuli vuoden aikana yli 55 000 uutta osuudenomistajaa ja vuoden lopussa heitä oli yhteensä yli 1,2 miljoonaa. OP Ryhmän markkinaosuus suomalaisten sijoitusrahastojen kaikista osuudenomistajista nousi yli 30 prosenttiin. Myös osakesijoittaminen jatkui vilkkaana ja uusia arvo-osuus- ja osakesäästötilejä avattiin yhteensä 71 000 kappaletta.

Strategiamme mukaisesti integroimme vastuullisuuden päätyneenä vuonna yhä tiiviimmäksi osaksi sijoitus-, luotonmyöntö- ja vakuutusprosessejämme ja kasvatimme vastuullisten tuotteiden ja palveluiden osuutta tarjoamassamme. OP Ryhmän kestävän rahoituksen sitoumuskanta kasvoi vuoden aikana edeltävästä vuodesta yhteensä 70 prosenttia 5,2 miljardiin euroon. Kestävien rahoitustuotteiden osuus OP Yrityspankin vastuista oli joulukuun loppuun mennessä noin 17 prosenttia, kun vuoden alussa vastaava osuus oli noin 11 prosenttia.

OP Ryhmä on asiakkaidensa omistama finanssiryhmä. Perustehtävämme mukaisesti haluamme tukea omistaja-asiakkaitamme näinä taloudellisesti haastavina aikoina. Käytämme osan parantuneesta kannattavuudestamme helpottamaan lähes 2,1 miljoonan omistaja-asiakkaamme arkea ja maksamme vuodelta 2023 kertyvät OP-bonukset 30 prosentilla korotettuina. Lisäbonuksen arvo on yli 60 miljoonaa euroa.

Lisäksi vuonna 2023 käytämme hyvää kannattavuuttamme asiakaspalvelun edelleen kehittämiseen sekä erilaisiin vastuullisuustekoihin. Haluamme panostaa erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin. Yhteensä lähes 4,5 miljoonan euron lahjoituksilla ja sponsoroinnilla tulemme tukemaan lasten ja nuorten harrastustoimintaa sekä nuorten taloustaitoja ja työllisyyttä edistäviä tekoja eri puolilla Suomea.

OP Ryhmällä on erinomaiset edellytykset huolehtia asiakkaidensa pankki- ja vakuutuspalvelutarpeista myös tulevaisuudessa. Johtava markkina-asemamme, vahva vakavaraisuutemme ja hyvä kannattavuutemme sekä asiakkaidemme luottamus brändiimme antavat meille hyvän pohjan jatkaa työtämme asiakkaidemme parempien taloudellisten valintojen valmentajana ja toiveikkaampien tulevaisuuksien suunnannäyttäjänä – yhdessä yli kaikkien aikojen.

Haluan lämpimästi kiittää asiakkaitamme luottamuksesta sekä henkilöstöämme ja hallintoamme erinomaisesta ja tuloksekkaasta työstä vuonna 2022!

OP Ryhmän tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2022

OP Ryhmän avainlukuja.....	2
Pääjohtaja Timo Ritakallion kommentit	3
Toimintaympäristö.....	5
Tulos ja tase.....	6
Loka–joulukuun keskeiset tapahtumat.....	8
OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet.....	8
Omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön menestyksen edistäminen.....	9
Tuloksen käyttö.....	9
Asiakkuudet ja asiakasedut.....	10
Vastuullisuus.....	10
Monikanavaiset palvelut.....	12
Vakavaraisuus	12
Riskiprofiili	14
Segmenttien tulos	20
Vähittäispankki.....	20
Yrityspankki.....	22
Vakuutus	24
Ryhmätoiminnot	27
ICT-investoinnit.....	28
Henkilöstö	28
OP Ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset	28
OP Osuuskunnan hallinto	29
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat.....	29
Vuoden 2023 näkymät.....	29
Tunnuslukujen laskentakaavat	30
Vakavaraisuustaulukot	34
Taulukko-osa	
Tuloslaskelma	36
Laaja tuloslaskelma	36
Tase	37
Oman pääoman muutoslaskelma	38
Rahavirtalaskelma	39
Liitetaulukot	40

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kasvu hidastui selvästi vuonna 2022. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena eurooppalaiset energiamaarkkinat olivat epävakaat koko vuoden. Alkuvuodesta nopeasti nousseet raaka-aineiden hinnat laskivat vuoden puolivälin jälkeen. Lisäksi inflaation kiihtyminen korkeimmilleen sitten 1980-luvun varjosti talouksien kehitystä yleisesti. Euroalueen vahva kasvu lähes pysähtyi vuoden jälkipuoliskolla.

Korot nousivat rahoitusmarkkinoilla voimakkaasti, kun keskuspankit alkoivat kiristää politiikkaansa. Euroopan keskuspankki (EKP) aloitti rahapolitiikkaansa tiukentamisen kesällä ja nosti joulukuussa talletuskoron kahteen prosenttiin. Suomessa käytetyin asuntolainan viitekorko, 12 kuukauden euribor, nousi vuoden aikana 3,8 prosenttiyksikköä 3,3 prosenttiin.

Osakekurssit laskivat huomattavasti vuoden aikana ympäri maailmaa. Viimeisellä vuosineljänneksellä osakekurssit kääntyivät nousuun, kun pelot energiakriisistä ja korkojen noususta laantuivat.

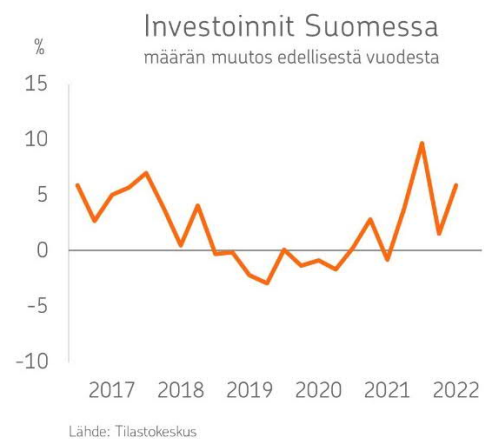
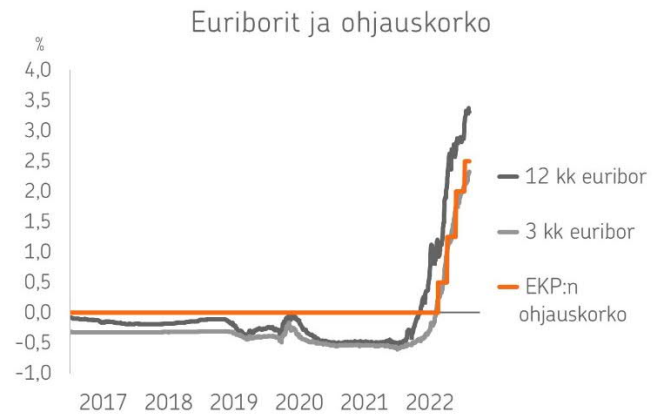
Suomen hyvä talouskasvu hiipui vuonna 2022. Hidastumisesta huolimatta työllisyystilanne parani, ja yritysten kannattavuus pysyi hyvänä. Kulutus väheni vuoden aikana kiihtyneen inflaation heikentäessä ostovoimaa. Viitekorkojen jyrkkä nousu painoi asuntomarkkinoilla hinnat laskuun hyvän alkuvuoden jälkeen ja loppuvuoden aikana asuntokauppa väheni. Talouden näkymät ovat edelleen poikkeuksellisen epävarmat ja talouskehitys heikkenee edelleen vuoden 2023 aikana. Lyhyiden korkojen nousu vaimentaa yhä asuntomarkkinoiden kehitystä.

Talletusten vuosikasvu hidastui joulukuussa 0,7 prosenttiin vuoden 2021 lopun 5,0 prosentista. Yritystalletusten vuosikasvu oli 2,4 prosenttia ja kotitaloustalletusten 2,4 prosenttia.

Joulukuussa lainakanta oli 3,5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Yritysluottojen vuosikasvu oli 4,5 prosenttia. Vastaava kasvu oli asuntoyhteisöillä 7,0 prosenttia ja kotitalouksilla 0,8 prosenttia. Kotitalouksien lainakasvu hidastui vuoden takaisesta 4,0 prosentin tasosta, kun asuntoluottojen vuotuinen kasvu vaimeni 0,5 prosenttiin. Kulutusluottojen vuosikasvu oli joulukuussa 3,1 prosenttia, kun viime vuoden vastaavalla ajanjaksolla se oli 2,4 prosenttia.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen arvo laski vuoden 2021 ennätysellisestä 158,8 miljardista 134 miljardiin euroon. Vuonna 2022 pääomia lunastettiin yhteensä 4,4 miljardin euron edestä.

Vakuutuspalveluiden kysyntä pysyi vakaana. Koronapandemian rajoitusten päättymisen Suomessa ja yleinen kustannusten nousu lisäsivät korvauskuluja. Sijoitusmarkkinan alamäki heijastui osaltaan vakuutusyhtiöiden kannattavuuteen.

Tulos ja tase

Tulosanalyysi, milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %	10–12/ 2022	10–12/ 2021	Muutos, %
Tulos ennen veroja	1 265	1 127	12,2	325	270	20,5
Vähittäispankki	502	304	65,2	167	80	109,1
Yrityspankki	416	474	-12,2	197	119	65,8
Vakuutus	433	504	-14,1	113	123	-8,0
Ryhmätoiminnot	-91	-109	-	-75	-39	-
Tuotot						
Korkokate	1 618	1 409	14,8	496	438	13,3
VakuutusKate	889	743	19,6	336	201	67,0
Nettopalkkiotuotot	1 005	1 034	-2,8	249	273	-8,9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-149	376	-139,6	-76	123	-161,8
Liiketoiminnan muut tuotot	63	54	17,0	12	8	56,0
Tuotot yhteensä	3 426	3 616	-5,2	1 017	1 043	-2,5
Tuotot yhteensä ml. väliaikainen poikkeusmenettely	3 570	3 497	2,1	968	973	-0,5
Kulut						
Henkilöstökulut	894	914	-2,2	246	258	-4,7
Poistot ja arvonalentumiset	214	283	-24,4	55	91	-39,8
Liiketoiminnan muut kulut	874	810	7,9	244	237	2,8
Kulut yhteensä	1 981	2 007	-1,3	545	586	-7,1
Saamisten arvonalentumiset	-115	-158	-	-45	-63	-
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	143	-118	-	-49	-70	-
Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset	215	210	2,1	54	54	-
Avainlukuja, milj. €						
				31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
Luottokanta				98 546	96 947	1,6
Asuntoluotot				42 304	41 522	1,9
Yritysluotot				23 117	23 128	0,0
Asuntoyhteisöt ja muut luotot				33 125	32 297	2,6
Takauskanta				3 974	4 047	-1,8
Muut vastuut				14 801	15 314	-3,3
Talletukset				77 121	75 612	2,0
Hallinnoitavat varat (brutto)				98 226	111 836	-12,2
Sijoitusrahastot				27 575	32 515	-15,2
Instituutioasiakkaat				35 713	38 336	-6,8
Private Banking				23 326	27 831	-16,2
Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt				11 612	13 154	-11,7
Taseen loppusumma				175 516	174 110	0,8
Sijoitusomaisuus				20 754	22 945	-9,5
Vakuutusvelka				7 638	8 773	-12,9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				37 438	34 895	7,3
Oma pääoma				14 335	14 184	1,1

Tammi–joulukuu

OP Ryhmän tulos ennen veroja oli 1 265 miljoonaa euroa (1 127). Tulos kasvoi vertailukaudesta 137 miljoonaa euroa. Asiakasliiketoiminnan tuotot kasvoivat yhteensä 10,2 prosenttia 3 512 miljoonaan euroon (3 186). Asiakasliiketoiminnan tuotoista korkokate ja vakuutuskate kasvoivat. Tulosta pienensi sijoitustoiminnan tuottojen lasku.

Korkokate kasvoi 14,8 prosenttia 1 618 miljoonaan euroon. Markkinakorkojen merkittävä nousu kasvatti korkokatetta. Vähittäispankki-segmentin korkokate kasvoi 235 miljoonaa euroa, Yrityspankki-segmentin 43 miljoonaa euroa ja Ryhmätöiminnät-segmentin 72 miljoonaa euroa. OP Ryhmän luottokanta kasvoi 1,6 prosenttia 98,5 miljardiin euroon ja talletukset 2,0 prosenttia 77,1 miljardiin euroon. Asiakkaat nostivat katsauskaudella uusia luottoja 24,5 miljardia euroa (26,4).

Vakuutuskate kasvoi 19,6 prosenttia 889 miljoonaan euroon. Vakuutus-segmentin vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot kasvoivat 2,8 prosenttia 1 598 miljoonaan euroon ja korvauskulut kasvoivat 12,5 prosenttia 1 012 miljoonaan euroon ilman diskonttokoron noston vaikutusta. Vahinkomäärät ovat palautuneet koronaviruspandemiaa edeltävälle tasolle. Suurvahingot kasvattivat korvauskuluja 180 miljoonaa euroa (134). Vakuutusvelan diskonttokoron nosto paransi vakuutuskatetta 283 miljoonaa euroa. Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 90,5 prosenttia (85,5).

Nettopalkkiotuotot olivat 1 005 miljoonaa euroa (1 034). Maksuliikkeen nettopalkkiotuotot kasvoivat 8 miljoonaa euroa sekä luotonannon ja omaisuudenhoidon nettopalkkiotuotot 4 miljoonaa euroa. Sen sijaan sijoitusrahastojen nettopalkkiotuotot laskivat 14 miljoonaa euroa ja henkivakuutuksen palkkiot 17 miljoonaa euroa. Terveys- ja hyvinvointipalveluiden nettopalkkiotuotot laskivat 8 miljoonaa euroa vertailukaudesta Pohjola Sairaalan myynnin toteututtua 1.2.2022.

Markkinakorkojen nousu ja osakekurssien lasku tekivät sijoitusympäristöstä haastavan. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 524 miljoonaa euroa -149 miljoonaan euroon. Osaan vakuutusyhtiöiden oman pääoman ehtoisista sijoituksista sovelletaan väliaikaista poikkeusmenettelyä (overlay approach). Väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Väliaikainen poikkeusmenettely kasvatti sijoitustoiminnan tuottoja 143 miljoonaa euroa (-118). Yhteensä sijoitustoiminnasta kirjatut tuotot laskivat vertailukaudesta 262 miljoonaa euroa -5 miljoonaan euroon. OP Ryhmä otti IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin käyttöön 1.1.2023 lähtien ja samalla väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen lakkasi.

Sijoitustoiminnan nettotuottojen käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 29 miljoonaa euroa (67), joista

nettomyyntitappioita oli -10 miljoonaa euroa (14). Kaikista käyvän arvon rahaston kautta kirjattavista rahoitusinstrumenteista kirjattiin nettomyyntivoittoja tuloslaskelmaan yhteensä 16 miljoonaa euroa (144).

Sijoitustoiminnan nettotuottojen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat yhteensä -855 miljoonaa euroa (129). Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat yhteensä 382 miljoonaa euroa johdannaisten käyvän arvon muutosten takia. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostettavien osakkeiden käyvät arvot laskivat yhteensä 440 miljoonaa euroa ja saamistodistusten yhteensä 191 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Vahinkovakuutuksen vakuutusvelan diskonttokoron nostoon liittyvä erä, 218 miljoonaa euroa, näkyi negatiivisena arvonmuutoksena sijoitustoiminnan nettotuotoissa. Henkivakuutuserät, jotka sisältävät muun muassa vakuutusteknisten erien muutokset, kasvattivat sijoitustoiminnan nettotuottoja 528 miljoonaa euroa 650 miljoonaan euroon. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot laskivat 29 miljoonaa euroa 16 miljoonaan euroon.

OP Ryhmän vakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli -13,1 prosenttia (1,7). Negatiiviseen sijoitusten tuottoon käyvin arvoin vaikuttivat markkinakorkojen nousu ja osakekurssien lasku.

Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 63 miljoonaan euroon (54). Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti Pohjola Sairaalan myynti 32 miljoonalla eurolla. Vertailukaudella liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti Checkout Finland Oy:n myynti.

Kulut laskivat vertailukaudesta 1,3 prosenttia 1 981 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut laskivat 2,2 prosenttia 894 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 24,4 prosenttia 214 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 7,9 prosenttia 874 miljoonaan euroon. ICT-kulut olivat 382 miljoonaa euroa (364). Kehittämisen kuluvaikutus oli 216 miljoonaa euroa (195). Viranomaismaksut kasvoivat 18 miljoonaa euroa eli 28,0 prosenttia 82 miljoonaan euroon eurooppalaisten pankkien yhteiseen kriisinratkaisurahastoon maksettavan vakausmaksun kasvettua 15 miljoonaa euroa.

Tulosta heikentäviä, eri tuloslaskelmaeriin kohdistuneita arvonalentumisia luotoista ja saamisista sekä sijoituksista kirjattiin yhteensä 196 miljoonaa euroa (164), joista 115 miljoonaa euroa (158) kirjattiin luotoista ja muista saamisista. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä Ukrainan sodan välilliset vaikutukset kasvattivat saamisten arvonalentumisia. OP Ryhmä on arvioinut sähkön hinnan ja euribor-korkojen nousun vaikutusta asuntoluottokannan luottoriskiiin. Analyysin perusteella kirjattiin johdon arvioon perustuvaa lisävarausta odotettavissa oleviin luottotappioihin 42 miljoonaa euroa. Lopullisia luottotappioita kirjattiin 118 miljoonaa euroa (113). Tappiota koskeva vähennyserä oli katsauskauden lopussa 750 miljoonaa euroa (751). Järjestämättömät saamiset olivat 2,3 prosenttia (2,4) vastuista. Saamisten arvonalentumiset

luotoista ja muista saamisista olivat 0,11 prosenttia (0,16) luotto- ja takauskannasta.

OP Ryhmän tuloverot olivat 242 miljoonaa euroa (224). Katsauskauden efektiivinen verokanta oli 19,1 prosenttia (19,8). Efektiivistä verokantaa laski Pohjola Sairaalan veroton myyntivoitto.

OP Ryhmän oma pääoma oli 14,3 miljardia euroa (14,2). Omaan pääomaan sisältyi Tuotto-osuuksia 3,4 miljardia euroa (3,2), josta irtisanottujen Tuotto-osuuksien osuus oli 0,4 miljardia euroa (0,3).

Laaja tulos verojen jälkeen oli 139 miljoonaa euroa (897). Osakkeiden, saamistodistusten ja johdannaisten käyvän arvon muutokset laskivat käyvän arvon rahastoa. Yhteensä käyvän arvon rahaston muutokset laskivat laajaa tulosta 979 miljoonaa euroa (-59). Etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot paransivat laajaa tulosta 96 miljoonaa euroa (40) laskennassa käytettävän diskonttoron nousun seurauksena.

Loka-joulukuu

Neljännän vuosineljänneksen tulos ennen veroja oli 325 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 270 miljoonaa euroa. Tulosta kasvattivat korkokatteen ja vakuutuskatteen kasvu sekä kulujen lasku.

Korkokate kasvoi vuotta aiemmasta 13,3 prosenttia 496 miljoonaan euroon korkojen nousun vauhdittamana. Vakuutuskaute kasvoi 67,0 prosenttia 336 miljoonaan euroon. Vakuutusvelan diskonttoron nosto paransi vakuutuskatetta 187 miljoonaa euroa. Nettopalkkiotuotot laskivat 8,9 prosenttia 249 miljoonaan euroon.

Markkinakorkojen nousu ja osakekurssien lasku tekivät sijoitusympäristöstä haastavan. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat -76 miljoonaa euroa (123). Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat yhteensä -104 miljoonaa euroa (31). Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat yhteensä 58 miljoonaa euroa johdannaisten käyvän arvon muutosten takia. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostettavien osakkeiden käyvät arvot laskivat yhteensä 82 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Henkivakuutuserät, jotka sisältävät muun muassa vakuusteknisten erien muutokset, kasvattivat sijoitustoiminnan nettotuottoja 24 miljoonaa euroa 48 miljoonaan euroon.

Väliaikainen poikkeusmenettely laski sijoitustoiminnan tuottoja 49 miljoonaa euroa (-70). Yhteensä tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 178 miljoonaa euroa -125 miljoonaan euroon.

Kulut laskivat 7,1 prosenttia 545 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut laskivat 4,7 prosenttia 246 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset laskivat vertailukaudesta 39,8 prosenttia 55 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 2,8 prosenttia 244 miljoonaan euroon.

Saamisten arvonalentumiset olivat 45 miljoonaa euroa (63). OP Ryhmä on arvioinut sähkön hinnan ja euribor-korkojen nousun vaikutusta asuntoluottokannan luottoriskiä. Analyysin perusteella kirjattiin johdon arvioon perustuvaa lisävarausta odotettavissa oleviin luottotappioihin 17 miljoonaa euroa neljännellä vuosineljänneksellä. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 36 miljoonaa euroa (15).

Laaja tulos oli 212 miljoonaa euroa (225). Käyvän arvon rahaston muutokset laskivat laajaa tulosta 12 miljoonaa euroa. Vertailukaudesta käyvän arvon rahaston muutokset kasvattivat laajaa tulosta 6 miljoonaa euroa.

Loka-joulukuun keskeiset tapahtumat

Hakemus Euroopan keskuspankille standardimenetelmän käyttämiseksi

OP Ryhmä jätti 30.9.2022 hakemuksen Euroopan keskuspankille standardimenetelmän käyttämiseksi vakavaraisuuslaskennassa sisäisten mallien (IRBA) ja käytössä olevan standardimenetelmän perustuvan riskipainotettujen erien lattiataston sijaan. Standardimenetelmään siirtymisellä ei arvioida olevan olennaista vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen ja riskiasemaan. Hakemuksen taustalla ovat lisääntyneet sääntelyn vaatimukset ja pankkivalvoja Euroopan keskuspankin kanssa käydyt keskustelut sisäisten luottoluokittelumenetelmien soveltamisesta. Standardimenetelmän siirtymisen aikataulu riippuu hakemuksen käsittelystä EKP:ssa. OP Ryhmän arvion mukaan standardimenetelmään siirtyminen toteutuu vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet

OP Ryhmän strategiaprosessissa strategiaa muodostetaan, uudistetaan ja toteutetaan jatkuvasti. Toimintaympäristöä ja toimintamallia arvioidaan systemaattisesti, jotta kyetään tekemään tarvittaessa uusia strategisia valintoja ja toteuttamaan ne.

OP Ryhmän perustehtävä, arvot, visio ja strategian painopisteet ovat kokonaisuus, jossa osat täydentävät toisiaan. OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Toimintaympäristön jatkuva seuranta ja strategiset painopisteet auttavat yhteisen vision saavuttamisessa ja ohjaavat kaikkea tekemistä.

OP Ryhmän keskusyhteisön hallintoneuvosto vahvisti OP Ryhmän strategian kokouksessaan 25.8.2022. Lähivuosien toimintaa ohjaavat viisi strategista painopistettä:

- arvoa asiakkaille
- kannattava kasvu
- laadukas ja tehokas toiminta
- vastuullinen liiketoiminta
- osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

OP Ryhmän kaiken toiminnan perustana on vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri.

OP Ryhmän strategiset tavoitteet	31.12.2022	31.12.2021	Tavoite 2025
Oman pääoman tuotto (ROE ilman OP-bonuksia), %	8,3	7,8	8,0
CET1-vakavaraisuus, %	17,4	18,2	väh. CET1-vakavaraisuusvaade + 4 %-yks.*
Bränditason suosittelu, NPS (Net Promoter Score, henkilö- ja yritysasiakkaat)**	Pankki: 27	Pankki: 29	Pankki: 30
	Vakuutus: 17	Vakuutus: 16	Vakuutus: 20
Luottoluokitus	AA-/Aa3	AA-/Aa3	väh. tasolla AA-/Aa3

* OP Ryhmän tavoite CET1-vakavaraisuudelle on vähintään CET1-vakavaraisuusvaade lisätynä neljällä prosenttiyksiköllä. Joulukuun lopun vakavaraisuusvaateella laskettu CET1-tavoite oli 15,9 prosenttia.

** Tilikauden vuosineljänneksen keskiarvo

Vuoden 2022 aikana OP Ryhmän arvojen eli ihmisläheisyyden, vastuullisuuden ja yhdessä menestymisen merkityksisällöt päivitettiin.

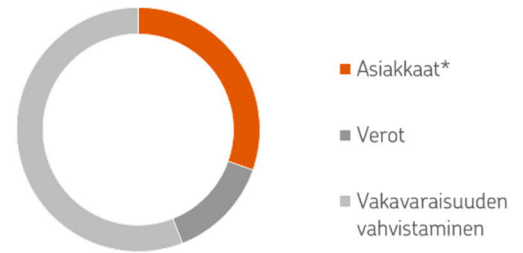
Omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön menestyksen edistäminen

OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävästä taloudellisista menestyksestä, turvallisuudesta ja hyvinvointia. Ryhmän toiminta perustuu sen arvoihin, perustehtävään, vahvaan vakavaraisuuteen, osaavaan riskienhallintaan ja asiakkaiden kunnioittamiseen.

Tuloksen käyttö

OP Ryhmän tavoitteena on omistaja-asiakkaiden tarvitsemien palvelujen tuottaminen mahdollisimman tehokkaasti. Yhteinen menestys käytetään omistaja-asiakkaiden hyväksi keskittämisetuina ja muina taloudellisina etuina sekä palvelukyvyyn ylläpitona ja kehittämisenä.

Arvio OP Ryhmän vuoden 2022 tuloksen käytöstä, joka vahvistetaan tilikauden päättymisen jälkeen:

*) Asiakkaat = OP-bonukset, alennukset ja Tuotto-osuuksien korot omistaja-asiakkaille

OP Ryhmän perustehtävän menestyksekkäs toteuttaminen vaatii vahvaa vakavaraisuutta, jota edellyttävät myös kasvavat viranomaisvaatimukset. Vakavaraisuuden vahvistaminen edellyttää ryhmältä tehokkuutta ja tuloksentekokykyä myös jatkossa. Omistaja-asiakkaille palautettavan osuuden lisäksi merkittävä osa liiketoiminnan tuloksesta käytetään OP Ryhmän vakavaraisuuden vahvistamiseen.

OP Ryhmän tuottama hyöty jaetaan omistaja-asiakkaille sen mukaan, kuinka paljon kukin osuuspankin omistaja-asiakas ryhmän palveluita käyttää. Omistaja-asiakkaiden etukokonaisuuden muodostavat asioinnin määrän perusteella kertyvät OP-bonukset sekä edut ja alennukset, joita annetaan pankkipalveluista, vakuutuksista sekä säästämisen ja sijoittamisen palveluista. Omistaja-asiakkailla on myös mahdollisuus sijoittaa omaan osuuspankkiinsa Tuotto-osuuksien kautta. Tuotto-osuuksille maksetaan vuosittain korkoa pankkien voitonjakona.

Vuonna 2022 OP Ryhmä juhlisti 120-vuotista taivaltaan nostamalla Tuotto-osuuksien tuottotavoitetta 1,20 prosenttiyksiköllä. Lisäkoron myötä Tuotto-osuuden tuottotavoite on yhteensä 4,45 prosenttia. Koron maksaminen ja sen määrä riippuvat liikkeeseen laskevan osuuspankin toiminnan tulokellisuudesta.

OP Ryhmä haluaa käyttää hyvää kannattavuuttaan asiakaspalvelun edelleen kehittämiseen sekä erilaisiin vastuullisuustekoihin. Vuonna 2023 OP Ryhmä aikoo panostaa erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin. Yhteensä lähes 4,5 miljoonan euron lahjoituksilla ja sponsoroinnilla OP Ryhmä tulee tukemaan lasten ja nuorten harrastustoimintaa sekä nuorten taloustaitoja ja työllisyyttä edistäviä tekoja eri puolilla Suomea.

Tuloksesta maksetuilla veroilla mitattuna OP Ryhmä on yksi Suomen suurimmista veronmaksajista. Merkittävänä veronmaksajana OP edistää koko Suomen menestystä. Vuodelta 2021 OP Ryhmä maksoi 214 miljoonaa euroa yhteisöveroa.

Asiakkuudet ja asiakasedut

OP Ryhmän omistaja-asiakkaiden määrä oli katsauskauden lopussa 2,1 miljoonaa (2,0). Omistaja-asiakkaiden määrä kasvoi 16 000 asiakkaalla.

Pankkiasiakkaita oli 3,6 miljoonaa (3,6). Vähittäispankilla oli 3,3 miljoonaa (3,3) ja Yrityspankilla 0,3 miljoonaa asiakasta (0,3). Vahinkovakuutusasiakkaita oli 1,7 miljoonaa (1,6) ja henkivakuutusasiakkaita 0,4 miljoonaa (0,4).

Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteisten asiakkaiden määrä oli 1,3 miljoonaa (1,3).

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden pankki-, vakuutus- ja varallisuudenhoitoasiainnista kertyy asiakkaille OP-bonuksia. Tammi-joulukuussa kertyneiden uusien bonusten arvo oli yhteensä 215 miljoonaa euroa (210). Katsauskaudella OP-bonuksia käytettiin pankki- ja varallisuudenhoitopalveluihin yhteensä 101 miljoonaa euroa (107) ja vahinkovakuutuslaitosten vakuutusmaksuihin 114 miljoonaa euroa (112).

Omistaja-asiakkaat hyötyivät vähittäispankkitoiminnan päivittäispalvelupaketin alennetusta hinnasta 62 miljoonaa euroa (57). Omistaja-asiakkaille annettiin 60 miljoonaa euroa (58) vahinkovakuutuksen keskittämisalennuksia. Lisäksi omistaja-asiakkaat ostivat, myivät ja vaihtoivat suurinta osaa sijoitusrahastoista ilman erillisiä kuluja. Edun arvo oli 8 miljoonaa euroa (7).

Edellä mainitut OP-bonukset ja asiakasedut olivat yhteenlaskettuna 345 miljoonaa euroa (332) eli 21,4 prosenttia (22,8) OP Ryhmän tuloksesta ennen veroja ja myönnettyjä etuja.

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden sijoitukset osuuspankkien Tuotto- ja jäsenosuuksiin olivat yhteensä 3,6 miljardia euroa (3,5). Vuonna 2022 Tuotto-osuuksien tuottotavoite oli 4,45 prosentin korko (3,25). Katsauskaudelta kertyneen Tuotto-osuuksille maksettavan koron arvioidaan olevan yhteensä 144 miljoonaa euroa (96).

Vastuullisuus

Vastuullisuus on kiinteä osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa, ja vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä. OP Ryhmä julkisti uuden vastuullisuusohjelmansa elokuussa 2022. Uusi vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat OP Ryhmän strategiaa sekä ohjaavat sen vastuullisuustyötä. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma rakentuu kolmen teeman ympärille: ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa.

Vastuullisuusohjelma perustuu OP Ryhmän arvoihin, toimintaympäristön megatrendeihin sekä olennaisuusarvioon. Vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet on työstetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ilmasto ja ympäristö - osiossa asetetaan tavoitteet kestävien rahoitus- ja

sijoitustuotteiden tarjoamisesta, luotto- ja sijoitussalkkujen päästövähennyksistä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä. Ihmiset ja yhteisöt -osiossa keskiössä ovat paikallisyhteisöjen hyvinvointi sekä oman talouden hallinnan sekä taloustaitojen tukeminen. Hyvä hallintotapa sisältää vastuullisuuden integroimisen kaikkeen liiketoimintaan ja sen riskinottoon sekä tavoitteen hallinnon monimuotoisuuden lisäämisestä.

OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja YK:n kestävä vakuuttamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiative (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

OP Ryhmä on sitoutunut kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoite on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä.

Vastuullisuuden loka-joulukuun keskeiset tapahtumat

OP Ryhmässä on kaksi kansainvälisten periaatteiden pohjalta kehitettyä vastuullisen yritysrahoituksen tuotetta: vihreä laina ja kestävyyskriteerilaina. Vihreissä lainoissa yritysasiakas sitoutuu käyttämään lainatut varat määritelyihin kohteisiin, kun taas kestävyyskriteerilainoissa yritysasiakas sitoutuu yhdessä valittaviin vastuullisuustavoitteisiin lainanmyynnön yhteydessä. Kestävyyskriteerilainan vastuullisuustavoitteet vaikuttavat lainan marginaaliin. Näiden lainojen ja limiittien yhteenlasketut vastuut olivat joulukuun lopussa 5,2 miljardia euroa (3,0).

OP Ryhmä ja Euroopan investointirahasto allekirjoittivat joulukuussa 2022 sopimuksen uusista riskinjakotakauksista. Tarkoituksena on helpottaa rahoituksen saamista vihreää siirtymää vauhdittaviin investointeihin sekä mahdollistaa pk-yritysten hankkeiden toteutuminen vähemmillä vakuuksilla.

Henkilöstön monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on, että molempien sukupuolien osuus määritellyissä johtajatehtävissä on vähintään 40 prosenttia. Joulukuun lopussa naisten osuus oli 31 prosenttia (30).

OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan vuosittain GRI-standardien mukaisesti. Vuoden 2022 vastuullisuusraportti julkaistaan osana OP Ryhmän vuosikatsausta viikolla 10.

Taksonomiakelpoisuus

Vuonna 2021 voimaan tulleella EU:n kestävä rahoituksen taksonomialuokittelulla on tavoitteena määritellä rahoitus- ja sijoituskohteiden kestävyys. OP Ryhmä esittää taksonomiakelpoisuustietoja vuodelta 2022. Taksonomiakelpoisista varoista esitetään tulevana vuosina kestävä rahoituksen tunnuslukuja taksonomian tiedonantovelvoitteiden mukaisesti.

Asuntoluotot ovat taksonomiasääntelyssä luokiteltuihin taloudellisiin toimintoihin kohdistuvia eli taksonomiakelpoisia.

Asuntoluotot (31.12.)	Milj. €	Osuus taseen varoista, %	Taksonomia-kelpoiset, %
2022	42 304	24,3	100,0
2021	41 522	23,8	100,0

Vakuustustoiminnasta raportoidaan vuodelta 2022 taksonomiakelpoisten vahinkovakuutukseen liittyvien taloudellisten toimintojen osuudet. Taksonomiakelpoisia ovat vakuutussopimukset, jotka kuuluvat EU:n taksonomiakriteeristöissä lueteltuihin vakuutuslajeihin ja joissa vakuutusehtojen perusteella korvataan vahinkoja, jotka aiheutuvat ilmastonmuutokseen liittyvistä uhkista. Taksonomiakelpoisiksi luetaan Pohjola Vakuutuksen tarjoamat vakuutusturvat pois lukien yleiset vastuu-, keskeytys-, matkatavara- ja oikeusturvavakuutukset. Mittarina käytetään bruttovakuutusmaksutuloa.

Vakuustustoiminta, 1–12/2022	Milj. €	%
Vahinkovakuutuksen bruttovakuutusmaksutulo	1 606	100,0
Taksonomiakelpoinen	1407	87,6
Ei-taksonomiakelpoinen	199	12,4
Jälleenvakuutuksen bruttovakuutusmaksutulo	82	100,0
Taksonomiakelpoinen	56	68,3
Ei-taksonomiakelpoinen	26	31,7

Vakuustustoiminta, 1–12/2021	Milj. €	%
Vahinkovakuutuksen bruttovakuutusmaksutulo	1 543	100,0
Taksonomiakelpoinen	1 357	87,9
Ei-taksonomiakelpoinen	186	12,1
Jälleenvakuutuksen bruttovakuutusmaksutulo	70	100,0
Taksonomiakelpoinen	49	70,5
Ei-taksonomiakelpoinen	21	29,5

Muiden toimintojen osalta OP Ryhmä raportoi taksonomiakelpoisuutta perustuen yritysten julkaisemaan taksonomiaraportointiin. Luvut perustuvat yhtiöiden raportoimaan taksonomiakelpoiseen liikevaihtoprosenttiin.

31.12.2022	Milj. €	Osuus taseen varoista, %	Taksonomia-kelpoiset, %
Yritysrahoitus, NFRD-vastuut*	5 951	3,4	21,8
Vahinkovakuutuksen sijoitukset**	4 100	2,4	2,6
Henkivakuutuksen sijoitukset**	16 600	9,5	3,3
Pankkitoiminnan saamistodistukset***	7 082	4,1	4,0
Yhteensä	33 733	19,4	

*NFRD-velvolliset yhtiöt (Non-Financial Reporting Directive, direktiivi muun kuin taloudellista tiedon raportoinnista) sisältää yli 500 henkilöä työllistävät listatut eurooppalaiset yritykset.

**Sijoitusten käypä arvo. Henkivakuutuksen sijoitukset sisältävät myös sijoitussidonnaiset sijoitukset ja eriytyt taseet.

***Ei sisällä kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä saamistodistuksia.

Yritysrahoituksen NFRD vastuita koskevat tiedot on kerätty yritysten julkisista taksonomiakelpoisuusraportoinneista.

Sijoituksia koskevat taksonomialuvut perustuvat ulkopuolisen toimittajan keräämiin tietoihin sijoituskohteiden raportoimista luvuista.

Taseen tietoja, 31.12.2022	Milj. €	Osuus taseen varoista, %
Taseen varat yhteensä	175 516	100,0
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta	39 481	22,5
Johdannaissopimukset, varat	4 117	2,3
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	381	0,2
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	652	0,4

Taseen tietoja, 31.12.2021	Milj. €	Osuus taseen varoista, %
Taseen varat yhteensä	174 110	100,0
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta	36 236	20,8
Johdannaissopimukset, varat	3 467	2,0
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	409	0,2
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	283	0,2

OP Ryhmä ei raportoi vuodelta 2022 taksonomiakelpoisuustietoja taksonomian täydentävän ilmastosäädöksen eli ydinvoiman ja maakaasun osalta, koska tietoa ei ole julkisesti saatavilla yrityksistä.

Taksonomialuokittelun vaikutuksia OP Ryhmään, sen strategiaan ja asiakkaisiin arvioidaan jatkuvasti. OP Ryhmä ohjaa asiakkaitaan varautumaan ja sopeutumaan ilmastonmuutoksen erilaisiin vaikutuksiin ja niihin liittyviin riskeihin. OP Ryhmä seuraa kestävän rahoituksen sääntelyä

ja taksonomian kehittymistä, koska ne muuttavat toimintaympäristöä ja menestymisen edellytyksiä. OP Ryhmä analysoi vahinkovakuutus tuotteiden taksonomian mukaisuutta ja tekee tuotekehitystä. OP Ryhmä on aloittanut valmistautumisen taksonomiamukaisuuden raportointiin vuodelta 2023.

Taksonomiaraportointia täydentävät vapaaehtoiset tiedot

Rahoitusalan taksonomiasääntelyn mukaisesti osa tiedoista raportoidaan vapaaehtoisesti taksonomiaraportointia täydentävinä tietoina. Sijoitusten osalta raportoidaan arviotiedot taksonomiakelpoisuudesta. Raportointi perustuu ulkopuolisen toimittajan tekemiin arvioihin OP Ryhmän sijoitusten kohteena olevien toimintojen taksonomiakelpoisuudesta. Arvioiden kohdejoukko on laajempi kuin muiden kuin taloudellisten tietojen raportointidirektiivin (Non-Financial Reporting Directive, NFRD) piirissä olevat yritykset. Vuodelta 2021 OP Ryhmä raportoi vapaaehtoisesti myös yritysrahoituksen NFRD-vastuiden ja pankkitoiminnan saamistodistusten taksonomiakelpoisuudet, jotka vuodelta 2022 raportoidaan pakollisina tietoina.

31.12.2022	Milj. €	Osuus taseen varoista, %	Taksonomiakelpoiset, %
Vahinkovakuutuksen sijoitukset*	4 100	2,4	18,5
Henkivakuutuksen sijoitukset*	16 600	9,5	25,3
Yhteensä	20 700	11,9	

* Sijoitusten käypä arvo. Henkivakuutuksen sijoitukset sisältävät myös sijoitussidonnaiset sijoitukset ja eriytetyt taseet.

31.12.2021	Milj. €	Osuus taseen varoista, %	Taksonomiakelpoiset, %
Yritysrahoitus, NFRD-vastuut*	7 802	4,5	33,1
Vahinkovakuutuksen sijoitukset**	4 235	2,4	37,3
Henkivakuutuksen sijoitukset**	19 473	11,2	12,9
Pankkitoiminnan saamistodistukset***	7 899	4,5	3,4
Yhteensä	39 409	22,6	

*NFRD-velvolliset yhtiöt (Non-Financial Reporting Directive, direktiivi muun kuin taloudellista tiedon raportoinnista) sisältää yli 500 henkilöä työllistävät listatut eurooppalaiset yritykset. Yritysrahoituksen osalta tiedot on rajattu vain kotimaisiin yrityksiin. Vuosien 2021 ja 2022 luvut eivät ole vertailukelpoisia, koska tietolähde ja laskentamenetelmä muuttuivat vuonna 2022.

**Sijoitusten käypä arvo. Henkivakuutuksen sijoitukset sisältävät myös sijoitussidonnaiset sijoitukset ja eriytetyt taseet.

***Ei sisällä kaupankäyntitaroituksessa pidettäviä saamistodistuksia.

Monikanavaiset palvelut

OP Ryhmän monikanavainen palveluverkosto koostuu verkko-, mobiili-, konttori- ja puhelinpalveluista. OP:n mobiilikavalla (OP-mobiili, OP-yritysmobiili) oli joulukuussa

yli 1,4 miljoonaa aktiivista käyttäjää (1,3). Henkilökohtaista asiakaspalvelua tarjotaan sekä konttoreissa että digitaalisesti.

Mobiili- ja verkkopalvelut, milj. kirjautumista	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
OP-mobiili	513,6	481,3	6,7
OP-yritysmobiili	27,3	20,9	30,6
Pivo	43,4	44,4	-2,3
Op.fi*	73,8	53,4	38,2
	31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
Siirto-maksu, rekisteröityneet asiakkaat (OP)	1 148 218	1 054 931	8,8

* Luvut eivät ole vertailukelpoisia mittaustavan muututtua vuonna 2022.

Maaliskuussa OP toi Google Pay -palvelun asiakkaidensa käyttöön Suomessa Apple Pay -palvelun rinnalle. Palvelulla voi maksaa Android-puhelimella tai älykellolla ostoksia lähimaksupäätteillä, sovelluksissa ja verkkokaupoissa. Joulukuussa palvelu laajennettiin Mastercardia käyttävien asiakkaiden käyttöön.

Maaliskuussa OP julkaisi uuden seniorioppaan, joka tukee asiakkaita ei-digitaalisessa pankkiasioinnissa. Opas seniorille auttaa löytämään vaihtoehdot arjen pankkiasiointiin ilman tietokonetta tai älypuhelinia.

OP Ryhmällä on kattava konttoriverkosto, johon kuuluu 297 toimipaikkaa (324) ympäri maata. Lisäksi Pohjola Vakuutuksella on laaja asiamies- ja kumppanuusverkosto.

OP Ryhmä on laajasti läsnä yleisimmissä sosiaalisen median kanavissa, joissa sillä on yhteensä 650 000 seuraajaa (630 000). OP Ryhmän valtakunnallisten some-tilien lisäksi monilla osuuspankeilla on omia sosiaalisen median tilejä, joilla ne jakavat paikallisille asiakkaille suunnattuja julkaisuja.

Vakavaraisuus

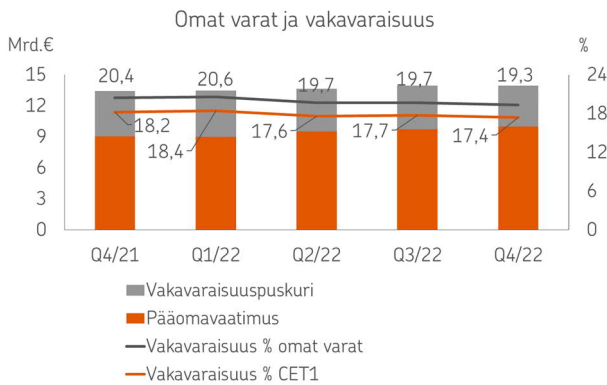
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP Ryhmän omat varat ylittivät laissa määritellyn vähimmäismäärän 4,1 miljardilla eurolla (4,5). Pankkitoiminnan pääomavaatimus oli ennallaan 13,8 prosentissa riskipainotetuista eristä laskettuna. OP Ryhmän omien varojen määrä suhteessa vähimmäispääomavaatimukseen oli 137 prosenttia (146). Tunnusluku heikkeni noin 15 prosenttiyksikköä standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatason (SA-lattian) käyttöönoton myötä. Pankkitoiminnan lisäpääomavaatimusten ja vakuutusyhtiöiden pääomavaatimusten seurauksena Rava-vakavaraisuuden minimitaso, 100 prosenttia, kuvaa tasoa, jonka puitteissa

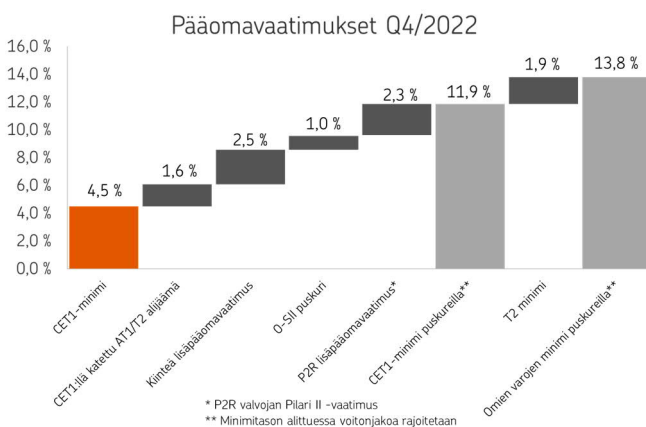
ryhmittymä voi toimia ilman puskurien alituksesta seuraavia viranomaisveloitteita.

Luottolaitosvakavaraisuus

OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus oli 17,4 prosenttia (18,2), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 5,5 prosenttiyksiköllä. Tunnusluku heikkeni yhden prosenttiyksikön SA-lattian käyttöönoton siirtymähetkellä toisella vuosineljänneksellä. Tulos ja Tuotto-osuuksien liikkeeseenlaskut nostivat suhdelukua.

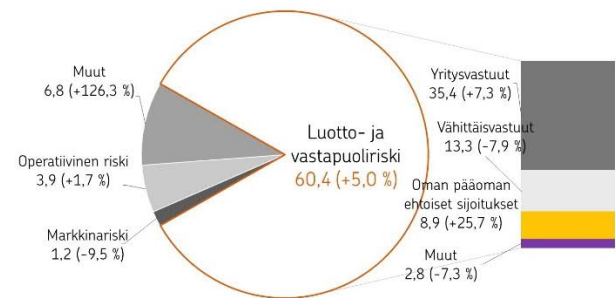
OP Ryhmän luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteiseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia, AT1- ja T2 minimivaatimusten CET1:llä katettava osuus, 1,6 prosenttia, nostaa CET1-minimin 6,1 prosenttiin. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus, 1 prosentin O-SII-lisäpääomavaatimus ja EKP:n P2R-vaatimus nostavat alarajan kokonaisvakavaraisuussuhteelle käytännössä 13,8 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 11,9 prosenttiin, ensisijaisen lisäpääoman (AT1) sekä toissijaisen pääoman (T2) alijäämät huomioiden.

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan ydinpääoma oli 12,6 miljardia euroa (12,0). Ydinpääomaan vaikuttivat positiivisesti pankkitoiminnan tulos ja Tuotto-osuuksien liikkeeseenlaskut. Tuotto-osuuksien määrä ydinpääomissa oli 3,2 miljardia euroa (3,1).

Kokonaisriski oli 72,3 miljardia euroa (65,7) eli 10 prosenttia suurempi kuin vuodenvaihteessa 2021. SA-lattia kasvatti kokonaisriskin määrää. Kolmannen vuosineljänneksen aikana OP Ryhmä siirtyi vakavaraisuuslaskennassa standardimenetelmän käyttöön luottolaitosvastuille sekä tietyille vähäisille osille yritysvastuita. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta vakavaraisuuteen. Kyseessä oleviin vastuihin on aikaisemmin sovellettu sisäisten mallien IRBA-menetelmää.

Kokonaisriski 31.12.2022
yhteensä 72,3 mrd. €
(muutos vuoden alusta +10 %)

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään riskipainotettuina erinä EKP:n luvan mukaisesti. Oman pääoman ehtoisin sijoituksiin sisältyy ryhmän sisäisiä vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 8,6 miljardia euroa (6,8). Määrän kasvu johtui siirtymisestä yksinkertaisen menetelmän 370 prosentin riskipainon käyttöön aiemman PD/LGD-menetelmän sijaan. Standardimenetelmässä vakuutusyhtiöomistusten riskipaino on 100 prosenttia.

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti joulukuussa 2022 edelleen olla asettamatta pankeille syklistyttä vähentävää lisäpääomavaatimusta. Joulukuun 2022 makrovakauspäätöksessä Finanssivalvonta indikoi järjestelmäriskipuskurin asettamisesta vuoden 2023 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Kesäkuun 2022 makrovakauspäätöksen yhteydessä Finanssivalvonta teki vuosittaisen tarkistuksen pankkien lisäpääomavaatimuksiin, ja päätti korottaa OP Ryhmän O-SII puskuria 0,5 prosenttiyksikköä 1,5 prosenttiin 1.1.2023 alkaen.

OP Ryhmän pankkitoiminnan vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) oli 7,6 prosenttia (7,4). Suhdeluvun nousuun vaikutti erityisesti pankkitoiminnan tulos. Sääntelyn minimitaso on 3 prosenttia.

OP Ryhmä jätti 30.9.2022 hakemuksen EKP:lle standardimenetelmän käyttämiseksi vakavaraisuuslaskennassa sisäisten mallien (IRBA) ja käytössä olevan standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatason sijaan. Standardimenetelmään siirtymisellä ei arvioida olevan olennaista vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen ja riskiasemaan. OP Ryhmän arvion

mukaan standardimenetelmään siirtyminen toteutuu vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

EU:n vakavaraisuusasetuksen tulevilla muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen. Muutosten arvioidaan tulevan voimaan vuonna 2025.

OP Ryhmän riski- ja vakavaraisuusraportti sekä OP-yhteenliittymän Pilari III -taulukot julkaistaan viikolla 10.

Vakuutus

Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusasema on vahva. Vakuutus toiminnan vakavaraisuutta vahvisti pääosin korkojen nousu ja markkinariskien lasku.

	Vahinkovakuutus		Henkivakuutus	
	31.12. 2022	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2021
Omat varat, milj. €*	1 658	1 464	1 523	1 656
Pääomavaade, milj. €*	671	840	567	833
Solvenssisuhde, %*	247	174	269	199
Solvenssisuhde, % (ilman siirtymäsäännöstä)	247	174	232	173

*siirtymäsäännökset huomioiden

EKP:n valvonta

OP Ryhmä on Euroopan keskuspankin valvonnassa.

OP Ryhmä sai 25.4.2019 EKP:n päätöksen kiinteistövakuudellisten vähittäisvastuiden riskipainojen korotuksista osana sisäisten mallien läpikäyntiä (TRIM). Korotukset ovat voimassa toistaiseksi, kunnes päätöksessä esitetyt laadulliset vaatimukset on täytetty.

OP Ryhmä sai 19.2.2020 EKP:n päätöksen maksukyvyttömyyden määritelmän muutoksesta, jossa yritys- ja vähittäisvastuille asetettiin riskipainokertoimet. Riskipainokertoimet ovat voimassa, kunnes päätöksessä esitetyt laadulliset vaatimukset on täytetty.

OP Ryhmä sai 11.12.2020 EKP:n päätöksen vähittäisvastuiden riskipainojen korotuksista. Päätös korvasi aikaisemman 2.2.2017 annetun päätöksen.

OP Ryhmä sai 18.3.2021 EKP:n päätöksen yritysvastuiden riskiparametrin korotuksesta. Riskiparametrikertoimen on voimassa, kunnes päätöksessä esitetyt laadulliset vaatimukset on täytetty.

EKP on asettanut OP Ryhmälle valvojan arviointiin (SREP) perustuvan pääomavaatimuksen. EKP:n asettama lisäpääomavaatimus (P2R) on 2,25 prosenttia (2,25) 1.1.2022 alkaen.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin.

Kriisinratkaisuviranomainen päivitti 21.2.2022 OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL-vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities). Päivitetty MREL-vaade on 25,8 prosenttia kokonaisriskin (RWA) määrästä ja 9,9 prosenttia vähimmäis-omavaraisuusasteen vastuiden (LRE) määrästä.

Osana MREL-vaadetta kriisinratkaisuviranomainen on asettanut OP Ryhmälle EU:n kriisinratkaisuasetauksen mukaisen subordinaatiovaateen. Subordinaatiovaateen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa MREL-vaateesta on täytettävä omilla varoilla tai heikommassa etuoikeus- asemassa olevilla veloilla. MREL-vaadetta täydentävä subordinaatiovaade on vuodesta 2022 alkaen 22 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 9,9 prosenttia vähimmäis-omavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vuoden 2024 alusta alkaen subordinaatiovaade on 24 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 9,9 prosenttia vähimmäis-omavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vaateisiin sisältyy 3,5 prosenttia lisäpääomavaatimuksia (CBR, Combined Buffer Requirement).

OP Ryhmän puskuri MREL-vaateeseen oli 9,0 miljardia euroa ja subordinaatiovaateeseen 1,9 miljardia euroa. OP Ryhmän liikkeeseen laskemien senior non-preferred (SNP) -ehtoisten joukkovelkakirjalainojen määrä oli 4,4 miljardia euroa. SNP-lainat kattavat subordinaatiovaadetta.

Riskiprofiili

OP Ryhmän riskinoton lähtökohtana on, että OP Ryhmä ottaa kantaakseen ryhmän perustehtävän toteuttamisesta syntyviä riskejä. Riskinotossaan OP Ryhmä korostaa maltillisuutta, vastuullisuutta ja huolellista toimintatapaa. Riskinottoa suunnataan ja rajataan toimivan johdon valmistelemissä ja ylimmän hallintoelimen hyväksymillä periaatteilla ja limiiteillä.

OP Ryhmän menestys perustuu asiakkaiden ja muiden sidosryhmien luottamukseen, pääomien ja likviditeetin riittävyyteen sekä monipuoliseen tietoon asiakkaista. Riskinotto perustuu siihen, että ymmärretään asiakkaiden tulevaan toimintaan ja menestykseen vaikuttavat seikat sekä nykyisen kaltaisessa toimintaympäristössä että tilanteissa, joissa toimintaympäristöön kohdistuu äkillinen shokki tai trendinomainen muutos.

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat tällä hetkellä muun muassa kestävä kehitys ja vastuullisuus (ESG), väestön demografinen muutos, geopoliittiset tekijät, energiakriisi Euroopassa, voimakkaasti kiihtynyt inflaatio, poikkeuksellisen nopeasti nousseet markkinakorot sekä teknologian nopea kehitys. Esimerkiksi ilmasto- ja ympäristömuutoksia sekä muita ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä rohkaistaan asiakkaita kehittämään tulevaisuuden kestävää ja menestyvää liiketoimintaa.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet, joten taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin.

Vuonna 2022 OP Ryhmän operatiiviset riskit pysyivät hyvin hallinnassa, ja niiden toteutumista aiheutui 7 miljoonan euron (10) bruttotappiot. Muiden riskien osalta riskiprofiilia käydään läpi tarkemmin liiketoiminnoinnain.

Arvio Ukrainan sodan vaikutuksista OP Ryhmän riskeihin

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa voi vaikuttaa OP Ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti asiakkaiden muuttuneiden toimintaedellytysten myötä ja suoraan yleisen finanssimarkkinatilanteen ja tekniseen infrastruktuuriin kohdistuvan haitanteon myötä. Vaikutukset voivat realisoitua muun muassa seuraavan kaltaisilla tavoilla:

- saamisten arvonalentumisten kasvuna
- sijoitusvarallisuuden arvojen laskuna
- kattavien pakotteiden ja vastapakotteiden vaikutuksina OP Ryhmään tai sen asiakkaiden toimintaan
- tukkuvarainhankinnan saatavuusongelmina ja hinnan nousuna
- toiminnan jatkuvuusongelmina OP Ryhmään tai sen asiakkaisiin kohdistuvien kyberhyökkäysten seurauksena.

Vähittäispankki ja Yrityspankki

Pankkitoiminnan keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariski.

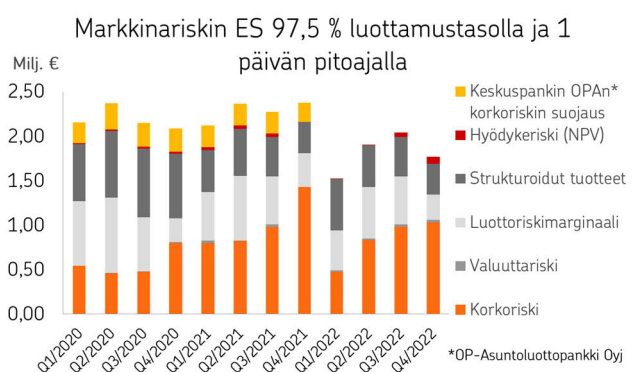
Pankkitoiminnan luottoriskiasema säilyi vakaana ja riskitasoltaan maltillisena sekä luottokannan yleinen laatu hyvänä. Luottoriskiasemaan voi vaikuttaa negatiivisesti korkotason nousu.

OP Ryhmällä ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle. Ukrainan sodan vaikutukset luottoriskiasemaan syntyvät pääasiassa välillisesti yritysluottoihin erityisesti energian ja raaka-aineiden hintojen muutosten seurauksena sekä yksittäisistä asiakkuuksista.

Yrityspankin pitkäaikaisten sijoitusten markkinariskitaso laski viimeisellä vuosineljänneksellä. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Sijoitusten markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 29 miljoonaa euroa (33). VaR-tunnusluku sisältää ja pankkitoiminnan pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset sekä niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Markets-toiminnan markkinariskit laskivat hieman, koska avoimeen luottoriskimarginaalin määrään tehtiin muutoksia. Tämä näkyy koko odotetun tappion (Expected Shortfall, ES) ja erityisesti luottoriskimarginaalin osuuden laskuna verrattuna kolmanteen vuosineljännekseen.

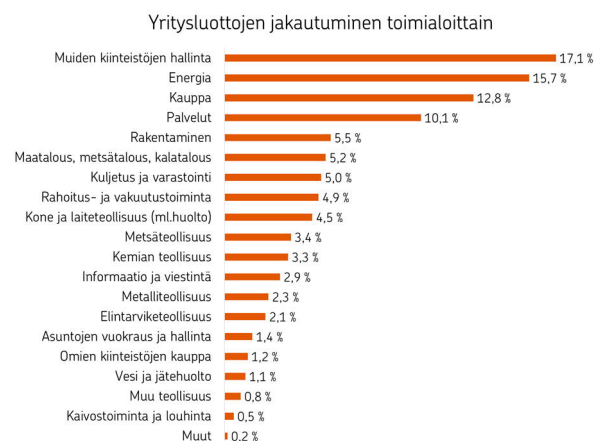
*OP-Asuntoluottopankki Oyj

Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset

	Terveet lainanhoitojoustot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelma-saamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelma-saamiset (netto)	
	31.12. 2022	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2021
Yli 90 pv erääntyneet saamiset, mrd. €			0,52	0,64	0,52	0,64	0,19	0,24	0,33	0,40
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset, mrd. €			0,91	0,78	0,91	0,78	0,16	0,13	0,75	0,65
Lainanhoitojoustosaamiset, mrd. €	3,38	3,41	1,32	1,34	4,70	4,75	0,18	0,20	4,51	4,55
Yhteensä, mrd. €	3,38	3,41	2,74	2,76	6,12	6,17	0,53	0,58	5,59	5,59

Tunnuslukuja	OP Ryhmä		Vähittäispankki		Yrityspankki	
	31.12. 2022	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2021
Ongelmasaamiset vastuista, %	5,23	5,31	6,75	6,57	1,88	2,29
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	2,34	2,37	2,72	2,61	1,50	1,77
Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista, %	2,89	2,93	4,04	3,95	0,38	0,52
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %	55,2	55,3	59,8	60,2	20,3	22,9
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	12,0	11,9	8,5	7,5	38,4	41,5

Yhdenkään asiakkaan asiakasriski ei vähennyserien ja muiden luottoriskin vähentämistekniikoiden jälkeen ylittänyt kymmentä prosenttia OP Ryhmän omista varoista.

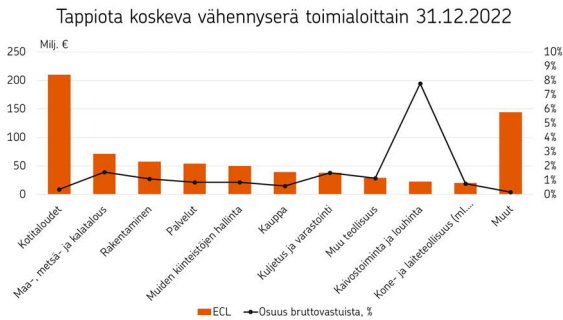
Kuvassa esitetään OP Ryhmän yritysluottojen jakautuminen toimialoittain prosentteina katsauskauden lopussa.

Vähittäispankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 286 miljoonaa euroa (380) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena oli -289 miljoonaa euroa (-90) keskimäärin vuodessa. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Yrityspankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 16 miljoonaa euroa (56) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena oli -16 miljoonaa euroa (59) keskimäärin vuodessa.

OP Ryhmässä hallinnoitavien talletussuojan piiriin kuuluvien talletusten yhteismäärä joulukuun lopussa oli 44,2 miljardia euroa (43,0). Talletussuojarahastosta korvataan enintään 100 000 euroa yhtä OP Ryhmän asiakasta kohden.

Tappiota koskeva vähennyserä toimialoittain

Kuvassa esitetään eri toimialojen tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden lopussa 31.12.2022 sekä tappiota koskevan vähennyserän prosenttiosuus toimialan kokonaisvastuista katsauskauden lopussa.

Vakuutus

Vahinkovakuutus

Vahinkovakuutuksen keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutusvelan katteena olevien sijoitusten markkinariskit, eläkemutoisen vakuutusvelan edunsaajien eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu, vakuutusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso sekä vakuutusvelan diskonttokoron ja markkinakorkojen välinen ero. Neljännen vuosineljänneksen aikana nostettiin vakuutusvelan arvostamisessa käytettyä diskonttokorkoa 0,8 prosenttiyksikköä 2,0 prosenttiin. IFRS-kirjanpidossa vakuutusvelka on viety vakiokorolla diskontattua vakuutusvelkaa markkinaehtoisemmaksi korkotäydennyserällä, jonka arvonmuutos perustuu riskittömän korkokäyrän muutoksiin.

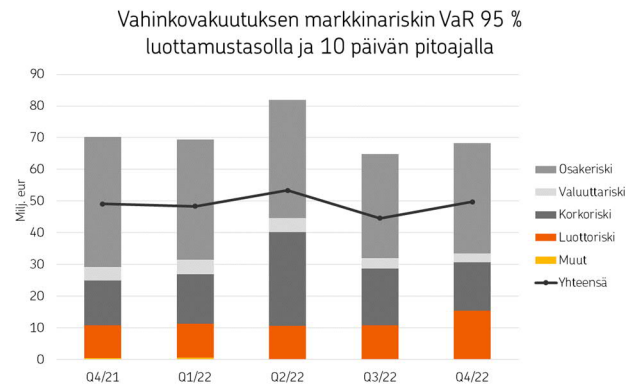
Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi eläkemutoista vakuutusvelkaa 38 miljoonaa euroa (45). Vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason laskeminen 0,1 prosenttiyksikköllä kasvattaisi vakuutusvelkaa 22 miljoonaa euroa (29).

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Vahinkovakuutuksen merkittäviä markkinariskejä ovat osakeriski ja markkinakorkojen laskun vakuutusvelan arvoa ja pääomavaadetta nostava vaikutus.

Vahinkovakuutuksen sijoitustaseen markkinariskitaso nousi neljännen vuosineljänneksen aikana. Markkinariskitason nousun taustalla oli luottomarginaaliriskin nousu. Riskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 49 miljoonaa euroa (49). VaR-tunnusluku sisältää yhtiön sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutusvelan ja vakuutusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Vahinkovakuutuksen suorat liiketoimet Venäjälle tai Ukrainaan sekä vakuutus- että sijoitustoiminnassa ovat

vähäisiä. Suurempi liiketoiminnallinen vaikutus liittyy sijoitusmarkkinoiden kehittymiseen.

Henkivakuutus

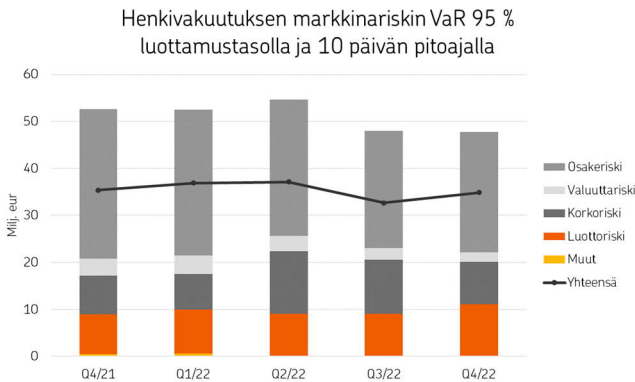
Henkivakuutuksen keskeisimmät riskit ovat henkivakuutuksen sijoitusomaisuuden markkinariskit, vakuutusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso, vakuutettujen eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu sekä asiakaskäyttäytymisen muutoksista syntyvät raukeamis- ja takaisinostoriskit.

Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi vakuutusvelkaa 25 miljoonaa euroa (28). Vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason laskeminen 0,1 prosenttiyksikköllä kasvattaisi vakuutusvelkaa 17 miljoonaa euroa (26). Vakuutusvelan korkoherkkyyden lasku johtuu sekä korkojen noususta että vakuutusvelan kassavirtojen muutoksesta.

Eriytettyjen vakuutuskantojen sijoitusriskejä ja asiakaskäyttäytymisen muutokseen liittyviä riskejä on puskuroitu. Puskuri riittää kattamaan merkittävän negatiivisen sijoitusomaisuuden tuoton eriytetyille kannoille, minkä jälkeen OP Ryhmä kantaa kantojen riskit. Puskurit olivat yhteensä 246 miljoonaa euroa (292) katsauskauden lopussa.

Henkivakuutuksen sijoitustaseen markkinariskitaso nousi neljännen vuosineljänneksen aikana. Markkinariskitason nousun taustalla oli luottomarginaaliriskin nousu. Markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 35 miljoonaa euroa (35). VaR-tunnusluku sisältää henkivakuutuksen sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutusvelan ja vakuutusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset. Laskenta ei huomioi henkivakuutuksen eriytettyjen kantojen markkinariskejä, niitä puskuroivia varoja tai asiakashyvityksiä.

Henkivakuutuksen suorat sijoitukset Venäjälle tai Ukrainaan ovat vähäisiä. Suurempi liiketoiminnallinen vaikutus liittyy yleiseen sijoitusmarkkinoiden kehittymiseen. Geopoliittinen tilanne vaikuttaa henkivakuutuksen toimintaan myös niin, että joitakin sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liitettyjä sijoituskohteita on suljettu.

Ryhmätoiminnot

Ryhmätoiminnot-segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävien markkinariskitekijä ja luottoriskimarginaalien muutosten vaikutus likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva.

Tammi-joulukuussa OP Ryhmässä laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 8,0 miljardia euroa (3,8), josta 1,0 miljardin osuus oli omaan taseeseen jätetty kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina.

Talletusten osuus luottokannasta säilyi vakaana katsauskauden ajan.

Likviditeettireservin saamistodistusten markkinariski (VaR 95 %) laski katsauskaudella. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Likviditeettireservin markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 27 miljoonaa euroa (30). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset ja niiden korkoriskiä suojaavat johdannaissopimukset.

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaarion osalta.

OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 217 prosenttia (212) katsauskauden lopussa.

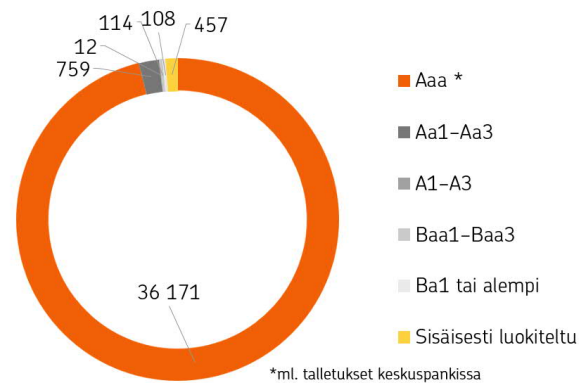
OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan NSFR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 128 prosenttia (130) katsauskauden lopussa.

Likviditeettireservi

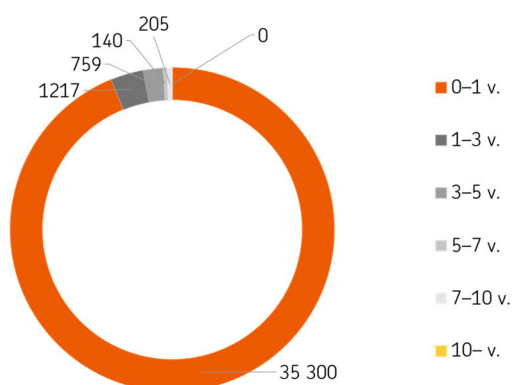
Mrd. €	31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	34,8	32,6	6,7
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	2,1	4,0	-48,2
Yhteensä	36,9	36,7	0,7
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	0,7	1,0	-27,0
Likviditeettireservi markkina-arvo	37,6	37,6	-0,1
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,2	-0,3	
Likviditeettireservi vakuusarvo	37,4	37,3	0,3

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia ja arvopaperistettuja saamisia.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 31.12.2022, milj.€

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen
maturiteettijakauma 31.12.2022, milj.€

Luottoluokitukset

OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset 31.12.2022

Luokitus- laitos	Lyhyt varain- hankinta	Näkymä	Pitkä varain- hankinta	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Vakaa
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa

Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset 31.12.2022

Luokituslaitos	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	A+	Vakaa
Moody's	A2	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä ja Pohjola Vakuutus Oy:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Global Ratings Europe Limitedistä ja Moody's Investors Service (Nordics) AB:stä. OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman.

Segmenttien tulos

OP Ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Vähittäispankki (Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yrityksiä), Yrityspankki (Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat) ja Vakuutus (Vakuutusasiakkaat). Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta esitetään segmentissä Ryhmätoiminnot (aiemmin Muu toiminta -segmentti). Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen OP Ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Vähittäispankki

- Tulos ennen veroja nousi 502 miljoonaan euroon (304).
- Tuotot kasvoivat 12,6 prosenttia 1 996 miljoonaan euroon. Asiakasliiketoiminnan tuotot kasvoivat yhteensä 12,1 prosenttia: korkokate kasvoi 24,5 prosenttia 1 194 miljoonaan euroon ja nettopalkkiotuotot kasvoivat 2,6 prosenttia 773 miljoonaan euroon.
- Kulut kasvoivat 0,7 prosenttia 1 229 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 2,0 prosenttia 455 miljoonaan euroon ja liiketoiminnan muut kulut 2,1 prosenttia 720 miljoonaan euroon.
- Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 96 miljoonaan euroon (84). Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 2,7 prosenttia (2,6) vastuista.
- Luottokanta laski 0,3 prosenttia 70,7 miljardiin euroon ja talletukset kasvoivat 2,8 prosenttia 63,9 miljardiin euroon.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat peruspankkijärjestelmän uudistamiseen sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Korkokate	1 194	959	24,5
Nettopalkkiotuotot	773	753	2,6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-9	-16	-
Muut tuotot	39	78	-50,0
Tuotot yhteensä	1 996	1 773	12,6
Henkilöstökulut	455	447	2,0
Poistot ja arvonalentumiset	53	69	-22,0
Liiketoiminnan muut kulut	720	705	2,1
Kulut yhteensä	1 229	1 221	0,7
Saamisten arvonalentumiset	-96	-84	-
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-168	-165	-
Tulos ennen veroja	502	304	65,2
Kulu–tuotto–suhde, %	61,6	68,8	-7,2*
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	2,7	2,6	0,1*
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,13	0,12	0,02*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,40	0,26	0,15*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,54	0,40	0,14*
Milj. €			
Nostetut asuntoluotot	7 513	8 805	-14,7
Nostetut yritysluotot	2 702	2 639	2,4
Välitetyt asunto- ja kiinteistökaupat, kpl	10 844	13 177	-17,7
Mrd. €	31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
Luottokanta			
Asuntoluotot	42,3	41,5	1,9
Yritysluotot	8,3	8,2	2,1
Asuntoyhteisöt ja muut luotot	20,1	21,3	-5,5
Luottokanta yhteensä	70,7	71,0	-0,3
Takauskanta	1,0	0,9	1,4
Muut vastuut	8,3	9,6	-13,5
Talletukset			
Käyttö- ja maksuliiketalletukset	42,3	41,4	2,2
Sijoitustalletukset	21,6	20,8	4,0
Talletukset yhteensä	63,9	62,2	2,8

*Suhdeluvun muutos

OP Ryhmän Vähittäispankki-segmentti muodostuu henkilö- ja pk-yritysassiakkaiden pankkitoiminnasta ja varallisuudenhoidosta osuuspankeissa sekä keskusyhteisökonsernissa.

Talouden epävarmuus sekä inflaation ja viitekorkojen nousu vaikuttivat asuntokauppaan. OP Kodin välittämien asunto- ja kiinteistökauppojen määrä väheni vertailukaudesta 17,7 prosenttia 10 884 kappaleeseen.

Luottokanta laski 0,3 prosenttia 70,7 miljardiin euroon. Luottokanta sisältää suojauskannassa olevien luottojen käyvän arvon muutoksen -1,3 miljardia euroa (0,2). Uusia asuntoluottoja nostettiin 14,7 prosenttia vertailukaudesta vähemmän. Asuntoluottokanta kasvoi 1,9 prosenttia 42,3 miljardiin euroon. Yritysluottokanta kasvoi 2,1 prosenttia 8,3 miljardiin euroon. Asuntoyhteisö- ja muut luotot laskivat yhteensä 5,5 prosenttia 20,1 miljardiin euroon.

Henkilöasiakkaiden uusien asuntoluottojen korkosuojausaste oli korkeimmillaan alkuvuonna ja asiakkaiden kiinnostus asuntoluottojen suojaamiseen jatkui läpi vuoden. Henkilöasiakkaiden asuntoluotoista oli katsauskauden lopussa korkosuojattu 32,8 prosenttia (29,6). Vuoden lopussa korkokatto leikkasi korkokustannuksia jo noin 82 000 asuntoluotossa, joiden yhteenlaskettu lainapääoma oli 7,3 miljardia euroa.

Talletuskanta kasvoi 2,8 prosenttia 63,9 miljardiin euroon. Kasvu muodostui sekä käyttö- ja maksuliiketeleistä että sijoitustalletuksista.

Huhtikuussa 2022 OP-Asuntoluottopankki Oyj laski liikkeeseen vihreän katetun joukkovelkakirjalainan, jonka määrä oli miljardi euroa ja laina-aika 5,5 vuotta.

OP Ryhmän asiakkaiden kiinnostus säästämiseen ja sijoittamiseen jatkui toimintaympäristön epävarmuudesta huolimatta. OP-sijoitusrahastot saivat 55 700 uutta osuudenomistajaa, mikä on 51 prosenttia koko markkinan bruttokasvusta. OP-sijoitusrahastojen osuudenomistajien määrä bruttona oli 1 200 000 osuudenomistajaa. OP-sijoitusrahastojen Morningstar-luokitus oli 3,13 (3,17). Osakekaupankäynnin toteutuneiden toimeksiantojen määrä oli vertailukauden tasolla.

Katsauskaudella merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat peruspankkijärjestelmän uudistamiseen sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

OP Ryhmän Pivo jättäytyi pois kolmannella vuosineljänneksellä Danske Bankin MobilePayn ja norjalaisen Vippsin kanssa suunnitellusta yhteisyrityksestä, joka olisi kerännyt kolmen palvelun käyttäjät yhteiselle mobiilimaksamisen alustalle.

Helmikuussa sähköinen asuntokauppa laajeni kiinteistökauppoihin, joita alettiin toteuttaa ensimmäisenä Suomessa OP Kodeissa. Sähköisiä asunto-osakekauppoja on tehty vuodesta 2019 lähtien.

Maaliskuussa OP toi Google Pay -palvelun asiakkaidensa käyttöön Suomessa Apple Pay -palvelun rinnalle. Palvelulla voi maksaa Android-puhelimella tai älykellolla ostoksia lähimaksupäätteillä, sovelluksissa ja verkkokaupoissa. Joulukuussa palvelu laajennettiin Mastercardia käyttävien asiakkaiden käyttöön.

Osuuspankkien lukumäärä oli joulukuun lopussa 108 (121). Useita osuuspankkien yhdistymishankkeita on vireillä eri puolilla Suomea.

Katsauskauden tulos

Vähittäispankin tulos ennen veroja oli 502 miljoonaa euroa (304). Tuotot kasvoivat 12,6 prosenttia 1 996 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 24,5 prosenttia 1 194 miljoonaan euroon markkinakorkojen noustua vahvasti. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 2,6 prosenttia 773 miljoonaan euroon korttiliiketoiminnan ja maksuliikkeen sekä varallisuudenhoidon palkkioiden kasvettua.

Kulut kasvoivat 0,7 prosenttia 1 229 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 2,0 prosenttia 455 miljoonaan euroon ja liiketoiminnan muut kulut 2,1 prosenttia 720 miljoonaan euroon. Vakausmaksu kasvatti liiketoiminnan muita kuluja. Poistot ja arvonalentumiset laskivat vertailukaudesta 22,0 prosentilla 53 miljoonaan euroon.

Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 96 miljoonaan euroon (84). OP Ryhmä on arvioinut sähkön hinnan ja euribor-korkojen nousun vaikutusta asuntoluottokannan luottoriskiini. Analyysin perusteella kirjattiin johdon arvioon perustuvaa lisävarausta odotettavissa oleviin luottotappioihin 42 miljoonaa euroa. Katsauskaudella lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 32 miljoonaa euroa (67). Järjestämättömät saamiset olivat 2,7 prosenttia (2,6) vastuista.

OP-bonukset omistaja-asiakkaille kasvoivat 2,2 prosenttia 168 miljoonaan euroon.

Yrityspankki

- Tulos ennen veroja laski 416 miljoonaan euroon (474).
- Tuotot laskivat 12,4 prosenttia 776 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 10,4 prosenttia 457 miljoonaan euroon, nettopalkkiotuotot laskivat 19,0 prosenttia 166 miljoonaan euroon ja sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 20,5 prosenttia 136 miljoonaan euroon.
- Kulut kasvoivat 1,1 prosenttia 321 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 3,3 prosenttia 218 miljoonaan euroon vakausmaksun kasvettua.
- Luottokanta kasvoi 8,3 prosenttia 27,8 miljardiin euroon ja talletukset pienenevät 9,1 prosenttia 14,0 miljardiin euroon. Yrityspankki-segmentin hallinnoitavat varat pienenevät 12,2 prosenttia 72,3 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset olivat 18 miljoonaa euroa (74). Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 1,5 prosenttia (1,8) vastuista.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat maksamisen ja varallisuudenhoidon järjestelmien uudistamiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Korkokate	457	414	10,4
Nettopalkkiotuotot	166	204	-19,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	136	171	-20,5
Muut tuotot	18	97	-81,5
Tuotot yhteensä	776	886	-12,4
Henkilöstökulut	95	93	2,2
Poistot ja arvonalentumiset	8	14	-39,5
Liiketoiminnan muut kulut	218	211	3,3
Kulut yhteensä	321	318	1,1
Saamisten arvonalentumiset	-18	-74	-
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-20	-20	-
Tulos ennen veroja	416	474	-12,2
Kulu–tuotto–suhde, %	41,4	35,9	-5,5*
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	1,5	1,8	-0,3*
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,06	0,25	-0,20*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,00	1,24	-0,24*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,05	1,29	-0,24*
Mrd. €	31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
Luottokanta			
Yritysluotot	15,6	14,5	7,9
Asuntoyhteisöt ja muut luotot	12,2	11,2	8,8
Luottokanta yhteensä	27,8	25,7	8,3
Takauskanta	3,4	3,5	-1,8
Muut vastuut	6,4	5,7	12,3
Talletukset	14,0	15,4	-9,1
Hallinnoitavat varat (brutto)			
Sijoitusrahastot	27,6	32,5	-15,2
Instituutioasiakkaat	35,7	38,3	-6,9
Private Banking	9,0	11,5	-21,4
Hallinnoitavat varat (brutto) yhteensä	72,3	82,3	-12,2
Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Nettomyynti			
Private Banking -asiakkaat	-1	-174	-
Instituutioasiakkaat	-356	76	-
Nettomyynti yhteensä	-357	-98	-

*Suhdeluvun muutos

OP Ryhmän Yrityspankki-segmentti muodostuu yritys- ja instituutioasiakkaiden pankkitoiminnasta sekä varallisuudenhoidosta. Segmentti sisältää OP Yrityspankki Oyj:n pankkitoiminnan, OP Varainhoito Oy:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, OP Säilytys Oy:n ja OP Kiinteistösijoitus Oy:n.

Luottokanta kasvoi 8,3 prosenttia 27,8 miljardiin euroon ja talletuskanta laski 9,1 prosenttia 14,0 miljardiin euroon.

Yrityspankin merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat maksamisen, rahoituksen ja varainhoidon järjestelmien uudistamiseen. Maksamisen perusjärjestelmien uudistamista ja asiointipalvelujen parantamista jatketaan edelleen. Varainhoidossa uudistetaan rahastojen hallinnointiprosesseja ja asiakaspalvelua.

Yrityspankin panostukset kestävän talouden edistämiseen kasvattivat kestävän rahoituksen sitoumuskannan 5,2 miljardiin euroon (3,0). Yrityspankki vahvisti myös rooliaan kestävän rahoituksen neuvonantajana asiakkaidensa kestävän rahoituksen viitekehysten valmistelutyössä.

Vuoden 2022 lopussa OP Yrityspankki oli markkinajohtaja autorahoituksen henkilö- ja pakettiautojen rahoittajana.

Yrityspankin ja vähittäispankin välisten johdannaissopimusten korkorisikin suojauksen toimintamallia muutettiin vuoden 2022 lopussa. Yrityspankin ja Vähittäispankin välisten johdannaissopimusten markkinamuutoksista johtuva arvomuutoksen tulosvaihtelu pienenee Yrityspankissa.

Varainhoidon nettomyynti oli -357 miljoonaa euroa (-98). Yrityspankki-segmentin hallinnoitavat varat laskivat 12,4 prosenttia 72,3 miljardiin euroon (82,3). Hallinnoitavat varat sisälsivät noin 23 miljardia euroa OP Ryhmään kuuluvien yritysten varoja (24).

Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta kiinnostus OP-sijoitusrahastoja kohtaan on pysynyt vahvana. OP-sijoitusrahastojen henkilöasiakkaiden merkinnät olivat 2,6 miljardia euroa (3,2) katsauskaudella.

Muuttuneeseen markkinaympäristöön reagoitiin tarjoamalla laaja-alaisesti pääomaturvattuja strukturoituja tuotteita ja korkotuotteita, joiden kysyntä kasvoi.

OP Yrityspankin suorat vastuut Venäjälle ovat pienet. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa kasvatti välillisesti saamisten arvonalentumisia vuoden 2022 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Katsauskauden tulos

Yrityspankin tulos ennen veroja oli 416 miljoonaa euroa (474). Tuotot laskivat 776 miljoonaa euroon (886) ja kulut kasvoivat 321 miljoonaa euroon (318). Kulu-tuotto-suhde oli 41,4 prosenttia (35,9).

Korkokate kasvoi 10,4 prosenttia 457 miljoonaan euroon (414). Yrityspankin nettopalkkiotuotot olivat 166 miljoonaa euroa (204). Osakekurssien lasku pienensi hallinnoitavien varojen määrää ja laski nettopalkkiotuottoja.

Yrityspankki-segmentin nettopalkkiotuotot

Milj. €	1–12/ 2022	1–12/ 2021	Muutos, %
Sijoitusrahastot	127	137	-6,7
Omaisuuksienhoito	16	28	-43,1
Muut	22	40	-44,3
Yhteensä	166	204	-19,0

Korkotason merkittävä nousu ja markkinaepävarmuuden kasvu heikensivät sijoitustoiminnan nettotuottoja. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 136 miljoonaan euroon (171).

Kulut kasvoivat 1,1 prosenttia 321 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 2,2 prosenttia 95 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 3,3 prosenttia 218 miljoonaan euroon. Vakausmaksu kasvoi 26,2 prosenttia 31 miljoonaan euroon.

Saamisten arvonalentumiset olivat 18 miljoonaa euroa (74). Järjestämättömät saamiset olivat 1,5 prosenttia (1,8) vastuista.

Vakuutus

- Tulos ennen veroja laski 433 miljoonaan euroon (504).
- Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot kasvoivat 2,8 prosenttia 1 598 miljoonaan euroon ja korvauskulut laskivat 14,6 prosenttia 732 miljoonaan euroon. Korvauskulut ilman diskonttokoron noston vaikutusta kasvoivat 12,5 prosenttia 1 012 miljoonaan euroon.
- Kulut laskivat vertailukaudesta ja olivat 464 miljoonaa euroa (493).
- Tuotot sijoitustoiminnasta olivat -87 miljoonaa euroa (170). Sijoitustuotot ilman vakuutusvelan diskonttokoron nostoa vastaavaa erää olivat 132 miljoonaa euroa (170). Sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvo in oli vahinkovakuutuksessa 78 miljoonaa euroa (222) ja henkivakuutuksessa -23 miljoonaa euroa (142).
- Henkivakuutuksen sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt laskivat 11,7 prosenttia 11,6 miljardiin euroon. Riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 5,7 prosenttia.
- Kehityspanostukset kohdistuivat perusjärjestelmä uudistukseen sekä verkko- ja mobiilipalveluiden käytettävyyden ja vakuutusten ostomahdollisuuksien parantamiseen.
- Pohjola Vakuutus keskittyi ydinliiketoimintaansa ja luopui sairaalaliiketoiminnasta alkuvuonna 2022.

Avainlukuja

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Vakuutuskate	901	754	19,5
Nettopalkkiotuotot	73	96	-24,1
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-230	288	-180,0
Muut nettotuotot	31	-2	-
Tuotot yhteensä	774	1 135	-31,8
Henkilöstökulut	150	160	-6,4
Poistot ja arvonalentumiset	51	66	-22,4
Liiketoiminnan muut kulut	263	267	-1,6
Kulut yhteensä	464	493	-5,9
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-21	-21	-
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	143	-117	-
Tulos ennen veroja	433	504	-14,1
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,46	1,64	-0,17*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,53	1,71	-0,17*

*Suhdeluvun muutos

OP Ryhmän Vakuutus-segmentti muodostuu vahinko- ja henkivakuutusliiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja OP-Henkivakuutus Oy. Pohjola Sairaala siirtyi Pihlajalinnan omistukseen 1.2.2022. Kaupasta kirjattiin myyntivoittoa 32 miljoonaa euroa.

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laski siirtymäajankohtana 52 miljoonaa euroa. Samalla väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen lakkasi.

Katsauskauden tulos

Tulos ennen veroja oli 433 miljoonaa euroa (504). Vakuutuskate kasvoi 19,5 prosenttia 901 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen diskonttokorkoa nostettiin vuoden aikana 0,85 prosentista 2,0 prosenttiin, mikä kasvatti vakuutuskatetta 283 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyy diskonttokoron muutokseen liittyvä vakuutusvelan korkotäydennysten negatiivinen arvomuutos 218 miljoonaa euroa. Kulut olivat

464 miljoonaa euroa (493). Sairaalatoiminnasta luopuminen laski kuluja 28 miljoonaa euroa.

Tuotot sijoitustoiminnasta, väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien, olivat -87 miljoonaa euroa (170). Sijoitustuotot ilman diskonttokoron nostoon liittyvää negatiivista arvomuutosta olivat 132 miljoonaa euroa (170). Sijoitusten nettomyyntivoitot olivat vahinkovakuutuksessa -4 miljoonaa euroa (67) ja henkivakuutuksessa -4 miljoonaa euroa (59).

Tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	15	45
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-1 260	66
Jaksotettu hankintameno	2	-5
Henkivakuutuserät*	1 021	186
Diskonttauksen purkautuminen**	-21	-17
Osakkuusyhtiöt	12	14
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-230	288
Väliaikainen poikkeusmenettely	143	-117
Yhteensä	-87	170

* Sisältää korkohyvitykset asiakkaiden vakuutussäästöille, korkotäydennysten muutokset ja muut vakuutustekniset erät sekä sijoitussidonnaisten ja eriytettyjen taseiden sijoitusten käyvän arvon muutokset.

** Vahinkovakuutus.

Vahinkovakuutuksen operatiivinen tulos

Vahinkovakuutuksen tulos oli 351 miljoonaa euroa (382). Diskonttokoron nosto kasvatti vakuutusteknistä katetta 283 miljoonaa euroa. Operatiivinen kate heikkeni korvauskulujen kasvun seurauksena. Muihin tuottoihin sisältyy Pohjola Sairaalan myyntivoitto. Sijoitustuottoihin sisältyy vakuutusvelan korkotäydennysten arvonmuutos.

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Vakuutusmaksutuotot	1 598	1 555	2,8
Korvauskulut	1 012	899	12,5
Toimintakulut	434	431	0,7
Vakuutustekninen kate, operatiivinen	152	225	-32,3
Laskuperuste-muutokset	279	42	559,4
Vakuutustekninen kate	432	267	61,6
Sijoitustuotot ja -kulut	-198	189	-205,1
Muut tuotot ja kulut	31	-11	-
Väliaikainen poikkeusmenettely	86	-62	-
Tulos ennen veroja	351	382	-8,2
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde	90,5	85,5	
Operatiivinen riskisuhde	63,3	57,8	
Operatiivinen toimintakulusuhde	27,1	27,7	

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Henkilöasiakkaat	908	877	3,5
Yritysasiakkaat	690	679	1,7
Yhteensä	1 598	1 555	2,8

Maksutuotot kasvoivat 2,8 prosenttia 1 598 miljoonaan euroon. Henkilöasiakkaissa vakuutusasiointinsa keskittäneiden etutalouksien määrä kasvoi. Yritysasiakkaiden maksutuotot kasvoivat 1,7 prosenttia. Neljännen vuosineljänneksen maksutuottoja rasitti jälleenvakuutus kapasiteetin varmistamisesta aiheutuneet maksut. Korvauskulut ilman diskonttokoron noston vaikutusta kasvoivat 12,5 prosenttia 1 012 miljoonaan euroon. Vahinkomäärät ovat palautuneet koronaviruspandemiaa edeltävälle tasolle. Korvauskuluja kasvattivat myös alkuvuoden hankalat keliolosuhteet ja suurvahingot.

Tammi-joulukuussa kirjattiin 116 uutta omaisuuden ja toiminnan suurvahinkoa (115), joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 180 miljoonaa euroa (134). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Muutokset aiempina vuosina tapahtuneisiin vahinkoihin, ilman diskonttokoron noston vaikutusta, paransivat vakuutusteknistä katetta 72 miljoonaa euroa (91). Vahinkovakuutuksen operatiivinen riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 63,3 prosenttia (57,8). Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutokset paransivat tulosta 17 miljoonaa euroa (30).

Vahinkovakuutuksen operatiivinen toimintakulusuhde, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut, oli 27,1 prosenttia (27,7).

Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde heikkeni 90,5 prosenttiin (85,5).

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021
Sijoitustaseen nettotuotto, milj. €*	78	222
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	-10,8	2,7
Korkosijoitusten running yield, %	1,4	0,9
	31.12.2022	31.12.2021
Sijoituskanta, milj. €	4 071	4 287
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	92	92
Vähintään A-luokiteltuja saamia, %	56	54
Modifioitu duraatio	2,8	3,3

* Sijoitustaseen nettotuotto on laskettu vähentämällä koko sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtoisien vakuutusvelan arvonmuutos.

Henkivakuutuksen operatiivinen tulos

Poikkeuksellinen epävarmuus sijoitusmarkkinoilla heijastui negatiivisesti sijoitussidonnaisiin vakuutussäästöihin ja sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt, 11,6 miljardia euroa, olivat 11,7 prosenttia vuoden 2021 lopun tilannetta pienemmät. Sijoitussidonnaisten vakuutusten nettomyynti oli 175 miljoonaa euroa (472). Henkivakuutuksen takaisinostot lisääntyivät sijoitusmarkkinoiden epävarmuuksista johtuen. Riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 5,7 prosenttia.

Tulos ennen veroja laski 76 miljoonaan euroon (118). Tulosheikkennys johtui sijoitustoiminnan nettotuottojen ja nettopalkkiotuottoihin kirjattavien tuottopalkkioiden laskusta sekä kulujen kasvusta. Asiakasliiketoiminnan tulos oli 58 miljoonaa euroa (75).

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Riskiliikkeen nettotuotot	35	34	4,2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-39	98	-
Nettopalkkiotuotot	111	128	-13,3
Tuotot yhteensä	107	260	-58,8
Henkilöstökulut	13	10	20,8
Poistot ja arvonalentumiset	20	21	-7,8
Liiketoiminnan muut kulut	37	37	3,9
Kulut yhteensä	70	68	2,8
OP-bonukset	-19	-19	-
Väliaikainen poikkeusmenettely	57	-55	-
Tulos ennen veroja	76	118	-35,7
Operatiivinen kulusuhde	39,3	34,0	

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja*

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021
Sijoitustaseen nettotuotto, milj. €**	-23	142
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	-16,1	0,6
Korkosijoitusten running yield, %	1,3	0,9
	31.12.2022	31.12.2021
Sijoituskanta, milj. €	3 235	3 646
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	90	94
A-luokiteltuja saamisia vähintään, %	50	56
Modifioitu duraatio	2,8	3,0

* ilman eriytettyjä taseita

** Sijoitustaseen nettotuotto on laskettu vähentämällä koko sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtoisen vakuutusvelan arvonmuutos. Sijoitustase ei sisällä eriytettyjä taseita.

Vakuutusvelan korkoriskiä on suojattu korkotäydennyksillä ja korkojohdannaisilla. Henkivakuutuksen lyhytaikaisten korkotäydennysten nettomuutos oli -45 miljoona euroa (1). Vakuutusvelan kertyneet korkotäydennykset ilman eriytettyjä taseita olivat katsauskauden lopussa 0 miljoonaa euroa (355).

Ryhmätöiminnot

Avainlukuja

Milj. €	1–12/2022	1–12/2021	Muutos, %
Korkokate	-62	10	-
Nettopalkkiotuotot	0	-2	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-11	-5	-
Liiketoiminnan muut tuotot	657	684	-4,0
Tuotot yhteensä	583	687	-15,2
Henkilöstökulut	195	216	-9,8
Poistot ja arvonalentumiset	103	137	-24,7
Liiketoiminnan muut kulut	376	444	-15,4
Kulut yhteensä	674	797	-15,5
Saamisten arvonalentumiset	0	0	-
Tulos ennen veroja	-91	-109	-

Ryhmätöiminnot-segmentti (aiemmin Muu toiminta -segmentti) sisältää OP Osuuskunnan liiketoimintasegmenttejä tukevat ja varmentavat toiminnot ja OP Yrityspankki Oyj:n keskuspankkitöiminnot.

Katsauskauden tulos

Ryhmätöimintöiden tulos ennen veroja oli -91 miljoonaa euroa (-109). Tuotot laskivat 15,2 prosenttia 583 miljoonaan euroon.

Ryhmätöimintöiden korkokate oli -62 miljoonaa euroa (10). Vertailukaudella korkokatetta kasvatti erityisesti Euroopan keskuspankin pankeille tarjoaman TLTRO III -rahoituksen korkomarginaalin lisähyödyn tuloutuminen. TLTRO III-rahoitukseen ja sen suojaukseen liittyvien erien vaikutus oli katsauskaudella -10 miljoonaa (103).

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat -11 miljoonaa euroa (-5). Liiketoiminnan muut tuotot laskivat 4,0 prosenttia 657 miljoonaa euroon. Liiketoiminnan muut tuotot ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä eriä.

Ryhmätöimintöiden kulut laskivat 15,5 prosenttia 674 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut laskivat 9,8 prosenttia 195 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 24,7 prosenttia 103 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 15,4 prosenttia 376 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muita kuluja laski Vähittäispankki- ja Yrityspankki-segmenteille kohdistettavan TLTRO-rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävän marginaalin määrän lasku yhteen miljoonaan euroon (106). ICT-kulut kasvoivat 4,7 prosenttia 263 miljoonaan euroon.

OP Ryhmän senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan sekä katettujen joukkovelkakirjalainojen keskimarginaali oli joulukuun lopussa 27 korkopistettä (25). Vuonna 2022 tukkuvarainhankinnan hinta nousi luottoriskipreemioiden kasvettua toimintaympäristön muutosten johdosta.

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva.

Tammi-joulukuussa OP Ryhmässä laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 8,0 miljardia euroa (3,8), josta 1,0 miljardin osuus oli omaan taseeseen jätetty kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina.

OP Ryhmällä oli joulukuun lopussa TLTRO III -rahoitusta yhteensä 12 miljardia euroa (16). TLTRO III -rahoituksen 23.6.2022–22.11.2022 välisen ajan korkoprosentti on kullekin lainaerälle kyseisen erän alkamispäivän ja 22.11.2022 välisen ajan EKP:n talletuskorkoprosentin keskiarvo, ja sen jälkeen EKP:n talletuskorko.

ICT-investoinnit

OP Ryhmä investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Keskusyhteisö tytäryhtiöineen vastaa OP Ryhmän tuotteiden ja palveluiden, digitaalisten kanavien sekä yhteisen teknologia-, data- ja kyberturvallisuuskäykyysien kehittämisestä ja varmistaa palveluiden korkean laadun, saatavuuden ja tietoturvallisuuden. Kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-toiminnan kustannuksista.

OP Ryhmän kehittämismenot olivat tammi-joulukuussa 313 miljoonaa euroa (294). Niihin sisältyvät lisenssimaksut, ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset sekä omaa työtä. Kehittämismenoista 97 miljoonaa euroa (99) on aktivoitu. Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Ryhmän investoinneista sisältyy tämän tilinpäätös-tiedotteen tekstiosan liiketoimintasegmenttikohtaisiin osioihin.

Henkilöstö

OP Ryhmän palveluksessa oli katsauskauden lopussa 12 999 henkilöä (13 079). Henkilöstöä oli keskimäärin 13 077 (13 009). Henkilömäärä väheni vuoden alussa Pohjola Sairaalan myynnin johdosta. Henkilömäärä kasvoi myynnin ja asiakaspalvelun, palvelujen kehittämisen sekä riskienhallinnan ja compliancen tehtävissä.

Henkilöstö katsauskauden lopussa

	31.12.2022	31.12.2021
Vähittäispankki	7 450	7 108
Yrityspankki	962	898
Vakuutus	2 373	2 550
Ryhmätoiminnot	2 214	2 523
Yhteensä	12 999	13 079

Katsauskauden aikana OP Ryhmän palveluksesta siirtyi eläkkeelle 265 henkilöä (234). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 62,8 vuotta (62,0).

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2022 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahasosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahason mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely.

OP Ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset

OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteeseen yhdisteltiin katsauskauden lopussa yhteensä 108 (121) osuuspankkia ja OP Osuuskunta -konserni. Katsauskaudella osuuspankkien lukumäärää laskivat pankkien sulautumiset.

Luhangan Osuuspankki sulautui Keski-Suomen Osuuspankkiin 28.2.2022.

Luopioisten Osuuspankki sulautui Kangasalan Seudun Osuuspankkiin 31.3.2022.

Sastamalan ja Satapirkan Osuuspankit sulautuivat Satakunnan Osuuspankkiin 30.4.2022. Sulautumisen yhteydessä Satakunnan Osuuspankin toiminimi muuttui Satapirkan Osuuspankiksi.

Itä-Uudenmaan ja Uudenmaan Osuuspankit sulautuivat Helsingin Seudun Osuuspankkiin 31.7.2022. Sulautumisten yhteydessä Helsingin Seudun Osuuspankin toiminimi muuttui Uudenmaan Osuuspankiksi.

Peräseinäjoen Osuuspankki sulautui Alavuden Seudun Osuuspankkiin 31.10.2022. Sulautumisen yhteydessä Alavuden Seudun Osuuspankin toiminimi muuttui Sydänmaan Osuuspankiksi.

Askolan, Kärkölän, Mäntsälän ja Pukkilan Osuuspankit sulautuivat Orimattilan Osuuspankkiin 31.12.2022. Sulautumisten yhteydessä Orimattilan Osuuspankin toiminimi muuttui Ylä-Uudenmaan Osuuspankiksi.

Miehikkälän Osuuspankki sulautui Länsi-Kymen Osuuspankkiin 31.12.2022.

Osuuspankki Kantrisalo sulautui Lounaismaan Osuuspankkiin 31.12.2022.

Kiteen Seudun Osuuspankki, Rääkkylän Osuuspankki ja Pohjois-Karjalan Osuuspankki ovat 18.8.2022 hyväksyneet sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Kiteen Seudun ja Rääkkylän Osuuspankit sulautuvat Pohjois-Karjalan Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.3.2023.

Pohjolan Osuuspankki, Tornion Osuuspankki ja Oulun Osuuspankki ovat 22.9.2022 hyväksyneet sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Pohjolan ja Tornion Osuuspankit sulautuvat Oulun Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 30.4.2023. Sulautumisten yhteydessä Oulun Osuuspankin toiminimi muuttuu Pohjolan Osuuspankiksi.

OP Osuuskunta -konsernin rakenteen muutokset

Pohjola Vakuutus Oy on myynyt Pohjola Sairaala Oy:n osakekannan kokonaisuudessaan Pihlajalinna-konserniin kuuluvalla Pihlajalinna Terveys Oy:lle. Yrityskauppa julkistettiin 2.7.2021. Nettovelaton kauppahinta oli 32 miljoonaa euroa. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) hyväksyi yrityskaupan 14.1.2022. Pohjola Sairaala siirtyi Pihlajalinnan omistukseen 1.2.2022.

Itä-Uudenmaan ja Uudenmaan Osuuspankkien sulaututtua Helsingin Seudun Osuuspankkiin 31.7.2022, OP Osuuskunnan määräysvalta Helsingin Seudun Osuuspankissa

päätyi, eikä sulautumisen seurauksena syntynyt Uudenmaan Osuuspankki ole enää osa OP Osuuskunta -konsernia.

OP Osuuskunnan hallinto

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallintoneuvosto valitsi 2.12.2021 jäsenet OP Osuuskunnan hallitukseen toimikaudelle 1.1.–31.12.2022. Lisäksi OP Osuuskunnan sääntöjen mukaan pääjohtaja on toimiaikanaan hallituksen jäsen.

Hallituksessa jatkoivat vuonna 2022 Jarna Heinonen (yritysjärjestyksen professori, Turun yliopiston kaupparakennus), Jari Himanen (toimitusjohtaja, Suur-Savon Osuuspankki), Kati Levoranta (Executive Vice President, kaupallinen ja operatiivinen johtaja, P2X Solutions Oy), Pekka Loikkanen (hallitusammattilainen), Tero Ojanperä (hallituksen puheenjohtaja, Silo.AI), Riitta Palomäki (hallitusammattilainen), Jaakko Pehkonen (rahoitusneuvos, kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto), Timo Ritakallio (pääjohtaja, OP Ryhmä), Olli Tarkkanen (toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki) ja Mervi Väisänen (markkinoinnin lehtori, Kajaanin ammattikorkeakoulu).

Lisäksi hallintoneuvosto valitsi uutena jäsenenä hallitukseen kauppatieteiden tohtori Petri Sahlströmin. Leif Enberg luopui hallituksen jäsenen tehtävistä 31.12.2021.

Lisäksi hallitus valitsi 3.1.2022 keskuudestaan uudelle toimikaudelle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenet hallituksen lakisääteisiin valiokuntiin. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jaakko Pehkonen ja varapuheenjohtajana Jarna Heinonen.

Hallintoneuvosto valitsi 1.12.2022 hallituksen jäsenet toimikaudelle 1.1.–31.12.2023. Hallituksen kokoonpanoon ei tullut muutoksia. Lisäksi hallitus valitsi 21.12.2022 keskuudestaan uudelle toimikaudelle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenet hallituksen lakisääteisiin valiokuntiin. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jaakko Pehkonen ja varapuheenjohtajana Jarna Heinonen.

OP Osuuskunta piti 26.4.2022 varsinaisen osuuskunnan kokouksen, jossa valittiin hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastaja.

Hallintoneuvostossa on 36 jäsentä. Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa valittiin uudelleen seuraavat erovuorossa olleet hallintoneuvoston jäsenet: toimitusjohtaja Mika Heliin, restonomi, MBA Mervi Hinkkanen, toimitusjohtaja Raili Hyvönen, kehittämisspäällikkö Mika Kainusalmi, toimitusjohtaja Kaisa Markula, toimitusjohtaja Ulf Nylund, toimitusjohtaja Teuvo Perätalo, yrittäjä Timo Syrjälä ja toimitusjohtaja Pauliina Takala.

Uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi valittiin FM Eeva Harju, kunnanjohtaja Tuomas Lohi, toimitusjohtaja Kari Mäkelä, toimitusjohtaja Leena Selkee ja maatalousyrittäjä Janne Tiiri.

Järjestäytymiskokouksessaan 26.4.2022 hallintoneuvosto valitsi hallintoneuvoston puheenjohtajiston. Puheenjohtajaksi valittiin hallituksen puheenjohtaja Annukka Nikola ja varapuheenjohtajiksi yrittäjä Tajja Jurmu ja toimitusjohtaja Ari Väänänen.

Tilintarkastajaksi tilikaudelle 2022 valittiin varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. KPMG Oy Ab:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Juha-Pekka Mylén.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset - standardia 1.1.2023 lähtien. IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laski siirtymäajankohtana 52 miljoonaa euroa. Samalla väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen lakkasi. RaVa-laskennassa käytetään Solvenssi II -arvostuksia, joten standardin käyttöönotto ei vaikuttanut RaVa-tunnuslukuun. IFRS 17 -standardin käyttöönotosta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöstiedotteen taulukko-osan liitetiedossa 1.

Vuoden 2023 näkymät

Taloukasvu hidastui vuoden 2022 kuluessa, ja suhdannekyselyiden perusteella kehitys on yhä heikkenemässä. Yritysten kannattavuus säilyi viime vuonna edelleen hyvänä ja työllisyystilanne oli vahva. Korkea inflaatio heikensi kotitalouksien ostovoimaa, ja nousseet korot ja lisääntynyt epävarmuus vähensivät asuntokauppaa.

Talouden arvioidaan painuvan maltilliseen taantumaa, inflaation odotetaan laskevan hitaasti, ja lyhyiden korkojen ennustetaan yhä nousevan. Talouden näkymiin liittyy yhä poikkeuksellista epävarmuutta. Taloudellisten tekijöiden ohella energian hinta ja saatavuus sekä globaalien markkinoiden kehitys yhdessä geopoliittisen tilanteen kanssa voivat äkillisesti vaikuttaa talouden näkymiin.

OP Ryhmän vuoden 2023 tuloksen ennen veroja arvioidaan markkinakorkojen nousun myötä muodostuvan suuremmaksi kuin vuoden 2022 tulos ennen veroja.

Tuloskehitykseen liittyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä. Inflaation kiihtyminen sekä sota Ukrainassa välillisine vaikutuksineen heikentävät talouteen ja OP Ryhmän tuloskehitykseen liittyvää ennustettavuutta.

Kaikki tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä. Toteutuvat tulokset voivat olla merkittävästi erilaiset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla. Tunnuslukukaavat ovat johdettavissa tilinpäätöstiedotteessa esitetyistä luvuista, joten erillisiä vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelmia ei ole esitetty.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tunnusluku	Laskentakaava	Kuvaus
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana.
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonuksia.
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa.
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonuksia.
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, mikä on kulujen osuus tuotoista. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Tuotot sijoitustoiminnasta	Sijoitustoiminnan nettotuotot + Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	Tunnusluku kuvaa kaikkien sijoitustoiminnan tuottojen kehittymistä. Osaan vakuutusyhtiöiden oman pääoman ehtoista sijoituksista sovelletaan väliaikaista poikkeusmenettelyä (overlay approach). Väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa.
Luottokanta	Tase-erä Saamiset asiakkailta	Taseen erässä Saamiset asiakkailta esitetään luottokanta.
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Saamisten arvonalentumiset x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluvulla kuvataan tuloslaskelmalle kirjattujen saamisten arvonalentumisten määrää suhteessa luotto- ja takauskantaan. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset	Taseen erässä Velat asiakkaille esitetään talletukset.
Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä}}{\text{Saamiset asiakkailta (taseen ja taseen ulkopuoliset erät)}} \times 100$	Tunnusluvulla mitataan, paljonko odotettavissa olevien tappioiden määrä kattaa vastuun määrästä.
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	$\frac{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella}}{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset katsauskaudella}} \times 100$	Tunnusluvulla mitataan SICR-mallin (luottoriskin merkittävä kasvu) tehokkuutta, eli kuinka moni sopimus oli vaiheessa 2 ennen kuin se siirtyi vaiheeseen 3.
Asiakasliiketoiminnan tuotot	Korkokate + vakuutusKate + nettopalkkiotuotot	Asiakasliiketoiminnan tuotot kuvaavat korkokatteen, vakuutuskatteen ja nettopalkkiotuottojen kehittymistä. Suoraan asiakkailta saatavat tuotot esitetään pääosin näissä erissä.

Vahinkovakuutus:

Operatiivinen vahinkosuhde, %	$\frac{\text{Korvauskulut pl. laskuperustemuutokset}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista kuluu korvauksiin ja korvausten hoitamiseen. Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuksien jälkeen.
Operatiivinen liikekulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista käytetään liikekuluihin (vakuutusten hankinta-, hoito- ja hallinto- menot). Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuksien jälkeen.
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	Operatiivinen vahinkosuhde + operatiivinen liikekulusuhde Operatiivinen riskisuhde + operatiivinen toimintakulusuhde	Yhdistetty kulusuhde on keskeinen vahinkovakuutusyhtiön tehokkuutta kuvaava tunnusluku. Tunnusluku kertoo, riittävätkö maksutuotot tarkastelukaudella kattamaan yhtiön kulut.
Operatiivinen riskisuhde (ilman perustekorkokulua), %	$\frac{\text{Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut ja laskuperustemuutokset}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista kuluu korvauksiin. Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuksien jälkeen.
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut ja korvausten selvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset}} \times 100$	Tunnusluku kertoo yhtiön operatiivisen toiminnan kulujen (hankinta-, hoito-, hallinto ja vahinkojen hoitokulut) käytön suhteessa maksutuottoihin.
Henkivakuutus:		
Operatiivinen kulusuhde, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Kuormitustulo + hallinnointipalkkioiden palautus}} \times 100$	Tunnusluku kertoo yhtiön tehokkuudesta, eli kuinka hyvin vakuutuksista perityt kulut ja vakuutuksista saatavat hallinnointipalkkioiden palautukset riittävät kattamaan yhtiön liikekulut.
Asiakasliiketoiminnan tulos	Tulos ennen veroja – Sijoitustoiminnan nettotuotot (ml. väliaikainen poikkeusmenettely)	Asiakasliiketoiminnan tulos kuvaa henkivakuutuksen asiakasliiketoiminnan kehittymistä. Suoraan asiakkailta saatavat tuotot esitetään pääosin tunnusluvussa.

Erillislaskentaan perustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen kokonaisriskin määrään.
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (Tier 1)}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ydinpääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Solvenssisuhde, %	$\frac{\text{Oma varallisuus}}{\text{Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa vakuutusyhtiön vakavaraisuutta ja kertoo oman varallisuuden suhteen kokonaisriskin määrään.
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Vastuiden määrä}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen velkaantuneisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen vastuiden kokonaisuuteen.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	$\frac{\text{Likvidit varat}}{\text{Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiä, joka edellyttää pankilta riittäviä korkealaatuisia likvidejä varoja 30 päivää kestävästä akuutista stressiskenaariosta selviämiseen.
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	$\frac{\text{Pysyvä varainhankinta}}{\text{Pysyvän varainhankinnan vaade}} \times 100$	Pysyvän varainhankinnan tunnusluku kuvaa pitkän aikavälin likviditeettiriskiä, joka edellyttää pankilta riittävää määrää vakaita rahoituslähteitä suhteessa vakaita rahoituslähteitä edellyttäviin eriin. Tavoitteena on turvata varojen ja velkojen kestävää maturiteettirakennetta vuoden aikahorisontilla ja rajoittaa turvautumista liiaksi lyhytaikaiseen tukkuvarainhankintaan.
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	$\frac{\text{Ryhmittymän omat varat yhteensä}}{\text{Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen omien varojen vähimmäismäärään.
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	$\frac{\text{Järjestämättömät saamiset (brutto)}}{\text{Vastuut katsauskauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa vakavissa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamia sekä tällaisiin saamiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömät saamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.
Ongelmasaamiset vastuista, %	$\frac{\text{Ongelmasaamiset (brutto)}}{\text{Vastuut katsauskauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia, muita riskillisiksi luokiteltuja saamia sekä tällaisiin tai terveisiin saamiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömien lainanhoitajoustojen lisäksi ongelmasaamiin sisältyvät koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamiseksi. Ongelmasaamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.
Terveet lainanhoitajoustosaamiset vastuista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajoustosaamiset (brutto)}}{\text{Vastuut katsauskauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitajoustosaamisten osuutta koko vastuukannasta. Terveitä lainanhoitajoustosaamia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitajoustosaamiseksi.

Terveet lainanhoitajoustosaamiset ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajoustosaamiset (brutto)}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$	<p>Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitajoustosaamisten osuutta ongelmasaamisista, joihin sisältyy terveiden lainanhoitajoustosaamisten lisäksi järjestämättömät saamiset.</p> <p>Terveitä lainanhoitajoustosaamiaisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitajoustosaamisiksi.</p>
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$	<p>Tunnusluku kuvaa odotettavissa olevien tappioiden osuutta kaikista ongelmasaamisista. Ongelmasaamisiin sisältyvät järjestämättömät saamiset sekä terveet lainanhoitajoustosaamiset.</p>
Luotto- ja takauskanta	Luottokanta + takauskanta	<p>Tunnusluku kuvaa annettujen luottojen ja takauksen yhteismäärää.</p>
Vastuut	Luotto- ja takauskanta + korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	<p>Ongelmasaamisten ja järjestämättömien saamisten suhteutusperusteena käytetään luotto- ja takauskannan, korkosaamisten sekä käyttämättömien luottojärjestelyiden (nostamattomat luotot ja nostovarot) summaa.</p>
Muut vastuut	Korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	<p>Luotto- ja takauskannan lisäksi vastuuta muodostuu korkosaamisista sekä käyttämättömistä luottojärjestelyistä (nostamattomat luotot ja nostovarot).</p>

*Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	31.12.2022	31.12.2021
OP Ryhmän oma pääoma	14 335	14 184
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-721	-988
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	337	-96
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	13 951	13 101
Aineettomat hyödykkeet	-343	-351
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-231	-132
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-163	-160
Ennakoitu voitonjako	-144	-96
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-425	-356
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-76	-41
Ydinpääoma (CET1)	12 569	11 965
Ensisijainen pääoma (T1)	12 569	11 965
Debentuurilainat	1 308	1 308
Debentuurilainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	91	141
Toissijainen pääoma (T2)	1 399	1 448
Omat varat yhteensä	13 968	13 413
Kokonaisriski, milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Luotto- ja vastapuoliriski	60 437	57 267
Standardimenetelmä (SA)	8 476	4 822
Valtio- ja keskuspankkivastuut	495	298
Luottolaitosvastuut	627	5
Yritysvastuut	5 244	3 179
Vähittäisvastuut	1 245	1 142
Kiinteistövakuudelliset vastuut	153	1
Maksukyvyttömät vastuut	72	45
Katetut joukkolainat	540	
Saamiset, joihin voidaan soveltaa lyhyen aikavälin luottoluokitusta	0	
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (CIU)	0	0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	1	6
Muut	99	146
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	51 960	52 446
Luottolaitosvastuut		1 191
Yritysvastuut	29 997	29 808
Vähittäisvastuut	12 002	13 320
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	8 944	7 112
Muut	1 018	1 015
Keskusvastapuolen maksukyvyttömyysrahaston riskit	0	
Arvopaperistetut erät	111	94
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 070	1 380
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 851	3 786
Vastuun arvonoikaus (CVA)	179	204
Muut riskit*	6 678	3 000
Kokonaisriski yhteensä	72 327	65 731

* Standardimenetelmään perustuva riskipainotettujen erien lisäys

Kokonaisriski-taulukon esittämistapaa on muutettu. Vertailutiedot on muutosten osalta oikaistu vastaamaan uutta esittämistapaa.

Suhdeluvut, %	31.12.2022	31.12.2021
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	17,4	18,2
Tier1-vakavaraisuussuhde	17,4	18,2
Vakavaraisuussuhde	19,3	20,4

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä, %	31.12.2022	31.12.2021
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	17,4	18,2
Tier1-vakavaraisuussuhde	17,4	18,2
Vakavaraisuussuhde	19,2	20,2

Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Omat varat	13 968	13 413
Pääomavaatimus	9 979	9 041
Puskuri pääomavaatimuksiin	3 989	4 373

Pääomavaatimus 13,8 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 1,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 2,25 prosenttia, ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Velkaantuneisuus, milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Ensisijainen pääoma (T1)	12 569	11 965
Vastuut yhteensä	165 362	161 415
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,6	7,4

Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa velkaantuneisuutta, mittarin minimitaso on kolme prosenttia.

OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. €	31.12.2022	31.12.2021
OP Ryhmän omat pääomat	14 335	14 184
Pääomalainat ja debentuurilainat	1 399	1 448
Muut omiin varoihin sisältyvät toimialakohtaiset erät	-442	-392
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 077	-1 097
Vakuutusliiketoiminnan arvostuserot*	1 083	794
Suunniteltu voitonjako	-144	-96
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät**	177	-181
ECL – odotetut tappiot alijäämä	-370	-330
Ryhmittymän omat varat yhteensä	14 961	14 331
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade***	9 661	8 111
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade*	1 237	1 672
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	10 898	9 783
Ryhmittymän vakavaraisuus	4 063	4 547
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä) (%)	137	146

* Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden mukaiset arvostuserot ja arvio SCR:sta

** Eläkevastuun ylläpito, käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus

*** Kokonaisriski x 13,8 %

Luvuissa on huomioitu siirtymäsäännökset.

TAULUKKO-OSA

Tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
Korkokate	3	1 618	1 409	496	438
Vakuuskate	4	889	743	336	201
Nettopalkkiotuotot	5	1 005	1 034	249	273
Sijoitustoiminnan nettotuotot	6	-149	376	-76	123
Liiketoiminnan muut tuotot		63	54	12	8
Tuotot yhteensä		3 426	3 616	1 017	1 043
Henkilöstökulut		894	914	246	258
Poistot ja arvonalentumiset		214	283	55	91
Liiketoiminnan muut kulut	7	874	810	244	237
Kulut yhteensä		1 981	2 007	545	586
Saamisten arvonalentumiset	8	-115	-158	-45	-63
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-209	-205	-54	-54
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		143	-118	-49	-70
Tulos ennen veroja		1 265	1 127	325	270
Tuloverot		242	224	65	59
Tilikauden tulos		1 023	904	260	210
Jakautuminen:					
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta		1 014	900	258	207
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		9	4	1	4
Yhteensä		1 023	904	260	210

Laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
Tilikauden tulos		1 023	904	260	210
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		120	50	-43	11
Uudelleenarvostusrahaston muutos			15		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käyvän arvon rahaston muutos					
Käypään arvoon arvostamisesta	12	-540	-57	-38	-24
Rahavirran suojauksesta	12	-540	-135	-29	-38
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	12	-143	118	52	70
Tuloverot					
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		-24	-10	9	-2
Uudelleenarvostusrahaston muutos			-3		
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käypään arvoon arvostamisesta	12	108	11	8	5
Rahavirran suojauksesta	12	108	27	6	8
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	12	29	-24	-10	-14
Muut laajan tuloksen erät		-883	-7	-46	14
Tilikauden laaja tulos		139	897	212	225
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		131	893	211	221
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		9	4	1	4
Yhteensä		139	897	212	225

Tase

MIJ. €	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Käteiset varat		35 004	32 846
Saamiset luottolaitoksilta		798	541
Johdannaissopimukset	17	4 117	3 467
Saamiset asiakkailta		98 546	96 947
Sijoitusomaisuus		20 754	22 945
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		11 597	13 137
Aineettomat hyödykkeet		1 153	1 212
Aineelliset hyödykkeet		423	446
Muut varat		2 819	2 419
Verosaamiset		303	141
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät			8
Varat yhteensä		175 516	174 110
Velat luottolaitoksille		12 301	16 650
Johdannaissopimukset		4 432	2 266
Velat asiakkaille		81 468	77 898
Vakuutusvelka	9	7 638	8 773
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10	11 662	13 210
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	11	37 438	34 895
Varaukset ja muut velat		3 849	3 134
Verovelat		1 008	1 109
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 384	1 982
Myytäväinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat			8
Velat yhteensä		161 181	159 926
Oma pääoma			
OP Ryhmän omistajien osuus			
Osuuspääoma			
Jäsenosuudet		217	215
Tuotto-osuudet		3 369	3 244
Käyvän arvon rahasto	12	-656	323
Muut rahastot		2 172	2 184
Kertyneet voittovarot		9 115	8 090
Määräysvallattomien omistajien osuus		118	128
Oma pääoma yhteensä		14 335	14 184
Velat ja oma pääoma yhteensä		175 516	174 110

Oman pääoman muutoslaskelma

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	3 174	382	2 172	7 248	12 975	137	13 112
Tilikauden laaja tulos		-59	12	939	893	4	897
Tilikauden tulos				900	900	4	904
Muut laajan tuloksen erät		-59	12	40	-7		-7
Voitonjako				-94	-94	-7	-101
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	285				285		285
Muut				-3	-3	-5	-9
Oma pääoma 31.12.2021	3 459	323	2 184	8 090	14 057	128	14 184

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	3 459	323	2 184	8 090	14 057	128	14 184
Tilikauden laaja tulos		-979		1 110	131	9	139
Tilikauden tulos				1 014	1 014	9	1 023
Muut laajan tuloksen erät		-979		96	-883		-883
Voitonjako				-96	-96	-7	-103
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	127				127		127
Rahastosiirrot			-12	12			
Muut				-1	-1	-11	-12
Oma pääoma 31.12.2022	3 586	-656	2 172	9 115	14 217	118	14 335

Rahavirtalaskelma

MIJ. €	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	1 023	904
Oikaisut kauden tulokseen	-316	540
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-4 127	-3 948
Saamiset luottolaitoksilta	84	-114
Johdannaissopimukset	-332	169
Saamiset asiakkailta	-3 333	-3 663
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	80	-513
Sijoitusomaisuus	-277	430
Muut varat	-350	-256
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	1 338	13 435
Velat luottolaitoksille	-4 279	8 557
Johdannaissopimukset	539	248
Velat asiakkaille	4 592	4 679
Vakuutusvelka	142	10
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista	0	368
Varaukset ja muut velat	344	-427
Maksetut tuloverot	-283	-135
Saadut osingot	102	89
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-2 264	10 883
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	0	1
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla vähennettynä	33	35
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-123	-135
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	11	11
B. Investointien rahavirta yhteensä	-79	-88
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, muutos	-517	-254
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, muutos	5 135	646
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	292	412
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-165	-126
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-96	-189
Vuokrasopimusvelat	-33	-36
Muut oman pääoman erien lisäykset	0	0
Muut oman pääoman erien vähennykset		
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	4 615	451
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	2 272	11 247
Rahavarat kauden alussa	33 129	22 055
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	255	-173
Rahavarat kauden lopussa	35 656	33 129
Saadut korot	2 298	1 476
Maksetut korot	-747	-350
Rahavarat		
Käteiset varat	35 004	32 846
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	652	283
Yhteensä	35 656	33 129

Liitetaulukot

1. Laatusperiaatteet
2. Segmenttiraportointi
3. Korkokate
4. Vakuuskate
5. Nettopalkkiotuotot
6. Sijoitustoiminnan nettotuotot
7. Liiketoiminnan muut kulut
8. Saamisten arvonalentumiset
9. Vakuutusvelka
10. Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista
11. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
12. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen
13. Annetut vakuudet
14. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
15. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
17. Johdannaisopimukset
18. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma
19. Lähipiiritapahtumat

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardin Osavuosikatsaukset ja vuoden 2021 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Vuoden 2022 alusta lähtien Muu toiminta -segmentin uusi nimi on Ryhmätoiminnot-segmentti.

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton. Kaikki tilinpäätöstiedotteen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Tilinpäätöstiedote on julkaistu suomen, englannin ja ruotsin kielellä. Suomenkielinen tilinpäätöstiedote on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

1. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstiedotetta laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa johdon harkintaa on käytetty erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy useita johdon harkintaa edellyttäviä tekijöitä, muun muassa:

- oikeiden ECL-mallien valinta niin, että mallit kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin
- malleissa tehdyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmien valinta
- sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivätoimille luotoille (valmiusluotot)
- käytettävissä olevan mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa
- makroekonomisten skenaarioiden ja niiden todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen
- esimerkiksi koronaviruspandemian takia tiettyyn toimialaan kohdistetut johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset
- vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella tehdyt johdon harkintaan perustuvat vakuusarvon alennukset.

Johdon harkintaa on käytetty myös luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa, muun muassa:

- henkilöasiakkaiden suhteellisen luottoriskin muutoksen arvioinnissa käytetyssä asiantuntija-arviossa, jolla varmistetaan todenmukainen määrä sopimuksia siirtymään vaiheeseen 2 ennen siirtymistä vaiheeseen 3 (ns. default capture rate)
- absoluuttisen rajan valinnassa, joka perustuu maksukyvyttömyyden historialliseen käyttäytymiseen sekä OP Ryhmän luottoriskiprosessiin
- sen ajanjakson pituuden määrittämisessä, jonka aikana asiakkaan on osoitettava hyvää maksukäyttäytymistä, jotta arvonalentumisvaihe voi parantua vaiheesta 3 vaiheeseen 2 ja 1.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleilla, paitsi jos kyseessä on pääsääntöisesti vaiheessa 2 tai 3 ja tarkkailulistalla oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä. Asiantuntija-arvioihin liittyy johdon harkintaa.

Johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset (management overlay) suoraan ECL-lukuihin (ns. post model adjustments) on tarkoitettu vain väliaikaiseen käyttöön, kunnes varauksen aiheuttama ennakoimaton tapahtuma tai olosuhde on saatu huomioitua ECL-malleissa. Nykyisissä ECL-malleissa huomioidaan kestävä kehityksen 'Environmental, Social ja Governance' (ESG) -riskejä. Niiden laskentaan on sisällytetty arvio talousvaikutuksista makroskenaariossa, jossa fossiilisen energian käyttöä vähennetään siten, että hiilineutraalisuus saavutetaan vuoteen 2035 mennessä.

Muilta kuin edellä esitetyin osin odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvä johdon harkinta ja arviot sisältyvät vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa voi vaikuttaa OP Ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti asiakkaiden muuttuneiden toimintaedellytysten myötä ja suoraan yleisen finanssimarkkinatilanteen ja tekniseen infrastruktuuriin kohdistuvan haitanteon myötä. Vaikutukset voivat realisoitua muun muassa seuraavan kaltaisilla tavoilla:

- saamisten arvonalentumisten kasvuna
- sijoitusvarallisuuden arvojen laskuna
- kattavien pakotteiden ja vastapakotteiden vaikutuksina OP Ryhmään tai sen asiakkaiden toimintaan

- tukkuvarainhankinnan saatavuusongelmina ja hinnan nousuna
- toiminnan jatkuvuusongelmina OP Ryhmään tai sen asiakkaisiin kohdistuvien kyberhyökkäysten seurauksena.

Liitteessä 8. Saamisten arvonalentumiset kerrotaan tehdyistä Ukrainaan sotaan liittyvistä valinnoista odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

2. TLTRO III -rahoituksen efektiivinen korko

OP Ryhmällä oli joulukuun lopussa TLTRO III -rahoitusta yhteensä 12 miljardia euroa (16). TLTRO III -rahoituksen 23.6.2022-22.11.2022 välisen ajan korkoprosentti on kullekin lainaerälle kyseisen erän alkamispäivän ja 22.11.2022 välisen ajan EKP:n talletuskorkoprosentin keskiarvo, ja sen jälkeen EKP:n talletuskorko. TLTRO III -rahoitukseen ja sen suojaukseen liittyvien erien vaikutus oli katsauskaudella -10 miljoonaa (103).

Efektiivinen korko on laskettu TLTRO-rahoitukselle huomioimalla kaikki lainan sopimusehdot sekä johdon arviot odotetuista maksuista. Jos lainan sopimusehtoihin tai johdon arvioon tulee myöhemmin muutoksia, käsitellään ne lainan kirjanpitoarvon muutoksina. Lainan bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketetaan uudelleen siten, että se vastaa uudelleen arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa, joka on määritetty diskonttaamalla käyttäen lainan alkuperäistä efektiivistä korkoa. Tästä syntyvä oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti.

3. IFRS 17 Vakuutus sopimukset käyttöönotto

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien, joka on pakollinen soveltamisen aloittamisajankohta. IFRS 17 -standardi on hyväksytty Euroopan unionissa 19.11.2021. OP Ryhmä on lisäksi soveltanut IFRS 17 -standardin muutosta, joka sallii rahoitusvarojen luokittelua koskevan poikkeusmenettelyn. Sillä poistettiin kirjanpidollinen epäsymmetria vakuutus sopimusvelan ja niihin liittyvien rahoitusvarojen välillä IFRS 17:n käyttöönotton vuoksi oikaistujen vertailutietojen osalta. Muutos on hyväksytty Euroopan unionissa 8.9.2022.

IFRS 17 -standardilla on vaikutuksia OP Ryhmän vahinko- ja henkivakuutus tuotteiden arvostamiseen ja kirjaamiseen sekä niiden esittämiseen tilinpäätöksessä. Taseen esittämistä varten vakuutus sopimusten oikeudet ja velvoitteet netotetaan ja esitetään joko varoissa tai veloissa. Tuloslaskelmassa esitetään välisummana vakuutus palvelutulos ja erikseen sijoitustoiminnan tuotto. Lisäksi uusi standardi tuo lisää laadullisia ja määrällisiä liitetietovaatimuksia, mm. täsmäytyslaskelmia vakuutus sopimusten nettomääräisten kirjanpitoarvojen muutoksista kauden aikana ja arvostuskomponenttikohtaisen vakuutus palvelutuoton analyysin.

Standardin tärkein päämäärä on yhtenäistää vakuutus sopimusvelan arvostus globaalisti; nykyisen vakuutus sopimusstandardin arvostus perustuu kansallisiin arvostuksiin. IFRS 17:n mukaan arvostus perustuu ajantasaisiin estimaatteihin kuten vakuutus yhtiöiden vakavaraisuuslaskentakin. IFRS 17 -standardi eroaa kuitenkin vakavaraisuuslaskennasta tarkoituksensa ja periaate pohjaisuutensa osalta. Nykyinen käytäntö, jossa vakuutus sopimusvelka voi sisältää implisiittisiä marginaaleja riskin kantamisesta ja tulevista voitoista, lakkaa. Tämä johtaa siihen, että velan muutokset esitetään läpinäkyvästi.

Merkittävät muutokset OP Ryhmän IFRS-tilinpäätöksen laatimis periaatteisiin on esitetty alla.

IFRS 17 -standardia sovelletaan sopimuksiin, joiden mukaan OP Ryhmä ottaa vastaan merkittävän vakuutus riskin toiselta osapuolelta. Arviota tehtäessä huomioidaan kaikki sopimukseen sisältyvät eksplisiittiset tai implisiittiset ehdot, mutta jätetään huomioimatta ehdot, joilla ei ole kaupallista merkitystä. OP Ryhmän hallussa olevat sopimukset, joilla siirretään perustana olevien vakuutus sopimusten merkittävä vakuutus riski toiselle osapuolelle, luokitellaan jälleenvakuutus sopimuksiksi ja kuuluvat standardin soveltamisalaan. Vakuutus sopimukset ja jälleenvakuutus sopimukset altistavat OP Ryhmän myös rahoitus riskille. Rahoitus riskiä koskevista oletusmuutoksista ja markkinamuutoksista aiheutuvia velan muutoksia voidaan kumota tuloksessa varojen käyvän arvon muutoksilla.

Vakuutus sopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä, arvostetaan yleisen arvostusmallin (GMM) mukaan. Tätä arvostusmallia sovelletaan tyypillisiin vahinkovakuutus sopimuksiin ja sellaisiin henkivakuutus sopimuksiin, jotka eivät täytä muuttuvaan palkkioon perustuvan arvostusmallin (VFA) kriteereitä. Vakuutus sopimukset, joihin sisältyy suora oikeus sopimuksen ylijäämään, arvostetaan VFA-arvostusmallilla. Näitä ovat sijoitussidonnaisuuden sisältävät vakuutus sopimukset, joissa on merkittävä vakuutus riski. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä OP Ryhmä arvioi sisältääkö sopimus suoraa oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä käyttäen seuraavia kriteereitä:

- Sopimusehdoissa määrätään, että vakuutusnottaja osallistuu osuuteen selkeästi yksilöidystä perustana olevien erien muodostamasta kokonaisuudesta (esim. sijoituskori).
- OP Ryhmä odottaa maksavansa vakuutusnottajalle määrän, joka vastaa huomattavaa osuutta perustana olevien erien käypään arvoon perustuvasta tuotosta.
- OP Ryhmä odottaa huomattavan osuuden vakuutusnottajalle maksettavien määrien mahdollisesta muutoksesta vaihtelevan perustana olevien erien käyvän arvon muutoksen mukaisesti.

Alkuperäistä arvostamista varten vakuutus sopimukset tunnistetaan ja ryhmitellään salkuiksi perustuen samankaltaisiin riskeihin ja yhdessä hallinnointiin. Vakuutus sopimukset arvostetaan vakuutus sopimusryhmätasolla, joka muodostetaan vakuutusluokan,

asiakasryhmän ja kohorttivuoden avulla. Sopimukset ryhmitellään edelleen niiden voitollisuuden perusteella, ja jos sopimusryhmä on tappiollinen heti alussa tai olemassa oleva ryhmä kääntyy tappiolliseksi, kirjataan tappio heti tulosvaikutteisesti.

Vakuutus sopimusten hankintakuluja aktivoidaan taseen varoihin siltä osin kuin ne voidaan katsoa liittyvän sopimusten uusimiseen. Aktivoidut hankintakulut kohdistetaan kokemusperäistä dataa käyttäen tuleville vakuutus sopimusryhmille käyttäen systemaattista ja rationaalista menetelmää ja esitetään tase-erässä Muut varat. Aktivoidut rahavirrat kirjataan pois ja sisällytetään niihin liittyvän uuden vakuutus sopimusryhmän arvostukseen alkuperäisenä kirjaamishetkenä. OP Ryhmä arvioi säännöllisesti, onko vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuvia rahavirtoja koskevaa omaisuuserää vastaava rahamäärä kerrytettävissä. Tulosvaikutteinen arvonalentumistappio kirjataan, jos tosiseikat ja olosuhteet viittaavat siihen, että omaisuuserä saattaa olla arvoltaan alentunut. Tätä sovelletaan niille vahinkovakuutus tuotteille, joille on tyypillistä, että osa asiakkaista uusii lyhyet vuoden pituiset vakuutukset, milloin aktivoinnin kriteerit täyttyvät.

Vakuutus sopimusryhmä kirjataan aikaisimpana seuraavista ajankohdista:

- sopimusryhmän vakuutuskauden alku
- päivä, jona ryhmän ensimmäinen vakuutuksenottajalta saatava maksu eräänyy
- päivä, jona sopimusryhmästä tulee tappiollinen.

Alkuhetkellä vakuutus sopimusryhmän taseen arvo koostuu seuraavien komponenttien summana:

- sopimuksen täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvo oikaistuna rahan aika-arvolla
- riskioikaisu, joka kuvastaa OP Ryhmän riskinottohalukkuutta
- palvelumarginaali, joka on jäännöserä ja edustaa kertymätöntä voittoa.

Jos palvelumarginaali on negatiivinen, sopimusryhmä on tappiollinen ja tappio kirjataan heti tulosvaikutteisesti.

Vakuutus sopimusryhmien rahavirtoihin otetaan mukaan seuraavat erät:

- rahavirrat, jotka kuuluvat sopimuksen rajojen sisälle ja jotka liittyvät suoraan sopimuksen täyttämiseen (esim. hoito-, hallinto- ja korvaustoiminnan kulut sekä nettopalkkiokulut), mukaan lukien rahavirrat, joiden määrän tai ajoituksen suhteen OP Ryhmällä on harkintavaltaa
- sijoituskomponentit, joilla on suuri keskinäinen yhteys pääsopimuksena olevien vakuutus sopimusten kanssa
- mahdolliset kytketyt johdannaiset, jotka liittyvät läheisesti pääsopimuksena oleviin vakuutus sopimuksiin
- vakuutus sopimukseen mahdollisesti sisältyvä lupaus toimittaa erillisiä ei-vakuutus palveluita tai tavaroita, silloin kun kyse on liittännäisrahavirrasta.

Osaan henkivakuutus sopimuksia sisältyy sijoituskomponentteja, joiden määräytyminen vaihtelee sopimustyypeittäin. Näiden sijoituskomponenttien kulut esitetään erillään muista vakuutus palvelukuluista.

Myöhemmin kunkin raportointikauden lopussa vakuutus sopimusryhmän taseessa oleva kirjanpitoarvo sisältää:

- velan jäljellä olevalle vakuutuskaudelle (LRC), joka sisältää alkuperäisessä kirjaamisessa määritettyjen komponenttien raportointipäivän arvostukset, tulevaisuudessa toteutettavaan palveluun liittyvien sopimusten rahavirtojen pääoma-arvon ja palvelumarginaalin arvon
- velan toteutuneista vakuutus tapahtumista (LIC), joka sisältää vakuutus sopimusryhmälle kyseisenä ajankohtana kohdistettujen, toteutuneeseen palveluun liittyvät korvaukset ja kulut, joita ei ole vielä maksettu sekä korvaukset, jotka on toteutuneet mutta ei vielä raportoitu.

Vakuutus sopimusryhmiä arvostettaessa vastaisia rahavirtoja koskevat arviot kuvastavat arvostuspäivänä tehtäviä tulevaisuutta koskevia oletuksia; diskonttokorkona käytetään arvostuspäivän korkoja ja riskioikaisun arvio muulle kuin rahoitusriskille tarkistetaan. Palvelumarginaalille kertyvän koron määrittämiseen käytettävät diskonttokorot ovat GMM-arvostusmallin sopimuksille sopimusryhmän alussa määritetty locked-in-korko ja VFA-arvostusmallin sopimuksille raportointihetken korko.

Palvelumarginaali edustaa vakuutus sopimusryhmän kertymätöntä voittoa, ja sitä kirjataan tulosvaikutteisesti kullakin kaudella määrä, joka kuvastaa palveluja, joita kyseisellä kaudella on tuotettu vakuutus sopimusryhmän mukaisesti. Tuloutettava määrä määritetään:

- yksilöimällä vakuutus sopimusryhmään sisältyvät vakuutus turvayksiköt. Ryhmään sisältyvien vakuutus turvayksikköjen lukumäärä on ryhmään sisältyvien sopimusten mukaan tuotettavan vakuutus turvan määrä, joka määritetään ottamalla huomioon kunkin sopimuksen osalta sopimuksen mukaisesti annetut edut ja sopimuksen kesto aika
- kohdistamalla sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali kauden lopussa (ennen kuin mitään kirjataan tulosvaikutteisesti kaudella tuotettujen palvelujen kuvastamiseksi) yhtä suurina erinä kullekin tarkasteltavana olevalla kaudella tuotetulle ja tulevaisuudessa tuotettavaksi odotetulle vakuutus turvayksikölle
- kirjaamalla tulosvaikutteisesti kaudella tuotetuille vakuutus turvayksiköille kohdistettu määrä.

OP Ryhmässä vakuutus turvayksiköt määritetään sopimuksen ennustetulle elinkaarelle. Tyypillisille lyhyille vahinkovakuutus sopimuksille vakuutus palvelua tulkitaan tarjottavan tasaisesti vakuutuskauden aikana ja vakuutusryhmätasaisen turvayksikön perustana käytetään samaan vakuutusryhmään kuuluvilta sopimuksilta saatavia vakuutus maksuja. Henkivakuutus tuotteiden palvelumarginaalin ennustetun elinkaaren aikaiseen tuloutukseen vaikuttaa sopimuksen tyypistä

riippuen säästön määrä ryhmittäin, sopimuksen odotettu pituus, korvaus- tai säästösomma, raukeamiset ja tulevat vakuutusmaksut. Palvelumarginaalin purkautuminen ja turvayksiköiden perusta vaihtelee vakuutuslajeittain: perusta on säästötyyppisille vakuutus tuotteille säästön määrän kehitys ja riskihen kivakuutuksille riskisumman kehitys. Kuitenkin vertailuvuonna 2022 riskihen kivakuutusten osalta perusta on vakuutusmaksu.

VFA-arvostusmallissa yhtiön osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksista sisältyy palvelumarginaaliin, joka muuttuu jokaisena raportointipäivänä.

Jälleenvakuutus sopimukset ryhmitellään samalla periaatteella kuin ensivakuutukset, mutta lisäksi ryhmitellään erikseen suhteelliset ja ei-suhteelliset jälleenvakuutus sopimukset. Vakuutuksenottajana tehtyjen jälleenvakuutus sopimusten alkuperäinen kirjaamis päivä on aikaisempi seuraavista:

- Jälleenvakuutus sopimusryhmän vakuutuskauden alkupäivä. Jos tämä päivä on myöhemmin kuin jälleenvakuutus sopimusryhmän vakuutuskauden alkupäivä, kirjaamista viivästytetään, kunnes perustana oleva vakuutus sopimus on alun perin kirjattu.
- Päivä, jolloin on kirjattu perustana olevan tappiollisen ensivakuutusten ryhmä silloin kun OP Ryhmä on tehnyt siihen liittyvässä jälleenvakuutus sopimuksen ryhmässä jälleenvakuutus sopimuksia joko samana päivänä tai aikaisemmin.

OP Ryhmä oikaisee vakuutuksenottajana tehtyjen jälleenvakuutus sopimusten ryhmän sopimukseen sisältyvää palvelumarginaalia ja tämän seurauksena kirjaa tuoton silloin kun kirjataan tappio joko tappiollisen perustana olevien vakuutus sopimusten ryhmän alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tai lisätään ryhmään tappiollisia perustana olevia vakuutus sopimuksia. Tämä palvelumarginaaliin tehtävä oikaisu ja siitä syntyvä tuotto määritetään kertomalla keskenään:

- perustana olevista vakuutus sopimuksista kirjattu tappio
- se prosentiosuus perustana olevien vakuutus sopimusten korvausvaateista, jonka OP Ryhmä odottaa saavansa katetuksi vakuutuksenottajana tehtyjen jälleenvakuutus sopimusten ryhmän avulla.

Vakuutus sopimusryhmän tuotto esitetään tuloslaskelmassa rivillä vakuutusmaksutuotto, ja se muodostuu seuraavien komponenttien arvostamisesta: vastaiset rahavirrat, muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu sekä palvelumarginaali. Vakuutus sopimusryhmään liittyvät kuluerät muodostuvat sattuneiden vahinkojen korvauskuluista, tappiollisten sopimusten tappioista, aiempiin kausiin liittyvistä muutoksista sekä toimintakuluista, ja esitetään rivillä vakuutus palvelukulut. Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät kulut ja tuotot esitetään rivillä jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot.

Tuloslaskelman erään 'Vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut' sisältyy diskonttokoron muutoksen ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutus sopimusvelan arvoon sekä ajan kulumisen vaikutus eli diskonttauksen purkautuminen. Lisäksi erään sisältyy riskin pienentämisen vaihtoehdon (risk mitigation) soveltaminen tiettyihin henkivakuutus sopimuksiin. Tämän vaihtoehdon soveltaminen antaa mahdollisuuden oikaista VFA-arvostusmallin sopimusten kirjanpitokäsittelyä niin, että palvelumarginaalista siirretään tuloslaskelmaan rahoitusriskin osalta ne rahavirtojen muutokset, jotka kuuluvat suojattavaan positioon.

Taseessa sopimukseen liittyvät vastaiset rahavirrat esitetään nettona ja ryhmitellään joko taseen vakuutus sopimusvelkoihin tai -varoihin salkkutasolla sekä jälleenvakuutus sopimusvelkoihin tai -varoihin salkkutasolla. Nykyiseen tuloslaskelman kululajipohjaiseen esittämistapaan tulee muutos, sillä IFRS 17:n myötä osuus henkilöstökuluista, poistoista ja liiketoiminnan muista kuluista sisällytetään IFRS 17 -vakuutus sopimusvelan laskentaan ja esitetään erässä vakuutus palvelukulut.

OP Ryhmä on tehnyt laatimisperiaatteita koskevat seuraavat merkittävät valinnat:

- Kauden vakuutukseen liittyvien rahoitustuottojen tai -kulujen esittäminen tulosvaikutteisesti; diskonttaus käyrät johdetaan riskittömän koron ja vakuutus sopimusten ominaisuuksista riippuvan likviditeetti-preemion summana (ns. bottom up -lähestymistapa), pitkät korot ekstrapoloiden. Vastaavasti vakuutus sopimusvelkaan liittyvät sijoitukset luokitellaan uudelleen niin, että niiden käypä arvo esitetään tulosvaikutteisesti. Soveltamisen aloittamisajankohtana lakkaa IFRS 4 -standardin sallima osakesijoituksia koskenut väliaikainen poikkeusmenettely.
- Riskin pienentämisen vaihtoehtoa käytetään tiettyihin VFA-arvostusmallin sopimukseen, joita suojataan korkotaseen markkinariskien hallinnan tavoitteen ja strategian mukaisesti. Tällä poistetaan tuloksen epäsymmetriaa.
- Cost of Capital -menetelmää käytetään riskioikaisun määrittämisessä.
- OP Ryhmässä ei sovelleta vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa (PAA) eikä Euroopan unionissa hyväksytyn IFRS 17 -standardin sallimaa valintaa yhdistää useita vuosikohortteja samaan ryhmään.

IFRS 17 -siirtymässä vakuutus sopimukseen sovelletaan mukautettua takautuvaa siirtymätapaa kaikille tyypillisille vahinkovakuutus sopimuksille, joihin ei voida soveltaa täysin takautuvaa siirtymätapaa. Mukautusta käytetään erityisesti jo toteutuneiden kassavirtojen oikaisemiseen sekä diskonttokoron määrittämiseen. Jos täydellistä dataa täysin takautuvan lähestymistavan soveltamiseksi ei ole kaikilta osin käytettävissä, sovelletaan standardin sallimaa mukautettua takautuvaa siirtymätapaa tilanteisiin, joissa on mahdollista käyttää järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja. Mukautetun takautuvan siirtymätavan lopputulokset tulevat vastaamaan hyvin lähellä täysin takautuvan lähestymistavan lopputuloksia.

Lisäksi käyvän arvon siirtymätapaa sovelletaan henkivakuutus sopimuksille sekä muille vahinkovakuutus sopimuksille, joille ei sovelleta mukautettua takautuvaa siirtymätapaa. Kaikki sopimukset ryhmitellään siirtymäsääntöjen salliman vaihtoehdon

mukaisesti kantakohtaisesti yhteen siirtymäkohorttiin. Täysin takautuva lähestymistapa on ensisijainen siirtymämalli, mutta sitä pitää pystyä soveltamaan ilman jälkiviisautta liittyen mm. dataan koskien ennen siirtymää tapahtuneisiin saatuihin ja maksettaviin rahavirtoihin, niiden estimaatteihin ja muutoksiin eriteltyinä jokaiselle vakuutus sopimusryhmälle sopimusten alkamisvuosi huomioiden.

IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laskee siirtymäajankohtana 52 miljoonaa euroa. RaVa-laskennassa käytetään Solvenssi II -arvostuksia, joten tämä muutos OP Ryhmän omaan pääomaan ei vaikuta RaVa-tunnuslukuun.

Oman pääoman muutos siirtymähetkellä 1.1.2022 on eritelty alla olevassa taulukossa. Omaa pääomaa kasvatti 'Muihin varoihin' kirjattavat vahinkovakuutuksen aktivoidut hankintakulut, jotka olivat 238 miljoonaa euroa. IFRS 17 -standardin mukaisesti arvostetut vakuutus sopimusvelat olivat siirtymähetkellä IFRS 4 -standardin mukaan arvostettuja vakuutusvelkoja suuremmat, mikä pienensi omaa pääomaa. IFRS 17 -vakuutus sopimusvelkoihin lisättävä riskioikaisu oli suurempi kuin IFRS 4 -laskentaan sisältyvä marginaali.

IFRS 17 siirtymähetken arvioitu vaikutus omaan pääomaan 1.1.2022

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2021	3 459	323	2 184	8 090	14 057
Vahinkovakuutuksen siirtymähetken vaikutus		-121		324	202
Henkivakuutuksen siirtymähetken vaikutus		-99		-123	-223
Konsernioikaisujen vaikutus		15		4	19
Laskennallisen verosaamisen/-velan muutos				-51	-51
IFRS 17 -siirtymän vaikutus 1.1.2022 yhteensä		-205		153	-52
Oma pääoma 1.1.2022 (emoyhtiön omistajien osuus)	3 459	118	2 184	8 244	14 004

OP Ryhmän IFRS 17 -standardin mukaan arvostettu vuoden 2022 tulos ennen veroja arvioidaan olevan 100–140 miljoonaa euroa tilinpäätöstiedotteessa raportoitua vuoden 2022 tulosta ennen veroja (1 265 miljoonaa euroa) pienempi. Tuloserä johtuu pääosin henkivakuutuksen tuloksen muutoksesta, joka aiheutuu muun muassa tuloksen jaksotuseroista. Lisäksi eroa aiheutti korkojen noususta johtuva tulevien asiakashyvitysten varausten muutos. IFRS 17 -standardin voimaantulolla ei ole vaikutusta vakuutus sopimusten kokonaiskannattavuuteen. IFRS 4 -standardin ja IFRS 17 -standardin arvostusmallien välillä tuloutuksen ajoituksessa voi esiintyä eroja.

Tuloslaskelmassa Vakuutuspalvelutulos korvaa Vakuutuskatteen. Vakuutuspalvelutulokseen sisältyy Vakuutusmaksutuotot sekä Vakuutuspalvelukulut. Vakuutusmaksutuotot sisältää palvelumarginaalin (CSM) tuloutuksen, odotettavissa olevien korvausten ja toimintakulujen sekä riskioikaisun muutoksen kaudelle sekä muutokset aiempien kausien maksuihin. Vakuutuspalvelukulut sisältävät vakuutus sopimusten toimintakulut, sattuneiden vahinkojen korvauskulut ja tappiollisten sopimusten tappiot sekä aiempiin kausiin liittyvät muutokset. Vakuutus sopimusten toimintakulut sisältävät liiketoiminnan kulut sekä nettopalkkiokulut. Näiden osuus sisällytetään tuloslaskelmalla osaksi vakuutuspalvelutulosta. Jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot esitetään tuloslaskelmassa omalla rivillään osana Vakuutuspalvelutulosta.

Tuloslaskelmalla on uusi erä 'Vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut'. Erään sisältyy diskonttokoron muutoksen ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutus sopimusvelan arvoon sekä ajan kulumisen vaikutus eli diskonttauksen purkautuminen. Lisäksi erään sisältyy riskin pienentämisen vaihtoehdon (risk mitigation) soveltaminen tiettyihin henkivakuutus sopimuksiin. Tämän vaihtoehdon soveltaminen antaa mahdollisuuden oikaista VFA-arvostusmallin sopimusten kirjanpito käsittelyä niin, että palvelumarginaalista siirretään tuloslaskelmaan rahoitusriskin osalta ne rahavirtojen muutokset, jotka kuuluvat suojattavaan positioon. Tämä toimii vastaeränä suojaussalkun arvonmuutokselle.

Sijoitustoiminnan nettotuotoissa esitetään sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoon. Sijoitustoiminnan nettotuotot yhdessä vakuutuksen nettorahoitustuottojen ja -kulujen kanssa kertovat sijoitustoiminnan tuloksellisuuden.

Tuloslaskelmalla esitettävät kulut pienenevät, koska IFRS 17 -standardin mukaisesti arvostettavien vakuutus sopimusten toimintakulut siirretään vakuutuspalvelutulokseen. Myös tuloslaskelman 'OP-bonukset omistaja-asiakkaille' -erä pieneni, koska vakuutus sopimuksista maksettavat bonusten rahavirrat otetaan mukaan IFRS 17 -laskennan rahavirtoihin, milloin ne sisältyvät osaksi vakuutuspalvelutulosta.

OP Ryhmän taseen varoissa on IFRS 17 -standardin mukaan arvostettavien sopimusten jälleenvakuutus sopimusvarat. Vahinkovakuutuksen aktivoidut hankintakulut kirjataan erään 'Muut varat'. Taseen veloissa vakuutus sopimusvelat korvasivat IFRS 4 -standardin mukaiset vakuutusvelat.

Omassa pääomassa käyvän arvon rahaston määrä pieneni, koska vahinko- ja henkivakuutuksessa vakuutus sopimusvelkaan liittyvät sijoitukset on luokiteltu uudelleen niin, että niiden käypä arvo esitetään nyt kokonaan tulosvaikutteisesti IFRS 17 -standardin salliman vaihtoehdon mukaisesti.

Palvelumarginaalin määrä siirtymähetkellä 1.1.2022 oli arviolta 780 miljoonaa euroa, josta henkivakuutuksen osuus on arviolta 690 miljoonaa euroa ja vahinkovakuutuksen osuus on arviolta 90 miljoonaa euroa. Vahinkovakuutuksella sopimukset ovat pääosin vuoden mittaisia. Uusille vakuutus sopimuksille muodostuu kauden alussa palvelumarginaalia, joka purkautuu kauden aikana. Henkivakuutuksessa palvelumarginaalia purkautuu tulokseen pitkillä sopimuksilla jopa vuosikymmenten kuluessa. Uusmyynnissä oleville kannoille syntyy myös uutta palvelumarginaalia. Palvelumarginaalin tuloutus suhteessa alkavaan CSM:ään oli vertailuvuonna noin 7 prosenttia. Vertailuvuotena riskihenkivakuutuksen turvayksiköt oli määritelty käyttäen maksuja ja vuoden 2023 alusta turvayksikoissa käytetään riskisummia. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta OP Ryhmän tulokseen.

Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennan ja IFRS 17 -arvostamisen erot

IFRS 17 muuttaa vakuutus sopimusten arvostamisen niiden sopimusten osalta, joihin standardia sovelletaan. Arvostaminen on markkinaehtoista ja lähellä Solvenssi II:n mukaisen vakavaraisuuslaskennan arvostamista. Pohjalla on pääosin samat vakuutus sopimusten kassavirrat kuin vakavaraisuuslaskennassa. Nämä kassavirrat diskontataan riskittömällä korolla ja likviditeetti-preemiolla. Riskitön korko on sama kuin vakavaraisuuslaskennan riskitön korko ja likviditeetti-premio vastaa vakavaraisuuslaskennan volatilitteettikorjausta, mutta sen suuruus määritellään ryhmän vakuutusyhtiöiden vakuutus sopimusvelan luonteen ja sijoitusuniversumin perusteella. Vakuutus sopimusten arvoon lisätään Cost-of-capital-menetelmällä laskettu riskioikaisu, joka käsitteellisesti vastaa vakavaraisuuslaskennan riskimarginaalia, mutta se on laskettu yhtiön omilla parametreilla. IFRS 17 -vakuutus sopimusvelan osana varataan palvelumarginaali, joka jaksottaa vakuutus sopimusten voitot vakuutuskaudelle. Vakavaraisuuslaskennassa palvelumarginaalia vastaavaa erää ei vähennetä omasta varallisuudesta, vaan vakuutus sopimusten voitto kasvattaa omaa varallisuutta heti sopimuksen ensimmäisellä arvostamishetkellä. IFRS 17 -vakuutus sopimusten hankintakuluista aktivoidaan taseen varoihin se osuus, jonka katsotaan kohdistuvan tuleviin vuosikohortteihin. Solvenssi II omissa varoissa taas ei huomioida aktivoituja hankintakuluja.

4. Vuoden 2023 tulos- ja tasekaavamuutokset

OP Ryhmä muutti virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa 1.1.2023 alkaen. Keskeiset muutokset tulos- ja tasekaavassa ovat seuraavat:

- a) Tuotot ja Kulut yhteensä rivit poistuivat, koska IFRS 17 -standardin voimaantulon 1.1.2023 jälkeen vakuutustoiminnan tuottoja ja kuluja (esimerkiksi henkilöstökulut) esitetään rivillä vakuutuspalvelutulos.
- b) Korkokatteen (korkotuotot ja korkokulut) ja Nettopalkkiotuottojen (palkkiotuotot ja palkkiokulut) alarivit esitetään eriteltyinä.
- c) Saamisten arvonalentumiset siirrettiin tuloslaskelman lopusta korkokatteen jälkeen liiketoiminnan eriin.
- d) Uudet IFRS 17 -standardin mukaiset erät Vakuutuspalvelutulos ja Vakuutuksen nettorahoitustuotot lisättiin tuloslaskelmaan. Entinen vakuutustoiminnan rivi Vakuutuskate poistui.
- e) Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot esitetään omana rivinään erillään Sijoitustoiminnan nettotuotoista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot sisältävät ainoastaan pankkitoiminnan ja ryhmätoimintojen erät. Sijoitustoiminnan nettotuotot sisältävät käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot, käypään arvoon tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot, sijoituskiinteistöjen nettotuotot, jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot, osakkuus- ja yhteisyrityksen tuloksen sekä IFRS 9 -standardin mukaisesti kirjattavien henkivakuutuksen sijoitus sopimusvelkojen nettotuotot.
- f) Liiketoiminnan kuluerät Henkilöstökulut, Poistot ja arvonalentumiset ja Liiketoiminnan muut kulut esitetään pääosin kuten aiemmin, osoittaen OP Ryhmän kulut yhteensä, mutta näiden erien jälkeen on lisätty erä Siirrot vakuutuspalvelutulokseen, joka kertoo, paljonko näistä kuluista esitetään Vakuutuspalvelutuloksessa.
- g) Uutena rivinä tuloslaskelmalla esitetään liikevoitto. Liikevoiton jälkeen esitetään OP-bonukset ennen riviä Tulos ennen veroja. OP-bonukset-rivi ei sisällä enää vakuutustoiminnan OP-bonuksia, koska ne esitetään vakuutuspalvelutuloksessa.
- h) Taseessa esitetään IFRS 17 -standardin mukaiset uudet tase-erät Vakuutus sopimusvarat, Jälleenvakuutus sopimusvarat, Vakuutus sopimusvelat ja Jälleenvakuutus sopimusvelat.
- i) Taseen erässä Sijoitus sopimusvelat esitetään henkivakuutuksen IFRS 9 -standardin mukaisesti arvostettavat sijoitus sopimukset.

Tuloslaskelma

	Selitys kaavamuutoksesta:
Korkotuotot	b) Uusi erittelyrivi
Korkokulut	b) Uusi erittelyrivi
Korkokate	Ei muutosta
Saamisten arvonalentumiset	c) Vaihdettu kaavassa paikkaa
Palkkiotuotot	b) Uusi erittelyrivi
Palkkiokulut	b) Uusi erittelyrivi
Nettopalkkiotuotot	Ei muutosta
Vakuutusmaksutuotot	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Vakuutuspalvelukulut	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Vakuutuspalvelutulos	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+) /-kulut (-)	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	e) Uusi rivi
Sijoitustoiminnan nettotuotot	e) Erän sisältö on muuttunut
Liiketoiminnan muut tuotot	Ei muutosta
Henkilöstökulut	Ei muutosta
Poistot ja arvonalentumiset	Ei muutosta
Liiketoiminnan muut kulut	Ei muutosta
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	f) Uusi IFRS 17 -standardin käyttöönottoon liittyvä rivi
Liiketoiminnan kulut	f) Uusi IFRS 17 -käyttöönottoon liittyvä rivi
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	g) Erän sisältö on muuttunut
Liikevoitto (-tappio)	g) Uusi rivi
Tulos ennen veroja	Ei muutosta
Tuloverot	Ei muutosta
Kauden tulos	Ei muutosta

Tase

	Selitys kaavamuutoksesta:
Käteiset varat	Ei muutosta
Saamiset luottolaitoksilta	Ei muutosta
Saamiset asiakkailta	Ei muutosta
Johdannaissopimukset	Ei muutosta
Sijoitusomaisuus	Ei muutosta
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	Ei muutosta
Vakuutus sopimusvarat	h) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Jälleenvakuutus sopimusvarat	h) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Aineettomat hyödykkeet	Ei muutosta
Aineelliset hyödykkeet	Ei muutosta
Muut varat	Ei muutosta
Verosaamiset	Ei muutosta
Varat yhteensä	Ei muutosta
Velat luottolaitoksille	Ei muutosta
Velat asiakkaille	Ei muutosta
Johdannaissopimukset	Ei muutosta
Vakuutus sopimusvelat	h) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Jälleenvakuutus sopimusvelat	h) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Velat sijoitus sopimuksista	i) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Ei muutosta
Varaukset ja muut velat	Ei muutosta
Verovelat	Ei muutosta
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	Ei muutosta
Velat yhteensä	Ei muutosta
Oma pääoma	Ei muutosta
Osuuspääoma	Ei muutosta
Jäsenosuudet	Ei muutosta
Tuotto-osuudet	Ei muutosta
Käyvän arvon rahasto	Ei muutosta
Muut rahastot	Ei muutosta
Kertyneet voittovarot	Ei muutosta
Määräysvallattomien omistajien osuus	Ei muutosta
Oma pääoma yhteensä	Ei muutosta
Velat ja oma pääoma yhteensä	Ei muutosta

Liite 2. Segmenttiraportointi

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos tammi-joulukuu 2022, milj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Ryhmä- toiminnot	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä
Korkokate	1 194	457	-5	-62	35	1 618
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja		-35		35		
Vakuutuskate			901		-12	889
Nettopalkkiotuotot	773	166	73	0	-6	1 005
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-9	136	-230	-11	-34	-149
Liiketoiminnan muut tuotot	39	18	36	657	-686	63
Tuotot yhteensä	1 996	776	774	583	-703	3 426
Henkilöstökulut	455	95	150	195	-1	894
Poistot ja arvonalentumiset	53	8	51	103	-2	214
Liiketoiminnan muut kulut	720	218	263	376	-704	874
Kulut yhteensä	1 229	321	464	674	-708	1 981
Saamisten arvonalentumiset	-96	-18	0	0	0	-115
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-168	-20	-21			-209
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)			143		0	143
Tulos ennen veroja	502	416	433	-91	4	1 265
Tulos tammi-joulukuu 2021, milj. €						
Korkokate	959	414	-2	10	29	1 409
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja		-9		9		
Vakuutuskate			754		-11	743
Nettopalkkiotuotot	753	204	96	-2	-18	1 034
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-16	171	288	-5	-62	376
Liiketoiminnan muut tuotot	78	97	0	684	-804	54
Tuotot yhteensä	1 773	886	1 135	687	-866	3 616
Henkilöstökulut	447	93	160	216	-1	914
Poistot ja arvonalentumiset	69	14	66	137	-2	283
Liiketoiminnan muut kulut	705	211	267	444	-819	810
Kulut yhteensä	1 221	318	493	797	-822	2 007
Saamisten arvonalentumiset	-84	-74	0	0	0	-158
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-165	-20	-21			-205
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)			-117		-1	-118
Tulos ennen veroja	304	474	504	-109	-46	1 127

Yrityspankin ja Vähittäispankin välisten johdannaissopimusten markkinamuutoksista johtuva arvonmuutos eliminoidaan konsernissa.

	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Ryhmä- toiminnot	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä
Tase 31.12.2022, mlj. €						
Käteiset varat	52	154		34 797		35 004
Saamiset luottolaitoksilta	29 713	310	904	13 173	-43 302	798
Johdannaissopimukset	1 266	5 612	76	169	-3 007	4 117
Saamiset asiakkailta	70 729	27 803		383	-369	98 546
Sijoitusomaisuus	537	298	8 714	20 485	-9 280	20 754
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			11 597			11 597
Aineettomat hyödykkeet	23	181	717	202	29	1 153
Aineelliset hyödykkeet	285	4	2	136	-4	423
Muut varat	635	1 756	1 201	-493	-280	2 819
Verosaamiset	137	3	91	24	48	303
Varat yhteensä	103 378	36 120	23 304	68 877	-56 163	175 516
Velat luottolaitoksille	11 615	-36	65	42 621	-41 965	12 301
Johdannaissopimukset	1 667	5 295	60	443	-3 033	4 432
Velat asiakkaille	63 951	14 043		4 876	-1 402	81 468
Vakuutusvelka			7 638			7 638
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista			11 662			11 662
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 941	1 672		23 537	-4 711	37 438
Varaukset ja muut velat	846	891	382	1 954	-224	3 849
Verovelat	514	2	117	372	4	1 008
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		-51	380	1 435	-380	1 384
Velat yhteensä	95 535	21 816	20 303	75 239	-51 712	161 181
Oma pääoma						14 335
Tase 31.12.2021, mlj. €						
Käteiset varat	57	183	0	32 606		32 846
Saamiset luottolaitoksilta	26 228	138	1 908	13 950	-41 683	541
Johdannaissopimukset	324	3 441	85	271	-653	3 467
Saamiset asiakkailta	70 952	25 666	0	580	-251	96 947
Sijoitusomaisuus	624	492	9 472	21 714	-9 356	22 945
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			13 137			13 137
Aineettomat hyödykkeet	27	189	768	234	-5	1 212
Aineelliset hyödykkeet	299	4	13	137	-7	446
Muut varat	397	567	988	827	-360	2 419
Verosaamiset	48	0	26	19	49	141
Myytavänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät			8			8
Varat	98 957	30 679	26 405	70 337	-52 267	174 110
Velat luottolaitoksille	12 196	111	68	43 439	-39 163	16 650
Johdannaissopimukset	285	2 553	27	117	-715	2 266
Velat asiakkaille	62 222	15 448		2 801	-2 573	77 898
Vakuutusvelka			8 773			8 773
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista			13 210			13 210
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 420	1 406		21 355	-4 286	34 895
Varaukset ja muut velat	707	776	430	1 454	-232	3 134
Verovelat	471	11	226	399	1	1 109
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			380	1 994	-392	1 982
Myytavänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat			8			8
Velat	92 301	20 304	23 123	71 559	-47 360	159 926
Oma pääoma						14 184

Liite 3. Korkokate

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
Korkotuotot				
Saamiset luottolaitoksilta	111	0	100	0
Saamiset asiakkailta				
Lainat	1 623	1 238	573	317
Rahoitusleasingsaamiset	35	31	13	7
Arvoltaan alentuneet lainat ja muut sitoumukset				
Yhteensä	1 658	1 269	586	324
Saamistodistukset				
Arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0	0	-9	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	66	52	22	13
Jaksettu hankintameno	0	0	0	0
Yhteensä	66	52	14	13
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-43	-144	113	-36
Rahavirran suojaus	43	49	10	11
Rahavirran suojausten tehoton osuus	-17	-4	-1	-1
Muut	0		0	
Yhteensä	-16	-99	123	-26
Velat luottolaitoksille				
Negatiiviset korot	-23	172	-69	117
Velat asiakkaille				
Negatiiviset korot	24	35	1	10
Muut	24	12	10	3
Yhteensä	1 843	1 441	765	441
Korkokulut				
Velat luottolaitoksille	-2	-1	1	-2
Velat asiakkaille	82	12	62	2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	207	136	100	25
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat		0		
Muut	35	58	8	13
Yhteensä	35	58	8	13
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-159	-262	30	-64
Muut	-40	-35	-16	-7
Yhteensä	-200	-296	14	-71
Saamiset luottolaitoksilta				
Negatiiviset korot	75	120	0	35
Muut	14	5	9	2
Yhteensä	211	34	195	5
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	1 632	1 408	570	437
Suojaavat johdannaiset	-481	-154	-172	-2
Suojauskohteiden arvonmuutokset	467	156	98	3
Korkokate yhteensä	1 618	1 409	496	438

Liite 4. Vakuutuskate

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
Vahinkovakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	1 606	1 543	281	272
Jälleenvakuuttajien osuus	-6	14	-8	17
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-14	-13	133	128
Jälleenvakuuttajien osuus	0	0	-16	-12
Yhteensä	1 587	1 545	390	404
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	-1 043	-892	-290	-230
Jälleenvakuuttajien osuus	35	47	10	5
Korvausvastuun muutos	130	-5	221	-11
Jälleenvakuuttajien osuus	148	17	-4	19
Yhteensä	-731	-834	-63	-217
Vahinkovakuutuksen muut erät	-2	-1	1	3
Henkivakuutuksen riskiliike	35	34	9	11
Vakuutuskate yhteensä	889	743	336	201

Liite 5. Nettopalkkiotuotot

Tammijoulukuu 2022, milj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä	10-12/2022
Palkkiotuotot							
Luotonanto	104	48		0	-1	150	36
Talletukset	22	3		0	0	25	7
Maksuliike	298	32		11	-12	329	83
Arvopapereiden välitys	8	22			-8	22	4
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	0	6		0	0	6	2
Sijoitusrahastot	47	237	90	0	-109	265	68
Omaisuudenhoito	33	27		1	-13	48	18
Lainopilliset palvelut	27	0			0	27	6
Takaukset	12	13		0	0	25	6
Asunnonvälitys	72				0	72	16
Vakuutusten välitys	96		27		-70	53	8
Henkivakuutuksen kuormitustulo			87			87	22
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			1		0	1	
Muut	94	8	0	2	-90	15	4
Yhteensä	814	395	206	14	-302	1 126	281
Palkkiokulut							
Luotonanto	0	2		0	-1	0	0
Maksuliike	29	3	1	2	-10	25	5
Arvopapereiden välitys		4	0	0	0	4	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	0	4		0	-4	0	0
Sijoitusrahastot		110	0		-109	1	0
Omaisuudenhoito		9	0	4		13	3
Takaukset		0				0	0
Vakuutusten välitys	-5		131		-70	56	15
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			0		0	0	
Muut	16	98		8	-102	21	7
Yhteensä	41	229	133	15	-296	121	32
Nettopalkkiotuotot yhteensä	773	166	73	0	-6	1 005	249

<u>Tammi-joulukuu 2021, milj. €</u>	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä	10-12/2021
Palkkiotuotot							
Luotonanto	96	51		0	-1	146	36
Talletukset	21	3		0	0	24	6
Maksuliike	282	39		12	-12	321	81
Arvopapereiden välitys	11	28			-10	28	6
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	0	6			0	6	1
Sijoitusrahastot	47	253	95	0	-115	279	76
Omaisuudenhoito	30	40		1	-25	45	17
Lainopilliset palvelut	25	0			0	25	8
Takaukset	11	13		0	0	24	6
Asunnonvälitys	78				0	78	20
Vakuutusten välitys	106		24		-76	53	7
Henkivakuutuksen kuorimitustulo			104			104	39
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			14		0	14	4
Muut	84	2		1	-81	7	2
Yhteensä	790	436	237	13	-321	1 155	309
Palkkiokulut							
Luotonanto	0	1		0	-1	0	0
Maksuliike	27	5	1	3	-10	25	7
Arvopapereiden välitys		4	0	0	0	4	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	0	2		1	-2	1	0
Sijoitusrahastot		116	0		-115	1	0
Omaisuudenhoito		10	0	4	0	14	4
Takaukset		0				0	0
Vakuutusten välitys	-6		134		-76	53	16
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			5		0	5	1
Muut	16	93	0	8	-98	20	7
Yhteensä	37	231	141	15	-303	121	36
Nettopalkkiotuotot yhteensä	753	204	96	-2	-18	1 034	273

Liite 6. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
Käypään arvoon mulden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot				
Saamistodistukset				
Korkotuotot	44	37	13	9
Muut tuotot ja kulut	-7	-3	-1	-3
Myyntivoitot ja -tappiot	-10	14	-6	4
Valuutta-arvostusvoitot ja -tappiot	3	18	-8	4
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset*	-1	2	0	0
Yhteensä	29	67	-3	15
* Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) vakuutustoiminnan saamistodistuksista				
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot				
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat				
Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	4	3	1	1
Arvostusvoitot ja -tappiot	-24	-5	2	-2
Yhteensä	-20	-2	3	-1
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	9	1	4	0
Osingot ja voitto-osuudet	2	4	0	-1
Yhteensä	11	5	5	-1
Johdannaiset				
Korkotuotot ja -kulut	-8	35	-4	4
Arvostusvoitot ja -tappiot	-456	-130	-79	-20
Yhteensä	-464	-95	-83	-16
Yhteensä	-474	-92	-76	-18
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikuttavasti				
Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	19	18	4	4
Arvostusvoitot ja -tappiot	-6	-55	-3	-15
Yhteensä	13	-38	1	-10
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-209	219	-33	62
Osingot ja voitto-osuudet	89	71	22	22
Yhteensä	-120	290	-11	84
Yhteensä	-107	252	-10	74
Rahoitusvarat, jotka on nimienomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi				
Saamistodistukset				
Korkotuotot	20	37	5	5
Arvostusvoitot ja -tappiot	-279	-57	-20	-14
Yhteensä	-259	-20	-15	-8
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-24	-4	-6	-15
Osingot ja voitto-osuudet	9	7	2	2
Yhteensä	-16	3	-4	-13
Johdannaiset				
Arvostusvoitot ja -tappiot johdannaistoiminnasta FVO	0	-15	1	-4
Yhteensä	0	-15	1	-4
Yhteensä	-275	-32	-18	-26
Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	-855	129	-104	31

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokratuotot	51	51	13	13
Arvostusvoitot ja -tappiot	6	31	-8	50
Vastike- ja hoitokulut	-42	-37	-14	-9
Muut	1	1	0	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	16	45	-9	54

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien nettotuotot**Lainat ja muut saamiset**

Korkotuotot	7	8	2	2
Korkokulut	1	-8	3	-6
Myyntivoitot ja -tappiot				
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset	-2	3	0	0
Lainat ja muut saamiset yhteensä	6	3	5	-3

Vahinkovakuutuserät

Diskonnttauksen purkautuminen, vahinkovakuutukset	-21	-17	-6	-4
---	-----	-----	----	----

Henkivakuutuserät

Korkohyvitykset asiakkaiden vakuutussäästöille	-76	-79	-18	-19
Korkotäydennysten muutos	356	135	56	21
Muut vakuutustekniset erät**	370	66	11	22
Yhteensä	650	122	48	24

** Muut vakuutustekniset erät sisältää muiden vakuutusteknistien varausten kuin korkotäydennysten muutokset.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Käyvän arvon menetelmällä käsiteltävät	17	18	-8	3
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät	8	10	0	4
Yhteensä	25	27	-8	7

Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä

-149	376	-76	123
-------------	------------	------------	------------

Liite 7. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
ICT-kulut				
Tuotanto	228	231	58	63
Kehittäminen	153	133	47	51
Toimitilat	56	53	17	15
Viranomais- ja tilintarkastusmaksut	88	69	15	12
Ostetut palvelut	123	115	33	32
Tietoliikenne	32	32	8	8
Markkinointi	39	31	14	12
Yhteiskuntavastuu	14	9	3	3
Vakuutus- ja varmuuskulut	9	10	2	2
Muut	133	125	46	38
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	874	810	244	237

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
Kehittämismenot				
Kehittämisen ICT-kulut	153	133	47	51
Oman työn osuus	63	62	17	17
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	216	195	64	68
Aktivoidut ICT-menot	81	84	24	30
Aktivoitavien siirto/henk.kulut	16	15	4	4
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä	97	99	28	34
Kehittämismenot yhteensä	313	294	92	102
Poistot ja arvonalentumiset	145	177	33	44

Liite 8. Saamisten arvonalentumiset

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021	10-12/2022	10-12/2021
Luotto- ja takaustappioina poistetut saamiset	133	126	40	19
Palautukset poistetuista saamisista	-15	-13	-4	-4
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-3	46	9	49
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista*	0	0	0	0
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	115	158	45	63

* Vakuustoitominnan saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Luottoriskille alttina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 31.12.2022

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asialkallita (brutto)						
Vähittäispankki	62 761	8 256	51	8 306	2 127	73 195
Yrityspankki	26 588	2 518	109	2 627	451	29 666
Saamiset asialkallita yhteensä	89 349	10 774	159	10 933	2 578	102 861
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja lillitit						
Vähittäispankki	6 705	371	0	372	39	7 115
Yrityspankki	8 351	493	29	521	71	8 944
Nostovarot ja lillitit yhteensä	15 056	864	29	893	110	16 059
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Vähittäispankki	2 636	54		54	26	2 715
Yrityspankki	6 943	448		448	72	7 462
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	9 579	501		501	98	10 178
Saamistodistukset						
Ryhmätoiminnot	12 982	73		73		13 055
Vakuutus	4 999	52		52	10	5 062
Saamistodistukset yhteensä	17 982	125		125	10	18 117
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	131 965	12 265	188	12 453	2 797	147 215

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 31.12.2022

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja lillitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asialkallita						
Vähittäispankki	-18	-78	-1	-79	-363	-457
Yrityspankki	-30	-23	-5	-28	-182	-245
Saamiset asialkallita yhteensä	-48	-101	-6	-108	-546	-701
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Vähittäispankki	-1	-1		-1	-2	-4
Yrityspankki	-3	-2		-2	-24	-29
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-4	-3		-3	-26	-32
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1		-2
Vakuutus	-8	-1		-1	-5	-14
Saamistodistukset yhteensä	-9	-2		-2	-5	-16
Yhteensä	-61	-106	-6	-112	-577	-750

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summmana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2022	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3		
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä	Yhteensä	
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät						
Vähittäispankki	72 102	8 681	51	8 732	2 192	83 026
Yrityspankki	41 882	3 459	137	3 596	595	46 072
Tappiota koskeva vähennyserä						
Vähittäispankki	-19	-79	-1	-80	-366	-460
Yrityspankki	-33	-25	-5	-30	-206	-274
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Vähittäispankki	-0,03 %	-0,91 %	-1,98 %	-0,92 %	-16,68 %	-0,55 %
Yrityspankki	-0,08 %	-0,71 %	-3,81 %	-0,83 %	-34,69 %	-0,59 %
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	113 983	12 139	188	12 328	2 787	129 098
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-52	-104	-6	-110	-572	-734
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,05 %	-0,86 %	-3,31 %	-0,89 %	-20,53 %	-0,57 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	12 982	73		73		13 055
Vakuutus	4 999	52		52	10	5 062
Tappiota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1		-2
Vakuutus	-8	-1		-1	-5	-14
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	-0,01 %	-1,18 %		-1,18 %		-0,02 %
Vakuutus	-0,15 %	-1,85 %		-1,85 %	-49,16 %	-0,27 %
Saamistodistukset yhteensä	17 982	125		125	10	18 117
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-9	-2		-2	-5	-16
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,05 %	-1,46 %		-1,46 %	-49,16 %	-0,09 %

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2021

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3		
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä	Vastuut yhteensä	
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Vähittäispankki	61 835	7 608	8	7 615	2 095	71 545
Yrityspankki	24 673	1 058	247	1 304	508	26 486
Saamiset asiakkailta yhteensä	86 508	8 665	254	8 919	2 603	98 031
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja limiitit						
Vähittäispankki	6 445	277	10	286	36	6 767
Yrityspankki	4 279	190	88	278	75	4 631
Nostovarot ja limiitit yhteensä	10 724	466	98	564	110	11 398
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Vähittäispankki	3 397	46		46	16	3 458
Yrityspankki	7 196	121		121	78	7 396
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	10 593	166		166	94	10 854
Saamistodistukset						
Ryhmätoiminnot	13 160	31		31		13 191
Vakuutus	4 180	36		36	7	4 223
Saamistodistukset yhteensä	17 340	67		67	7	17 414
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	125 165	9 365	352	9 717	2 815	137 697

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain 31.12.2021

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuolliset nostovarot ja lllmitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta						
Vähittäispankki	-19	-59	-2	-61	-319	-398
Yrityspankki	-23	-23	-2	-25	-269	-317
Saamiset asialkailta yhteensä	-42	-82	-4	-86	-588	-715
Taseen ulkopuolliset sitoumukset**						
Vähittäispankki	-1	-1		-1	-1	-2
Yrityspankki	-3	-3		-3	-14	-20
Taseen ulkopuolliset sitoumukset yhteensä	-4	-3		-3	-15	-22
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-2	-1		-1		-2
Vakuutus	-7	-2		-2	-3	-12
Saamistodistukset yhteensä	-8	-2		-2	-3	-14
Yhteensä	-54	-87	-4	-91	-606	-751

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenvedo tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenvedo ja tunnusluvut 31.12.2021	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuolliset erät						
Vähittäispankki	71 676	7 930	17	7 947	2 146	81 770
Yrityspankki	36 149	1 368	335	1 703	661	38 513
Tappiota koskeva vähennyserä						
Vähittäispankki	-20	-59	-2	-61	-319	-400
Yrityspankki	-26	-25	-2	-27	-283	-337
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Vähittäispankki	-0,03 %	-0,75 %	-12,91 %	-0,77 %	-14,87 %	-0,49 %
Yrityspankki	-0,07 %	-1,85 %	-0,63 %	-1,61 %	-42,83 %	-0,88 %
Saamiset asialkailta; taseen ja taseen ulkopuolliset erät yhteensä	107 825	9 298	352	9 650	2 808	120 283
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-46	-85	-4	-89	-603	-737
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,04 %	-0,91 %	-1,23 %	-0,92 %	-21,46 %	-0,61 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	13 160	31		31		13 191
Vakuutus	4 180	36		36	7	4 223
Tappiota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-2	-1		-1		-2
Vakuutus	-7	-2		-2	-3	-12
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	-0,01 %	-2,00 %		-2,00 %		-0,02 %
Vakuutus	-0,16 %	-4,16 %		-4,16 %	-49,03 %	-0,28 %
Saamistodistukset yhteensä	17 340	67		67	7	17 414
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-8	-2		-2	-3	-14
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,05 %	-3,17 %		-3,17 %	-49,03 %	-0,08 %

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2022 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asialkallita ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset asialkallita; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2022	107 825	9 650	2 808	120 283
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-6 564	6 194		-370
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-432		378	-53
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	2 937	-3 224		-288
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-582	532	-50
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	65		-75	-10
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		238	-272	-33
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	23 512	1 160	162	24 834
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-14 270	-985	-434	-15 689
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	910*	-122	-203	585
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut	0	0	-111	-111
Saamiset asialkallita; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 31.12.2022	113 983	12 328	2 787	129 098

* Vaiheen 1 positiivinen nettomuutos liittyy taseen ulkopuolisten limiittien korotuksiin.

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2022 aikana.

Saamiset asialkallita ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	
	12 kk	Koko volmassa- oloaika	Koko volmassa- oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2022	46	89	603	737
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-5	38		33
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-3		67	64
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-18		-16
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-12	57	45
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	1		-6	-6
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1		4	-23	-19
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	17	14	30	61
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-8	-14	-92	-114
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	4	7	40	51
Muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa	0	2	5	7
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0	0	-108	-108
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	6	21	-31	-3
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2022	52	110	572	734
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 10-12/2022	2	1	-77	-75

OP Ryhmä päivitti kesäkuussa 2022 lifetime EAD -mallit ja maturiteettimallin. Mallimuutokset lisäsivät OP Ryhmän odotettavissa olevia luottotappioita 7 miljoonaa euroa, mikä raportoidaan yllä olevassa taulukossa rivillä "muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa". Lifetime EAD -malleja käytetään IFRS 9 ECL-laskennassa estimoimaan sopimuksen taseessa olevat vastuut maksukyvyttömyyshetkellä koko sopimuksen elinajalle. Maturiteettimallia käytetään IFRS 9 ECL-laskennassa estimoimaan sopimuksen elinaikaa niille henkilö- ja yritysvastuiden valmiusluotoille, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi ja joille siten ECL lasketaan koko sopimuksen elinajalta (vaihe 2). Maturiteettimallia käytetään henkilö- ja yritysvastuiden valmiusluotoille, sillä näillä ei ole sopimuksen mukaista päättymispäivää.

OP Ryhmä on päivittänyt arvioitaan Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan aiheuttamista taloudellisista vaikutuksista asiakkaidensa luottoriskiä. Ukrainan sodan vaikutuksiin Q1 2022 tehty johdon harkintaa sisältävä ns. "management overlay" -varaus 34 miljoonaa euroa, joka kohdistui riskillisimpiin toimialoihin eli maatalouteen, rakentamiseen, energiaan ja kuljetukseen, on edellä mainituista syistä pääosin purettu. Vaikutuksia odotettiin syntyvän mm. liiketoiminnan päättymisestä sekä energian, raaka-aineiden ja muiden tuotantokustannusten noususta, mutta ne ovat toteutuneet arvioitua vaimeampina, koska kohonneita tuotantokustannuksia on pystytty siirtämään hintoihin ja etenkin maatalouteen ja energiasektoriin on ohjattu valtion tukitoimia.

OP Ryhmä on päivittänyt arviotaan sähkön hinnan- ja Euribor-korkojen nousun sekä asuntovakuuksien hinnan laskun vaikutuksesta asuntoluottojen luottoriskiä. Arviointi tehtiin stressitestinä, jossa mitattiin kotitalouksien kassavirtaa ja arvioitiin sen perusteella mahdollisia asiakkaita, joiden maksukyky on vaarantunut. Analyysin perusteella kasvatettiin aiemmin tehtyä "management overlay" ECL-varausta 17,4 miljoonaa euroa 42,4 miljoonaa euroon. Sähkön hintakehitykseen Suomessa vaikuttaa useampi epävarma muuttuja.

Rakentamisen toimialaan tehtiin Q4/2022 OP Ryhmän analyysin perusteella 5,3 miljoonan euron "management overlay" ECL-varaus. Analyysi perustui toimialan heikentyneisiin näkyymiin ja se tehtiin stressitestinä oletuksilla, että liikevaihto laskee -10%, kustannusinflaatio kasvaa +8% ja korkotaso +3%.

Lisäksi OP Ryhmä on Q4/2022 varautunut 5 miljoonan euron "management overlay" ECL varauksella vuoden 2023 ensimmäisellä vuosipuoliskolla tehtävään takautuvaan kantakorjaukseen lainahoitojoustoihin liittyen.

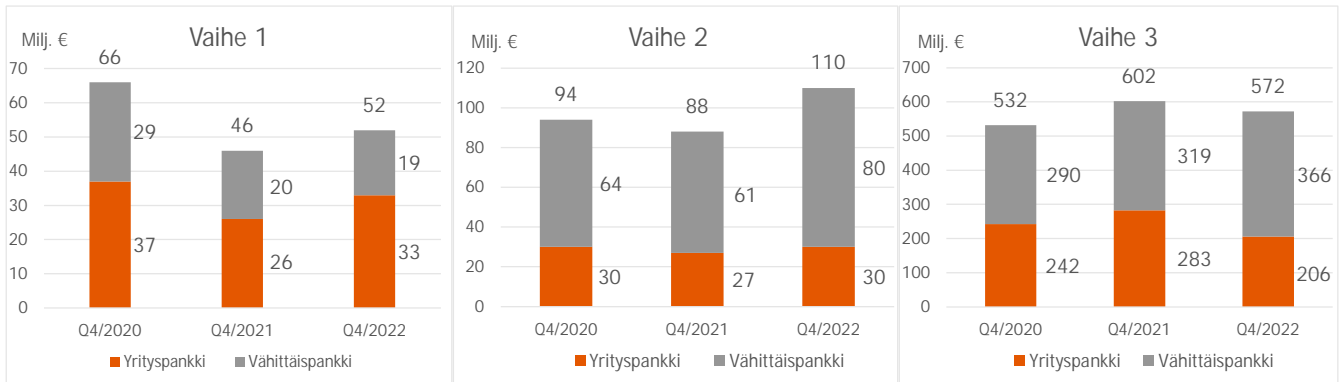
Vuoden 2021 lopussa OP Ryhmä teki 34 miljoonan euron ECL-lisävarauksen liikekiinteistövuokauksellisiin saataviin. Varauksella ennakoitiin riskillisimpien liikekiinteistöjen vakuusarvioinnin päivityksestä aiheutuva ECL:n kasvua ja todennäköisiä maksukyvyttömyyksiä. Varausta on purettu vuoden 2022 aikana vastaten sitä osaa sopimuksista, joihin päivitykset vakuusarvioihin ja maksukyvyttömyyksiin on tehty. Purkamatta on vuoden lopussa 11 miljoonaa euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään ECL ennen harkinnanvaraisia management overlay varauksia, edellä kuvatut management overlay varaukset ja raportoidun ECL:n yhteismäärä.

	Vähittäis-pankki	Yrityspankki	Yhteensä
Tapplota koskeva vähennyserä 31.12.2022			
ECL ennen harkinnanvaraisia varauksia	401	267	668
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset			
Venäjä-Ukraina sota	2		2
Sähkön hinta, korkotaso ja vakuuksien arvo	42		42
Rakentaminen toimiala	3	3	5
Lainanhoitojoustojen tuleva takautuva korjaus	5		5
Liikekiinteistövakuudellisten luottojen vakuusarvostus	11		11
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset yhteensä	63	3	66
Raportoitu ECL yhteensä	465	269	734

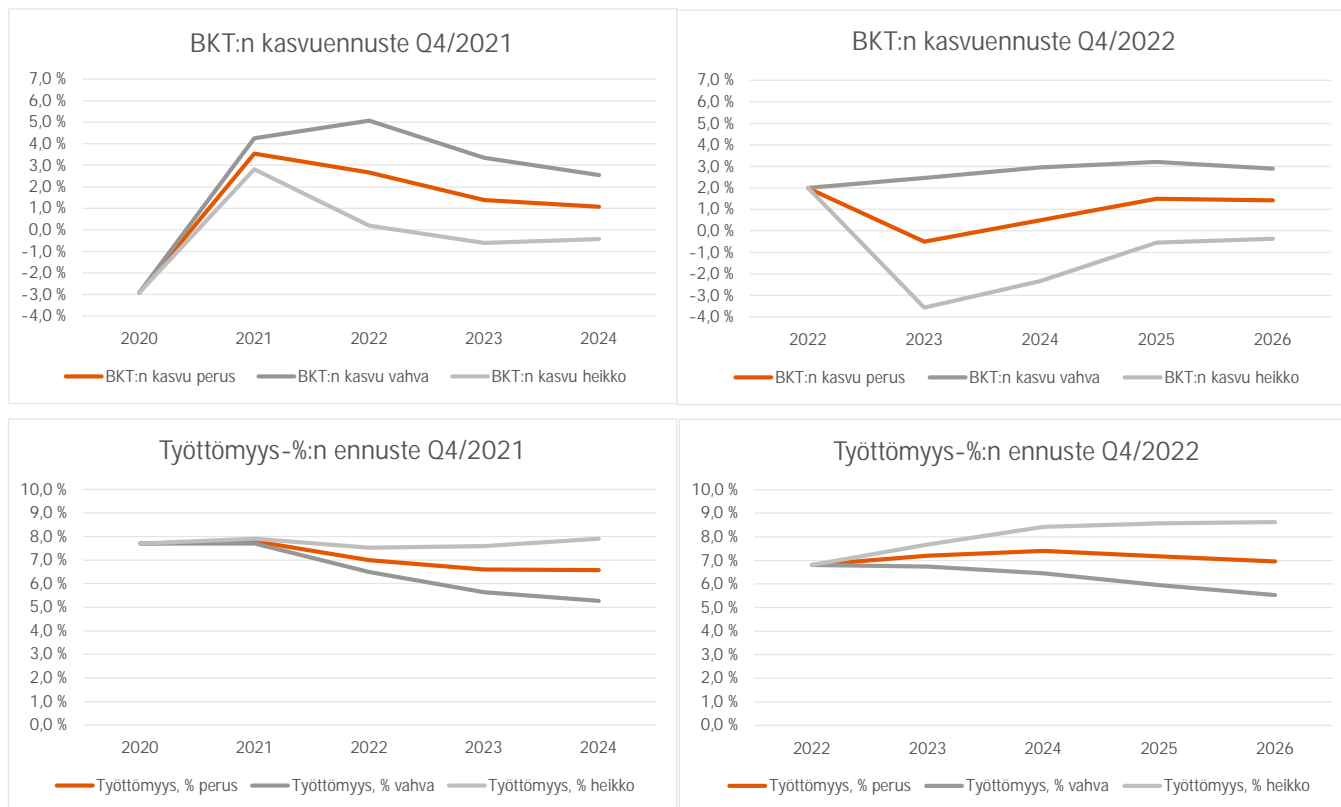
	Vähittäis-pankki	Yrityspankki	Yhteensä
Tapplota koskeva vähennyserä 31.12.2021			
ECL ennen harkinnanvaraisia varauksia	374	331	706
Harkinnanvaraiset management overlay varaukset			
Liikekiinteistövakuudellisten luottojen vakuusarvostus	26	6	31
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset yhteensä	26	6	31
Raportoitu ECL yhteensä	400	337	737

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan asiakassaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden kehitystä arvonalentumisvaiheittain viime vuosina. Kaavioissa näkyy vaiheen 3 pienennys vuoden 2022 aikana johtuen lopullisten luottotappioiden kirjauksesta, vaiheen 3 vastuiden takaisinmaksusta sekä management overlay varausten purusta.

ECL-laskennassa makroekonomiset tekijät päivitetään kvartaaleittain. ECL lasketaan kolmen eri skenaarion painotettuna keskiarvona. Skenaariopainot ovat olleet normaalilla tasolla eli heikko 20 %, perus 60 % ja vahva 20 %. Neljännen vuosineljänneksen 2022 aikana makroekonomisten ennusteiden päivitys kasvatti hieman odotettavissa olevien luottotappioiden määrää.

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan BKT:n ja työttömyysasteen ennusteiden muutosta.

Saamistodistukset, mlj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko voimassa- oloaika	Valhe 3 Koko voimassa- oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2022	7	2	5	14
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		3	3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0		0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		0	0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	3	0	0	3
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-1	-1	-1	-3
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0	0	-1
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	1	0	2	3
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2022	8	2	6	16
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 10-12/2022	0	-1	-2	-3

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2021 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset aslakkallita ja taseen ulkopuoliset erät, mlj. €

	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset aslakkallita; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2021	104 895	9 203	2 587	116 685
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-4 982	4 660		-322
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-370		320	-49
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	2 370	-2 593		-223
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-758	696	-62
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	54		-62	-8
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		187	-207	-20
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	27 550	862	153	28 565
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-16 322	-1 626	-342	-18 291
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	-5 369	-279	-224	-5 872
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut		-6	-113	-119
Saamiset aslakkallita; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 31.12.2021	107 825	9 650	2 808	120 283

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2021 aikana.

Saamiset aslakkalta ja taseen ulkopuoliset erät, mlj. €

	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloalka	Koko voimassa- oloalka	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021	65	93	533	692
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-3	30		26
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		34	33
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-13		-10
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-19	78	60
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		5	-16	-11
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	1		-6	-5
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	15	11	27	53
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-21	-14	-55	-89
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	-16	-6	86	65
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	2	0		2
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset			-78	-78
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	-19	-6	70	45
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021	46	89	603	737
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 10-12/2021	0	-1	50	49

Saamistodistukset, mlj. €

	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloalka	Koko voimassa- oloalka	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021	7	3	6	16
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	0		0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0		0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	2		0	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-2	-1	-1	-4
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	0	-1	-1	-2
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021	7	2	5	14
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 10-12/2021	0	0	0	0

Liite 9. Vakuutusvelka

Milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Korvausvastuu		
Eläemuotoinen korvausvastuu	1 300	1 535
Muu korvausvastuu	1 329	1 204
Korkotäydennys (vakuutusvelan suojien arvo)	-37	-48
Yhteensä	2 592	2 691
Vakuutusmaksuvastuu	621	606
Henkivakuutuksen vakuutusvelka	4 425	5 475
Yhteensä	7 638	8 773

Liite 10. Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	4 453	5 332
Sijoitussopimukset	7 210	7 878
Yhteensä	11 662	13 210

Tilanteen 31.12.2021 erittely on oikaistu.

Liite 11. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Joukkovelkakirjalainat	10 563	10 838
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	4 306	3 926
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds)	12 262	12 353
Muut		
Sijoitustodistukset	1 083	297
Yritystodistukset	9 287	7 539
Kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät (-)*	-63	-58
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	37 438	34 895

* OP Ryhmän hallussa olevat omat joukkovelkakirjalainat on netotettu velkaa vastaan.

Liite 12. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Milj. €	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	109	70	203	382
Käyvän arvon muutokset	-43	167	-88	36
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-14	-56		-70
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		7		7
Siirrot korkokatteeseen			-47	-47
Laskennalliset verot	11	-24	27	15
Päättävä tase 31.12.2021	63	164	96	323

Milj. €	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	63	164	96	323
Käyvän arvon muutokset	-525	-171	-512	-1 208
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-16	-53		-69
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		81		81
Siirrot korkokatteeseen			-28	-28
Laskennalliset verot	108	29	108	245
Päättävä tase 31.12.2022	-369	50	-337	-656

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli -820 miljoonaa euroa (404) ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen/-velka oli 164 miljoonaa euroa (-81). Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden aikana oli käyvän arvon rahastossa -1 miljoonaa euroa (2).

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen ja tulosaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Liite 13. Annetut vakuudet

Milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	1	1
Luotot (covered bondien vakuutena)	21 048	19 429
Muut	14 128	18 526
Annetut vakuudet yhteensä*	35 176	37 955
Vakuudelliset johdannaisvelat	701	744
Vakuudelliset muut velat	12 000	16 004
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds)	12 262	12 353
Yhteensä	24 962	29 101

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 1,5 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 1,0 miljardia euroa on päivän sisäisen limitiin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Liite 14. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Varat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat						
	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	35 004						35 004
Saamiset luottolaitoksilta	798						798
Johdannaissopimukset			2 867			1 251	4 117
Saamiset asiakkailta	98 546						98 546
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				11 597			11 597
Saamistodistukset	1	16 259	295	1 420	283		18 257
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	86	199	1 456		1 741
Muut rahoitusvarat	2 865						2 865
Rahoitusvarat							172 927
Muut kuin rahoitusvarat							2 589
Yhteensä 31.12.2022	137 214	16 259	3 247	13 216	1 739	1 251	175 516
Varat, milj. €	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	32 846						32 846
Saamiset luottolaitoksilta	541						541
Johdannaissopimukset			2 672			796	3 467
Saamiset asiakkailta	96 947						96 947
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				13 137			13 137
Saamistodistukset	1	17 411	331	1 987	356		20 087
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	78	218	1 624		1 921
Muut rahoitusvarat	2 469						2 469
Rahoitusvarat							171 415
Muut kuin rahoitusvarat							2 695
Yhteensä 31.12.2021	132 805	17 412	3 080	15 342	1 981	796	174 110

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		12 301		12 301
Johdannaissopimukset	2 779		1 653	4 432
Velat asiakkaille		81 468		81 468
Vakuutusvelka		7 638		7 638
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	11 662			11 662
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		37 438		37 438
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 384		1 384
Muut rahoitusvelat		3 152		3 152
Rahoitusvelat				159 476
Muut kuin rahoitusvelat				1 705
Yhteensä 31.12.2022	14 441	143 382	1 653	161 181

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		16 650		16 650
Johdannaissopimukset	1 933		333	2 266
Velat asiakkaille		77 898		77 898
Vakuutusvelka		8 773		8 773
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	13 210			13 210
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		34 895		34 895
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 982		1 982
Muut rahoitusvelat		2 581		2 581
Rahoitusvelat				158 256
Muut kuin rahoitusvelat				1 670
Yhteensä 31.12.2021	15 143	142 780	333	159 926

Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo joulukuun lopussa oli n. 1 225 (337) miljoonaa euroa kirjanpitoarvoa pienempi (suurempi). Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Näiden käyvät arvot ovat jaksotettua hankintamenoa pienemmät, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 15. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 31.12.2022, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	736	265	740	1 741
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1 226	701	70	1 998
Sijoitussidonnaiset sopimukset	7 431	4 167		11 597
Johdannaissopimukset	5	4 035	77	4 117
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	13 057	2 401	801	16 259
Rahoitusinstrumentit yhteensä	22 456	11 569	1 688	35 712
Sijoituskiinteistöt			561	561
Yhteensä	22 456	11 569	2 249	36 274

Varojen käyvät arvot 31.12.2021, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	909	316	696	1 920
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1 814	640	221	2 675
Sijoitussidonnaiset sopimukset	8 517	4 619		13 137
Johdannaissopimukset	1	3 360	106	3 467
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	14 119	2 758	534	17 411
Rahoitusinstrumentit yhteensä	25 360	11 694	1 557	38 610
Sijoituskiinteistöt			724	724
Yhteensä	25 360	11 694	2 281	39 335

Velkojen käyvät arvot 31.12.2022, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Sijoitussidonnaiset sopimukset	7 472	4 190		11 662
Johdannaissopimukset	7	4 332	94	4 432
Yhteensä	7 479	8 522	94	16 094

Velkojen käyvät arvot 31.12.2021, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Sijoitussidonnaiset sopimukset	8 565	4 645		13 210
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	2	2 234	30	2 266
Yhteensä	8 566	6 879	30	15 476

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörseissä listatuista osakeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä porssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilla markkinoilla saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käypällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki - konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Erittely rahoitusvaroista ja rahoitusveloista

Rahotusvarat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaissopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	916	106	534	1 557
Tuloslaskelman nettotuotot	-174	-30	0	-204
Laajan tuloslaskelman nettotuotot			-1	-1
Hankinnat	113		0	113
Myynnit	-80			-80
Lyhennykset	-9			-9
Siirrot tasoon 3	46		476	522
Siirrot tasosta 3	-2		-208	-210
Päättävä tase 31.12.2022	810	77	801	1 688

Rahotusvelat, milj. €	Johdannaissopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	30	30
Tuloslaskelman nettotuotot	63	63
Päättävä tase 31.12.2022	94	94

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 31.12.2022

Milj. €	Korkokate	Sijoitustoiminnan nettotuotot	Laaja tuloslaskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
Realisoituneet nettotuotot	-188	14	0	-174
Realisoitumattomat nettotuotot	-93		-1	-94
Nettotuotot yhteensä	-281	14	-1	-268

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyin johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2022 aikana.

Liite 16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	31.12.2022	31.12.2021
Takaukset	570	641
Takuuvastuut	2 668	2 727
Luottolupaukset	14 267	15 203
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	736	679
Muut*	1 420	1 378
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	19 662	20 629

* Josta vahinkovakuutustoiminnan sitoumukset pääomarahastoihin 200 miljoonaa euroa (195)

Liite 17. Johdannaissopimukset
Johdannaiset yhteensä 31.12.2022

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1-5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	29 963	105 209	89 412	224 584	2 981	3 096
Keskusvastapuolisellitettävät	22 144	60 716	55 600	138 460	190	191
Settled-to-market (STM)	11 535	35 194	39 212	85 941	126	134
Collateralised-to-market (CTM)	10 609	25 521	16 388	52 519	64	58
Valuuttajohdannaiset	55 961	5 303	1 086	62 350	958	1 157
Luottojohdannaiset	34	63	13	110	1	34
Muut johdannaiset	439	889	26	1 355	91	82
Johdannaiset yhteensä	86 398	111 463	90 538	288 399	4 031	4 368

Johdannaiset yhteensä 31.12.2021

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1-5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	21 176	74 987	86 509	182 671	2 453	1 447
Keskusvastapuolisellitettävät	10 327	38 295	51 866	100 487	11	13
Settled-to-market (STM)	6 155	24 603	37 311	68 069	9	11
Collateralised-to-market (CTM)	4 171	13 692	14 554	32 418	2	3
Valuuttajohdannaiset	44 610	5 508	757	50 874	782	669
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	2			2	0	
Luottojohdannaiset	34	783	110	926	2	35
Muut johdannaiset	260	1 744	28	2 032	104	43
Johdannaiset yhteensä	66 081	83 021	87 403	236 506	3 342	2 195

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka muiden kuin kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten osalta esitetään taseessa muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa. Lisäksi keskusvastapuolisellityksessä olevien johdannaisten käyvät arvot on nettoitettu taseessa.

Liite 18. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma

Vahinkovakuutus	31.12.2022		31.12.2021	
	Käypä arvo*, mlj. €	%	Käypä arvo*, mlj. €	%
Sijoitusomaisuuden allokatiojakauma				
Rahamarkkinat yhteensä	622	15	596	14
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	632	16	590	14
Johdannaiset***	-10	0	7	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	2 526	62	2 555	60
Valtiot	303	7	432	10
Investment Grade	1 834	45	1 750	41
Kehittyvät markkinat ja High Yield	206	5	187	4
Strukturoidut sijoitukset****	181	4	187	4
Osakkeet yhteensä	557	14	629	15
Suomi	67	2	113	3
Kehittyneet markkinat	326	8	328	8
Kehittyvät markkinat	88	2	114	3
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	6	0	6	0
Pääomasijoitukset	69	2	69	2
Valtioneitoiset sijoitukset yhteensä	31	1	33	1
Hedge fund -rahastot	31	1	33	1
Kiinteistöinvestitukset yhteensä	336	8	473	11
Suorat kiinteistöt	155	4	301	7
Epäsuorat kiinteistöinvestitukset	181	4	172	4
Yhteensä	4 071	100	4 287	100

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Henkivakuutus	31.12.2022		31.12.2021	
	Käypä arvo*, mlj. €	%	Käypä arvo*, mlj. €	%
Sijoitusomaisuuden allokatiojakauma				
Rahamarkkinat yhteensä	614	19	748	21
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	601	19	743	20
Johdannaiset***	13	0	5	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	1 976	61	2 126	58
Valtiot	182	6	256	7
Investment Grade	1 469	45	1 586	44
Kehittyvät markkinat ja High Yield	161	5	121	3
Strukturoidut sijoitukset****	163	5	163	4
Osakkeet yhteensä	419	13	546	15
Suomi	44	1	91	3
Kehittyneet markkinat	240	7	283	8
Kehittyvät markkinat	65	2	98	3
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	3	0	3	0
Pääomasijoitukset	67	2	70	2
Valtioneitoiset sijoitukset yhteensä	38	1	40	1
Hedge fund -rahastot	38	1	40	1
Kiinteistöinvestitukset yhteensä	189	6	186	5
Suorat kiinteistöt	24	1	23	1
Epäsuorat kiinteistöinvestitukset	165	5	163	4
Yhteensä	3 235	100	3 646	100

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Liite 19. Lähipiiritapahtumat

OP Ryhmän lähipiiri muodostuu OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja näiden läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. OP Ryhmän johdon avainhenkilöihin luetaan OP Ryhmän pääjohtaja, OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenet ja suoraan pääjohtajalle raportoivat johtajat sekä OP Osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Johdon avainhenkilöiden lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellä on määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP Ryhmän henkilöstörahasto ja OP-Eläkesäätiö.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2021 jälkeen.

Taloudellinen informaatio

Vuoden 2022 raporttien julkaisujankohdat:

OP Ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 2022	Viikko 10
Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2022	Viikko 10
OP Ryhmän vuosikatsaus 2022 (sis. vastuullisuusraportoinnin)	Viikko 10
OP Ryhmän riski- ja vakavaraisuusraportti 2022	Viikko 10
OP-yhteenliittymän Pilari III -taulukot 2022	Viikko 10
OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportti 2022	Viikko 10
OP Ryhmän toimielinten palkitsemispolitiikka	Viikko 10

Vuoden 2023 osavuositarkastusten sekä puolivuositarkastuksen julkaisupäivämäärät:

Osavuositarkastus 1.1.–31.3.2023	3.5.2023
Puolivuositarkastus 1.1.–30.6.2023	25.7.2023
Osavuositarkastus 1.1.–30.9.2023	25.10.2023
OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 31.3.2023	Viikko 19
OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 30.6.2023	Viikko 32
OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 30.9.2023	Viikko 44

Helsingissä 8.2.2023

OP Osuuskunta

Hallitus

Lisätiedot:

Pääjohtaja Timo Ritakallio, puh. 010 252 4500
Talous- ja rahoitusjohtaja Mikko Timonen, puh. 010 252 1325
Viestintäjohtaja Anni Hiekkänen, puh. 010 252 1989

www.op.fi